

1
2

12

ERA. 5025.2.12327

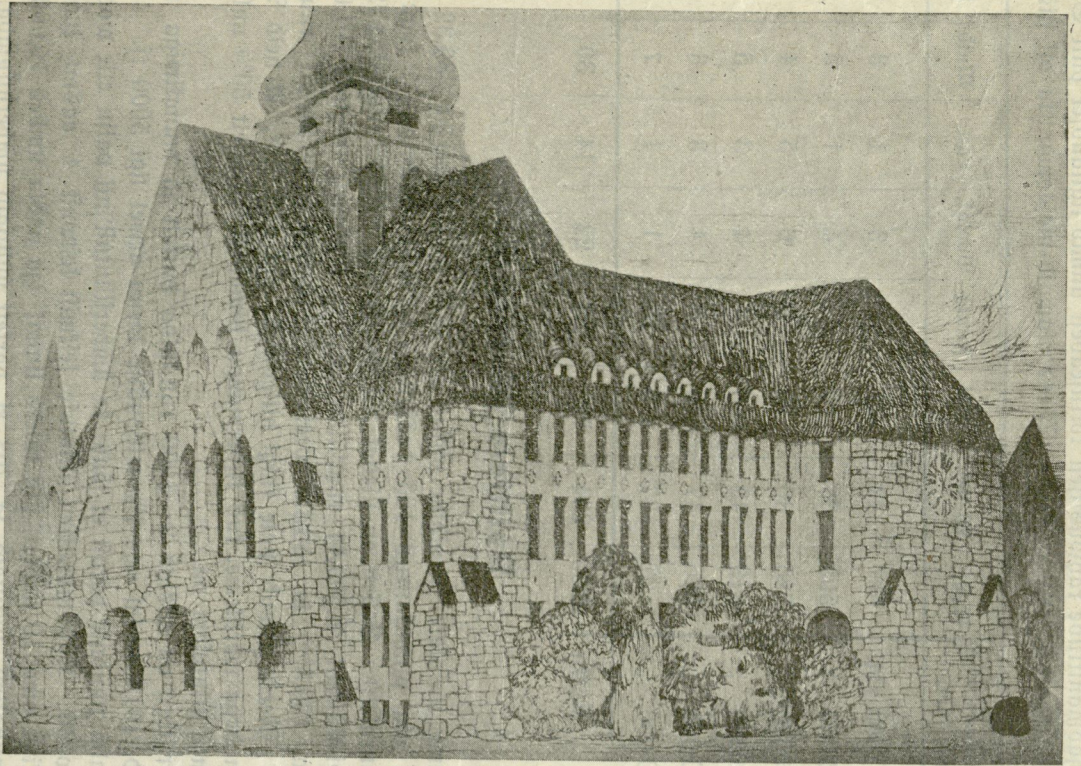
MUINSUSKAITSEAMET
ARHIIV
A-10645

VANA TALLINN II

677.B

A. Buböri ja N. Wafiljewi raekoja-projekt.

Yhteinen raekoja
suos. kappeli.
1841.

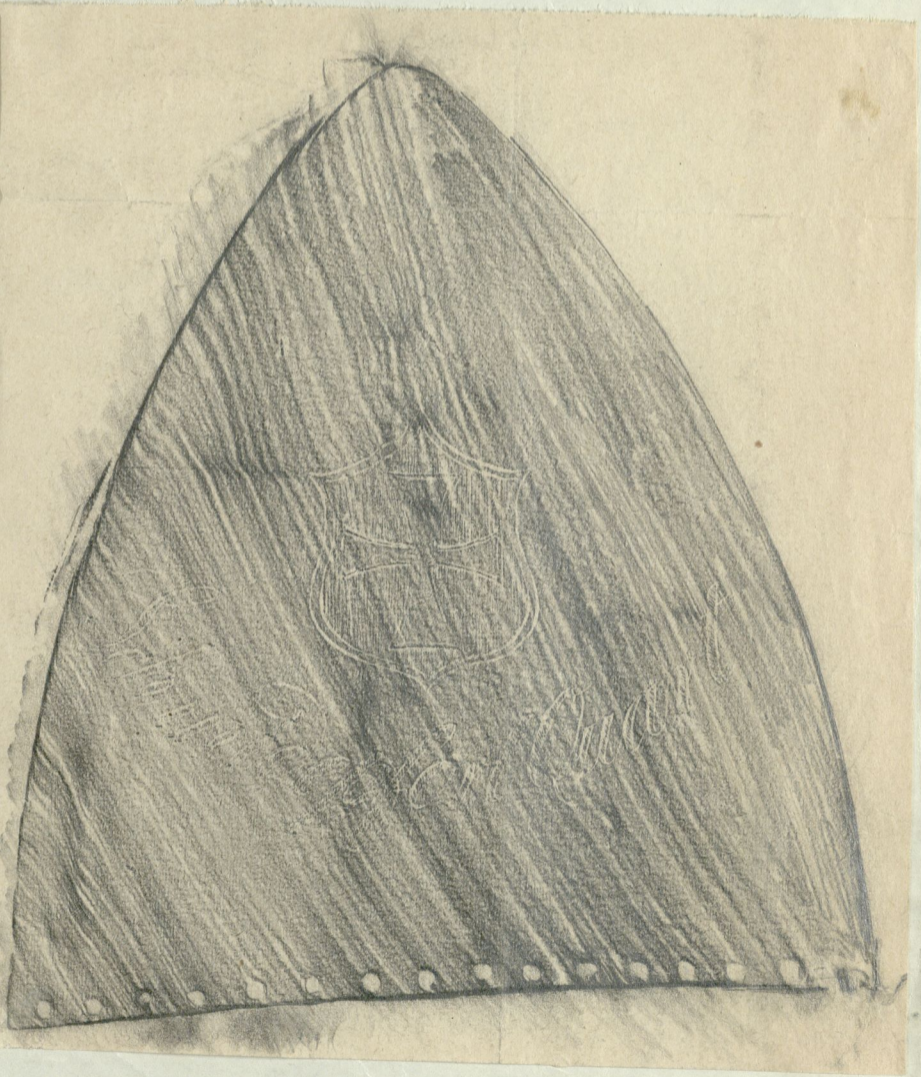
JK 9

KT.K

KT.K

K. 21. 3
15

(vaata eelmise kile)

lopu auku tipp

(vaata eelmise kile!)

Tall. Raehõlmite kiff 18a.

Kui venelased piirasid Tallinna

Tallinna tornide ja linnakaitsjate vapruste vastu murdus vaenlase jõud

Rahvas raekojaplatsil raekoja torni kella helinat kuulamas.

Tibutab kevadvihma. Raekoja platsil koguneb rahvast. Äkki heliseb kurblikke kellalööke rös- kesse õhku. Helinad meenutavad aega ja elu kau- gest minevikust.

Paljud seisatajaist ei ole asjaga kursis.

„Mis kell see on?“ küsitakse.

„Raekoja vana kell.“

„Ja misjaoks teda helistatakse?“

„Selle päeva mälestuseks, kui venelased tegid Tallinna alt sääred. See oli aastal 1571. Piirasid kuus kuud, aga hammas ei hakanud.“

„Tallinna tornid ja müürid olid tugevad.“

„Jah. Neid pole iialgi vallutatud rünnakuga.“

„Aga kell kuuluke olevat kehavõitu. Mis alar- mi sa sehukesega teed?“

„Teab kas kellal ongi süüid,“ arvab priske isand, „kellalööja on ehk kehvoi. Tõid ehk tööborsilt mõne nõrga mehikese.“

Nii viisi arutlesid inimesed laupäeval Raekoja platsil. Ajalugu räägib aga Tallinna piiramisest huvitavaid asju. Ja ajaloolisi andmeid on kirjani- kud kasutanud romaani kirjutamiseks.

Nii kirjutab Enn Kippel oma romaanis „Suure nutu ajal“, et venelased tulnud Tallinna piirama nii suure väega, et sõjaväe alguse ja lõpu vahel olnud kaks penikoormat vahemaad. Siin oli jala- väge, ratsamehi ja suurtükke raud- ja kivikuulide- ga. Püssirohtu vedasid venelased ligi 2000 tündrit.

Viiekümnetuhandeline vägi jaotati viide leeri. Need olid Lasnamäel, Ülemiste järve juures ja Tõnismäel. Veeti Habersti metsast palke ja ehitati torne ning kindlustusi.

Kõigepealt hakkasid venelased ummistama veekraavi, mille kaudu sai Tallinn nagu praegugi Ülemiste järvest vett. Kuna aga kraavi sulgemine osutus tülikaks, siis kamandati sõjavägi kraavi rüvetama. Kaks ööd ja päeva käisid mehed polk polgu järele kraavi kaldal kükitamas.

Küllap aga vanas Tallinnas leidus puurkaeve nii, et linnastel ei tarvitsenud võtta venelaste rü- vetatud vett. Linn organiseerus viimse meheni vastupanuks. Anti valjud määrused tule vastu võitlemiseks ja kõvendati valvet müüridel. Igaüks teadis, et Tallinna seisis raske katsumise eel.

„Moskoviit oli peaaegu igale suurtükile kaasa toonud ligemale seitsesada raud- ja kivikuuli,“ kir- jutab Enn Kippel. „Ja pealeselle veel paar tuhat

tulekera, mis ei olnud muud kui salpeetristesse takkudesse mähitud okkalised kuulid. Olgugi et kõige selle laskemoonaga oleks võinud maha kõr- vetada mitu linna, pidas Moskoviit seda Tallinna kohta siiski väheseks. Hulk raudkuule oli jäänud vankrite purunedes teele maha.“

Venelaste ettevalmistused kestsid juba neli päeva ja küllap nad arvasid, et nüüd on kogu Tal- linn hirmul, aga varsti juhtus midagi ootamatut: 26. jaanuaril avanes äkki Karjavärv ja 4000 linna kaitsjat, nende hulgas Tallinna tolaeagne sangar Ivo Schenkenberg oma vabadike salgaga, tormas ratsa venelastele kallale.

Selliseid väljatormamisi juhtus edaspidigi ja venelased olid alatise ärevuses. Nad pommitasid küll linna nii kuidas suutsid ja oskasid, aga vene- laste tormijooksust linna vallidele ei räägi ajalugu midagi. Polnud mehikestel selleks julgust. Nad katsetasid ka allmaakäigu kaevamisega Tõnis- mäelt Toompea sihis, aga sellest ei tulnud ka mi- dagi välja.

Ümbruskonna külad olid ammugi tühjaks rüü- tatud ja suure sõjaväe toitlustamine läks venelastel raskeks. 26. märtsil pistis nad siis oma laagri- tele tule otsa ja ronisid Tallinna alt vaikselt mi- nema. Sel puhul tükisid linnast välja tulnud koolipoisid venelasi õrritama, milline nali lõppes aga poistele kurvalt. Neist langesid paljud kasa- kate küüsi, kes ei tunnud nalja ja mõnigi noor linnakaitsja pidi jätma Tallinna vabanemispäeval oma elu.

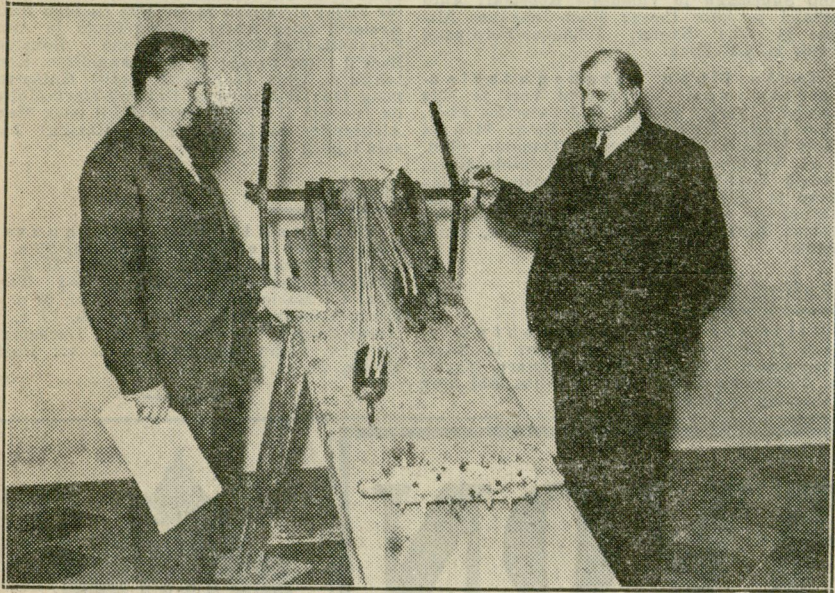
Kuus aastat hiljem, 1577. a., katsus venelane uuesti Tallinna kallal hammast, aga jällegi asja- tult. Tallinn jäi võitmatuks. Ivo Schenkenberg oma talupoegade salgaga tegi venelastele rohkesti pea- valu ka maal, kuni langes ühel rünnakul koos ven- naga vaenlase küüsi ja suri piinarikast surma.

Tallinna kaitsmisel räägib aga ajalugu palju eestlaste vaprustest ja meie võime tolaeagseid kan- gelasi mälestada uhkustundega.

Pa
27/3/78

29. V. 1938 Rakur

Astuge raekoja piinakambrisse!

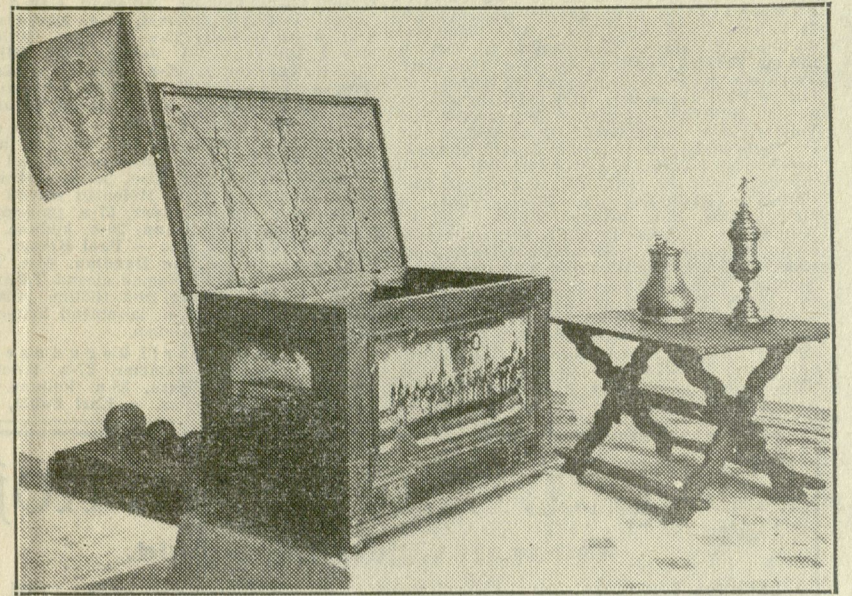

Linnaarhiivar mag. Kenkmaa (vasakul) tutvustab ülelinnapead J. Sootsi piinapingi konstruktsiooniga. Pingilauul esiplaanil metallkastega „punkroller“.

Tallinna raekojas avati ajalooline näitus. Piinakamber piinapingiga huvitatuile vaatamiseks.

Esmaspäeval avati Tallinna ülelinnapea kindral J. Sootsi juuresolekul raekoja alumisel korral senistes linnaarhiivi ruumides ajalooline näitus, mis laulupeo ja mõidupüha ajal on publikule avatud kogu päev.

Milline oli Peeter Suure, Martin Lutheri ja teiste ajalooliste suuruste käekiri?

Näituse raekojas avatud ajaloolise näituse ruumist. Vasakul raesõdurite (rahvasuus „raevorstid“) lipp ja all nurgas suurtükikuulid. Esiplaanil privileegidekirist Tallinna panoraamiga, paremal vanaaegne laud tinast kannu ja karikaga.

Tallinn rikastus uue vaatamisväärsusega oma inimeste ja turistide jaoks.

Kuigi näitusel on välja pandud suur kogu huvitavaid ajaloolisi dokumente, näiteks Peeter Suure, Katariina 2-je, uju-puhastaja Martin Lutheri j. t. allkirjadega üritused, töötas laetama publiku peamisteks

„tõmbenumbrits“ kujuneda raekoja piinakamber piinapingiga, mille tarvitamist häälestuste piinamisel selgitavad piinakambri seinetele asetatud pildid.

Seega on Tallinna sõitjad laulupeolaseid ja ka välisüritused saanud juure lähe vaatamisväärsuse Tallinnas, mis seni oli raskesti ligipääsetav.

Tallinna ligi 600-aastane raekojahoone moodustab juba iseenesest haruldase eelmärgulise vaatamisväärsuse. Täna **wanad salapäraseid poolhämard mõlitud ruumid** meelitavad endiga tutvunema inimesi lähedalt ja kaugelt.

Kui möödunud aasta kevadel linnaarhiiv kolis välja raekoja ajavate ruumidest, mis 50 aastat olnud arhiivi asupaigaks, taheti ruume remontida ja selles need mõrastele ajutiselt sulgeda, ei saadud seda siiski täielikult teostada, sest ilka leidis isikuid ja ekstsusioone, kes ei jäänud rahule enne, kui neile oli näidatud need ruumid.

Et Tallinna raekoda edaspidi jääb ajalooliselt linnamuuseumiks, see on linnavalitsuse poolt juba otsustatud. Linnaarhiivi jaoks tehtud sisehüüsed lammutati ja raekoja mõlitud ruumid, nende hulgas ka kirikulaulus piinakamber, restaureeriti algpärases kujul.

Kuigi linnavalitsuse tömbas maha linnamuuseumi korrasdamiseks ette nähtud summa, laulupeo ja välisürituste hooajaks aga on vajaline ajaloolise raekoja huvitavamate ruumide avamine publikule, tegi linnavalitsus arhiivile korralduse, et avataks alul püütava ulatusega näitus.

Mõndagi puudub väljapanelute hulgas, näiteks ülelinnapea kabinetis säilitatavad

ajaloolised hõbearded, mis oleks näitust palju rikastanud, kuid mida ei saa välja panna enne, kui saadakse raha vajalike vitriinide valmistamiseks.

Vanemate eestikeelsete käsikirjaliste mälestiste hulgas on ehitohal 1485. a. Straßburgis trükitud jutluseraamatu lõpp ja kaanelehele ühe munga poolt kirjutatud märkused.

Tallinna dominiiklaste ehk mustade wendade kloostrimunga poolt kirjutatud märkused näitavad, kuidas waimulitub

sel ajal oskajid eesti keelt. Walmistudes end eestlaste matmiselalustajeks, munk on kirjutanud: „Myna tha syno pera tulla,“ mis tähendab, et surm tuleb inimese järele.

Ügitaudu 700 a. **wanad Tallinna eesõigustekirjad**, millest wanim on antud 10. aug. 1265. a., on kõig warrustatud määratuurte pitseritega, millest mõni on tundumalt suuremehe peopesa mõtudest.

Privileegid on kirjutatud pergamendile, j. o. nahale peale ühe. On huvitav märkida, et Tallinna linna ümmarguselt 50 privileegi hulgas on Peeter Suure poolt antud privileeg ainule, mis kirjutatud lihtsate paberitükile. Kirjale on Peeter Suur kirjutanud alla ainult oma nime „Pjotr“, ilma mingite aunimedeta ja kaunistusteta. Seda ühtem ja kunstipärase makt kirjutatud, üigem maalitud on Katariina Teise poolt antud pikk privileegidekiri.

Pattude andeksandmist 100 päewaks kindlustab 3. mail 1509. a. Roomas välja antud patukustutuslõhi, mis määratud Tallinna patuste jaoks. Selles kirjas 12 ladinakeelset töötavat 100 päewa jooksul tehtud või tehtawaid pattusid andeks anda kõigile neile, kes ksilastawad Olewiste kiriku Maarja kabelit ja selle lamistamiseks ja korrashoitmiseks rahaliste annetustega kaasa aitawad.

Et Martin Luther polnud nii jõukas, et võinuks pidada eraksetretäri, seda tõendab tema enda käega 7. aug. 1532. a. Wittenbergis kirjutatud ja Tallinna raele adresseeritud kiri, milles ta soovitas Tallinna linnale ühte ewangeeliumiustku pooldajat kooliõpetajat.

Säilinud ja välja pandud on ka Tallinna „raevorstide“, raesõdurite lipp ja pikki piile, samuti igasuguseid teisi huvitavaid wanaaegseid esemeid, primitiivseid suurükikuluu jne.

Kirikulaulus piinakamber oli wanaasti wärvitud punakaks, et seinalde jattunud wereprintsmed ei paistaks välja. Müüd on piinakamber seatud endisesse lorda. Keset ruumi seisab piinapuit, millel terawmeelselt tõmbenumbritud plokkide süsteemiga wernitati piinatavaid aegamööda lõhki. Nurgas seisab laud ja pikk puit, millel istusid piinamise saatel süüdlase ülekuulamist toimetawad raehärrad. Peale piinapingi on piinakambri timuka „tööriistadest“ olemas veel praegu daamide juures säleduse saawutamiseks kasutatawat „punkrollerit“ meenutaw pillade raudkastega puurull, millega „maskeeriti“ waeleid patuseid.

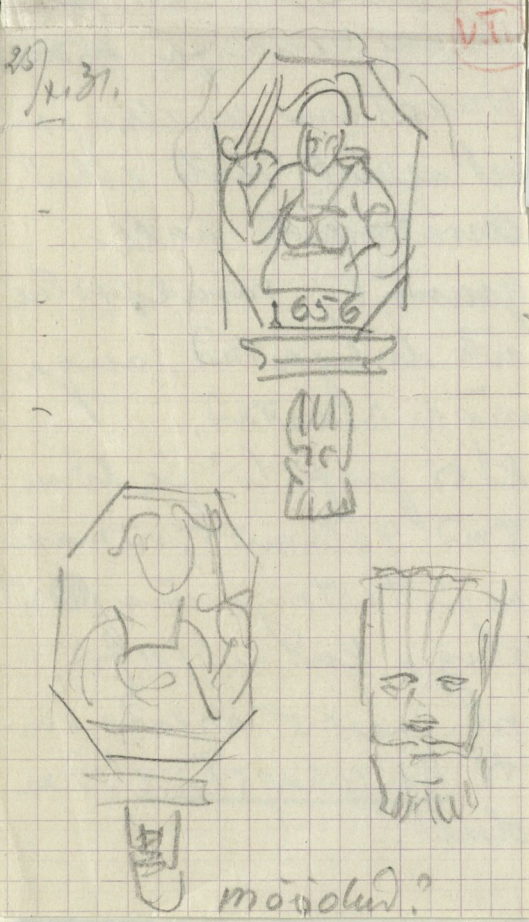
Piinakambri õudseid mälestusi nagu lewendab teadmised, et wanaasti oli farm aeg ja elu polnud kerge ei süüdlasel

ega ka timukal. Tallinna timuka mõõk on säilinud ja selle kohta on linnaajaloos andmeid, et üks timukaid oli nii ojawuseta, et surmamõistetud hukkamisel ei saanud kolme hoobiga waele patuse pead maha. Hukkamist pealt waatam rahwad hulk läks sellise saamatuse üle nii wihaselt, et tungis timukale ja tema sulastele kallale ja pettis neid nii, et nad jäid maha surmamõistetud kõrwale.

„Wana hea aeg“ oli waimlike pimeduse aeg. Kuriteos kahtluse alla langenud müütu inimese wõis raekohus kõige puhtama südametunnistusega juunuks piinata, sest wailifes weendumus, et kui piinataw on süütu, küll siis jumal teda hoiab, nii et juube piinamine ei tee temale kahju.

Asjaawatud näitus annab meile ülewaate Tallinna ja tema elanike minewikust. See oli aeg, kus Tallinn oli suur ja kuulus linn ja Berliin oli Tallinnaga wõrreldes kõhufetu piifilinn.

Ku. 22 7
47

Algeri m.
Tunis
Sannas
Kapsituloza
15/5/32

Kullayya

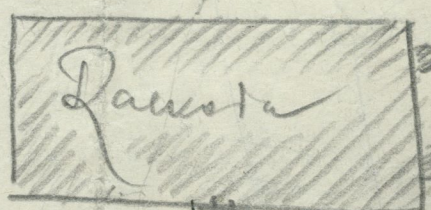
1934

Raekojaplatsi korraldamine.

Raekojaplats, mis mõne aja eest sippus kitsaks jääma järjest kasvamale liikumisele, elab praegu üle mitmesuguseid ümberkorraldusi. Rõdigepealt foristati ära laternapost Dunkri uul. otja kohalt ja väljakäiguhoht wana waekoja seinatükk, siis ajetati moorimehed uuele kohale ja niimid on ka autod oma read ümber seadnud. Platstil on praegu käimas sillutuse korraldamine. Rõdigenende uunduste järele on raekojaplats tunduwalt aiwaramaks muutunud. Ka wana waekoda ei näe ilma väljakäiguhohta hoone „toeta“ sugugi nii üht ja wilets wälja, nagu seda mõne aasta eest teletati, kui kaitsti wäljakäiguhohta alles jätmist ja selle otja weel uue pawiljoni ehitamist.

u. 22

Selu majase Tuhk rajatise

Raekojaplatsi korraldamiseks

otsustas linna rahaasjanduse komisjon oma reede õhtusel koosolekul määrata 810.000 mk. Sellest läheb 600.000 mk. raekojaplatsil olewa näotu wäljakäiguhohta ülewiiimiseks Raekoja tänawale, tuhu uus ajakohane ehitatakse. 210.000 mk. kulutatakse aga praeguse wäljakäiguhohta ajeme ja selle ümbruse lorida-seadmiseks.

„Packhausi“ saatuselt.

Päevaldus 21.3.31.

Dando Roupa.

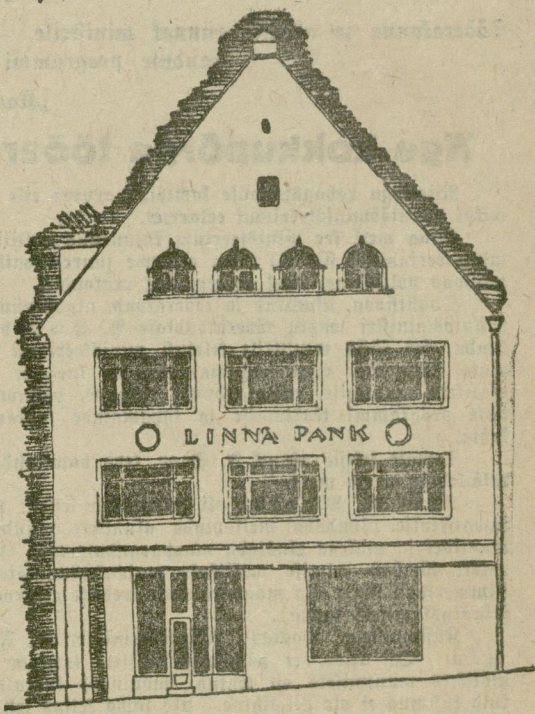
Kuuldud muinsuskaitse teoreetilised wõlited ja tegeliku elu nõuded wõiwad anda tsegi wõlitarõõtu kollisioone, sellest pakub kujuka näide hiljutine muinsusnõukogu ettaw otsus n. n. „Packhausi“ ümberehitamise kawandi kohta.

Rõdigepealt pean tähendama, et mulle isiklikult selle wana hoone muinsuskaitsele wõtmise paistab õige nõrgalt põhjendatuna. Muinsuskaitse sihtiks on ju kaasa aidata wamadest loomultke wormide alalhoid. Rõnesolewal ehitusel seda kaitsewõrdlikult wormi pole külgipaku; seda kaalub täiesti üles asjaolu, et need müürid lihtsalt on wamad. Ekslik on wõide, nagu refereeritud tehispäewases „Päewalehes“, et „keskaegse päritoluga on praegune hoone alumine kord; wõib-olla müürid, niipalju kui neid piisima jäänud hiljem sisse-rajatud akende ja uste awauste wahel, on wanad, — majakorra worm aga, s. o. wälismüüride ja awauste ensemble, kogumik, on pärit 19. sajandist, osalt tsegi meie päewist.

Wõib-olla, kui hoone wõeti muinsuskaitsele, ei peetudki nii wäga silmas hoonet ennast, waid nähes ette selle peatse ümberehituse wõjadust püüdi muinsusnõukogule kindlustada mõju selle kohta, et ümberehituse korral see sünniks ikkagi wormides, mis ei lange wälja kogu ümbruskonnast. Teiste sõnadega, taheti wahelt wähem kaitsta üksikut hoonet, kui hoonete rühma, suuremat ensemble'it. See oleks ju siis olnud tõesti õige ettenägelik samm.

Niimid ongi käes ümberehituse wõjadus. Nõudekohaselt ümberehituse projekt on esitatud muinsusnõukogule. „Muinsusnõukogu“ otsustas põhjendatult ümberehitust mitte takistada, kuid nõudis projekti ümbertõõtamist, kuna wastasel korral rikutaks erhitektooniline kooskõla teiste ümbritsewate majadega“. Teoreetiliselt nühifugune otsus paistab kõdignit põhjendatuna ja isegi termitatav. Muinsusnõukogu on ka uurtunud esitatud projekti ja leidnud, et see pole kooskõlas teiste ümbritsewate majadega. Siin algabki selle asja weider külg.

Sõtkem esialgu kõrwale esitatud projekt ja waadelgem korraaks, misfugune on see ümbrus, mis stiili on need ümbritsewad majad, millega ümberehituse projekt peab olema arhitektoonilises kooskõlas, et teida muinsusnõukogu hinnitust. Mõngem raekoja otsust Wiru tänawa poole alla, seal ongi paremat kätt nurga peal wana „Packhausi“ ots-, ehk wiil-fassaad. Tema wahetumaks naabriks on hoone, kus Raarmani kauplus — 19. sajandi teisest poolest pärit pseudo-reenessansi stiili. Wasemat kätt „Packhausi“ wastas olewal nurgal on paar fassaadi, mis pole üldse mingit stiili. Tõsi, wanadel piltidel 19. sajandi alust ndeme, et siis nurgapealne hoone ilmutas 17. sajandi lõpu wõit 18. sajandi algupoole barokseid worme; ei ole aga wäga ammu, kui need ümberehitusel wõit remondi tegemisel kadusid jäljetumalt, nii et praegu kogu kõnesolew tänawaakõlg esineb kõdige armetumamas, wormilagedamas seisukorras. Edasi Wene ja Wiru tänawa nurgal seisab Demini kolontalkaupluse maja, samuti pseudo-reenessansi wormides nagu Raarmanigi oma, kuid nähtawasti oma praeguses seisukorras pärit weelgi hiljemast, maitsewafemast ajast. Wastas Wiru tänawa teisel pool, seisab hoone, kus asub „Esto-Muusika“ äri, — see ei ilmuta mingisuguseid erilisi stiilitunnuseid. Selle kõrwal kitsuke wiil-fassaad Wana-Tallinna gootikas. Ning edasi Scheelli pangahoone pseudo-gootika, Tallinna täiesti wõdrastes wormides, nurga peale wälja-

„Packhausi“ wiil-fassaad pärast ümberehitust.

ehitatud romantiline, tornitaoltselt kaetud ärker on Tallinna keskaegses arhitektuuris sootuks tundmata. Samuti wõdras on akende worm. Ainult wiitlud jälgiwad Wana-Tallinna wiitlunde kigituslaadi, milleks näide sijnamas Kuninga tänawa ääres hoone näol, kus asub Glintheri äri. Nagu belbud, selle wõit on wana Tallinna gootika; kaks ahumist korda aga 19. sajandi maotu ümberehituse wiit. Selle hoone lähim naaber Kuninga tänawat edasi sammudes Harju tänawa poole, on näide Tallinna empire'ist.

Nii, see oleks niimid wana „Packhausi“ ümbrus, millega tuleb kooskõlastada ümberehituse projekt. Kas pifut Wana-Tallinna ehita gootika jäljendit, pifut Scheelli panga imporia pseudo-gootikat, sinna juure annus quasi-reenessansi ja garnituuriks empire'i? Rokku, järelikult, igasugu wõitstil Waewalt seda on tahtunud muinsusnõukogu. Eitawa otsuse põhjendus esitatud projekti kohta wõit baseeruda ainult arusaamatusel — wõit aga kogu muinsusnõukogule käesolewas küsimuses muutub arusaamatuseks.

Lõppeks paar sõna esitatud ümberehituse projekti kohta. Selle tegija (wõit tegijad) näib lähenenud ülesandele kõdige lihtsamal kombel — ja lihtsam lahendus abati on parim! Praeguse hoone mäs, ta kogumik, ta üldkontuurid, ta siluett, wiit, kõtk jätakse alles, nii nagu see on praegu, müdugi parandatuna, kordafatuna. Seintesse mõistagi tulewad rajuda aknad wastawalt otstarbele, mida ümberehitatud ruumid linnapanga ajupaigana peawad teentna: palju walgust, palju khaasi. Aluline kord, nagu praegu, kigitatakse moodfate ärtakendega, alust korrapärasemas järjestuses, kui praegu. Samrim muutus allkorral, mõddapääsmatust wõidusest dikteeritud, on lähikäigu soetamine majamurgast läbi, kuna murka ennast toetab tisse sammus raidkivist.

Dmeti me ülesandeks sedapuhku pole selle wõit mõne teise projekti kaitmine, ta woorusta wõit puuduste selgitamine, waid terwe mõistuse wõidule aitamine. Ning seda ümurtab kõnesolew projekt minu arust küll enam, kui seekordne muinsusnõukogu otsus ia kohta.

„Vana raekoda“ ootab lammutamist

7.10.39 Kõrbal

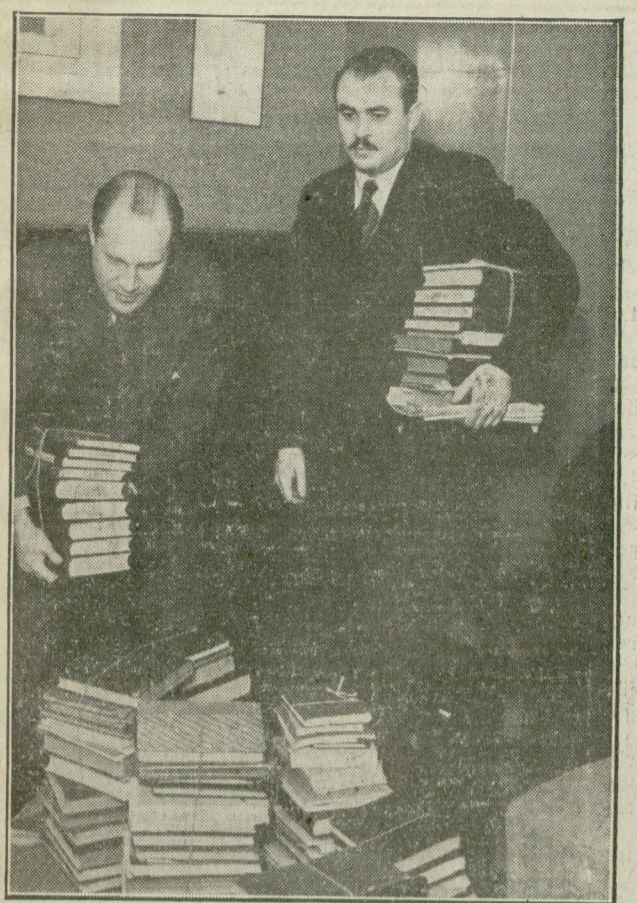

„ADVOKAATIDE MAJA“, mida tahetakse lammutada.

Vanaturu liiklemistakistus kõrvaldatakse. — „Advokaatide maja“ elanikud otsisid endale uue peavarju.

JURISTID VIIMAST KORDA KOOS „ADVOKAATIDE MAJA“ ees. Vasakult: H. Kuttli, N. Metslov, H. Kõöp, J. Anderson, välisminister A. Piip, H. Roman, A. Küng; taga seisavad P. Adams ja A. Becker.

N. METSLOV JA A. BECKER pakivad ära vana raekoda oma käsiraamatuid.

Maja lammutamine oleneb eelalgu linna 1940/41. aasta eelarve finantseerimisest. Tähtsusetud maja kuulub linnale ja pärast lammutamist loovutatakse linnale loomale ehitada uue hoone, mille projekt praegu on valmistamisel. Kuigi praegu ei ole veel selge, kuidas linn saaks uut maja rajada, projekteritakse linna alumisele korrale äri- ja lahele ülemisele korrale kontoriruumid.

Selle varisemisohus oleva maja lammutamisega tahab linnavalitsus lahendada aga veel üht hädavajalike probleemi — kuidas lahendada liiklemisprobleemi Vanaturu kaelas.

Praegu on tänavaäärneid niivõrd kitsas, et seal kaks bussit saavad ainult hädavajalike teineteistest mööduda ja tihti on seal sõidukid peetanud kogu või purustanud sõnnitee ääre pindub kaitsesõidukid.

Uue maja projekteerimisel tahetakse kogu praegune tänava laius võtta sõidutee alla, kuna sõnnitee aga viiakse praeguse majajooni taha. Maja ülemised korrad asetseksid ehitamisega samal ajal, mille taga oleks sõnnitee. Seega lahendatakse liiklemisprobleem

ftn umbes samuti, nagu on lähemas ulatuses lahendatud Nõmme tänava alguses.

Kuna ainult linnale kuuluvat maja lammutamisega ei saa kõrvaldada kogu liiklemisprobleemi, siis on vajalik, et ehitataks ümber ka teine sama maja kõrval Raekoja tänaval raekoja pool asetsev maja.

Käänaku teise otsa lahendamiseks on vajalik samasuguse tunnelt ehitamine raekoja otsa vastas oleva maja alla.

Lammutamiseks tuleval linna majal on seljataga õige ajalugu. Rahvajuu tunneb seda „vana raekoja“ nime all. Kuigi ei ole jäänud ühtegi kirjaliku dokumenti, mis õigustaks selle väite olemasolu, ei jaada ka seda pärimust täiesti ümber lüüa. Nimelt asetseb maja väljaku ääres, mida kutsutakse vana raekoja ja vana raekoja oled peaaegu alati turuplatse ääres. Välja arvatud rahvapärinus, et seal asetseb vana raekoda, muud ajaloolist väärust aga hoonel waevalt on. Püstitatud on ta küll juba 14. sajandil, kuid hiljem on kaks ülemist korda varisema hakanud ja need on täiesti ümber ehitatud. Raarmanni kaupluse kohal leidub aastanumber

1. aprillist tühjendati osaliselt ja kavatakse lähemal ajal lammutada üht Tallinna vanemat ja huvitavat ehitust — Vanaturu nr. 1 asetsevat nn. „vana raekoda“. Esimesteks lahkujateks sellest majast olid kaheksa advokaati, kellele 1. aprilliks korterid üles öeldi ja nüüd juba enamuses on lahkunud. Edaspidi tuleb sealt välja kollida ka Kaarmanni kaupluse, mis asetseb maja alumisel korralt. Osa majast on ajutiselt linna korteriloenduse büroo kasutuses.

Viimastel ajal kujunes kõnealoleva hoonet ümber hõlvitavaks, et selles asetsevad peamiselt advokaatide bürood.

Seda juba mitmed aastakümned. Enne väljakolimisega seal laheks advokaati, nimelt S. Roman, H. Kuttli, N. Metslov, J. Anderson, A. Becker, P. Adams ja A. Küng ning A. Piip enne ministriõnne ajumist. Ühtejärgi kõige kauem töötas seal adv. S. Roman. Ka praegune välisminister A. Piip ning adv. J. Anderson on samas majas pikemat aega töötanud. Advokaatide kontorite töttu hakatigi maja juba „advokaatide majaks“ hüüdnud.

Ka varemadel aastatel on samades ruumides töötanud rida tuntumaid juriste. Teiste hulgas omas siin büroo ka Jaan Poska. Veel on siin kliente vastu võtnud T. Kirine, praegune advokaatide nõuetoju eimees A. Maures, siis advokaadid Ruusmaa, Lauba, Teras j. t.

Miks advokaadid just sellesse majasse kogunesid, see põhjus pole niist neile enesetelegi praegu päris selge. Ruumid olid siin mõrdlemisi halvad. Märkivate „plussina“ at-

niist juba, et koht oli kaejala juures teist, linnas ja et „trepp oli madal, nii et laiga vana inimene jäi üles tulla.“

Advokaat S. Roman, kes „advokaatide majas“ ühtejärgi töötas 14 aastat, tahleb veel, kas maja ajutaks nüüidki lammutama.

Kuna 14 aasta vältel seda olewat lammutada lubatud igal teisel ja kogu aja tarbeti, et maja langeb kaela.

Nähtavasti oli nüüd aga ühelt väljakolimisest põhjustajaks Toompeal asetsenud statistilabüroo maja lahebe varisemine. Sama tarbeti siingi ja tühjendati vana hoone.

Advokaatide majast lahtunud juristid pole aga edaspidiseks enam kofu jäänud. Nii asusid S. Roman ja H. Kuttli Pärnu maanteele nr. 6, Uula majasse. N. Metslovi kontor on Mundi t. 3, Beckeril Wene tän. 1, A. Küngil Wabadusväljakul 68A majas, kuna P. Adams, kes on „Tallo“ juuristojult, võtab vastu „Tallo“ ruumides Kloostri 18, J. Andersoni kontor asetseb praegu veel vana raekoja ruumides.

„1654“ peaks nähtavasti tähendama maja ümberehitamise aega.

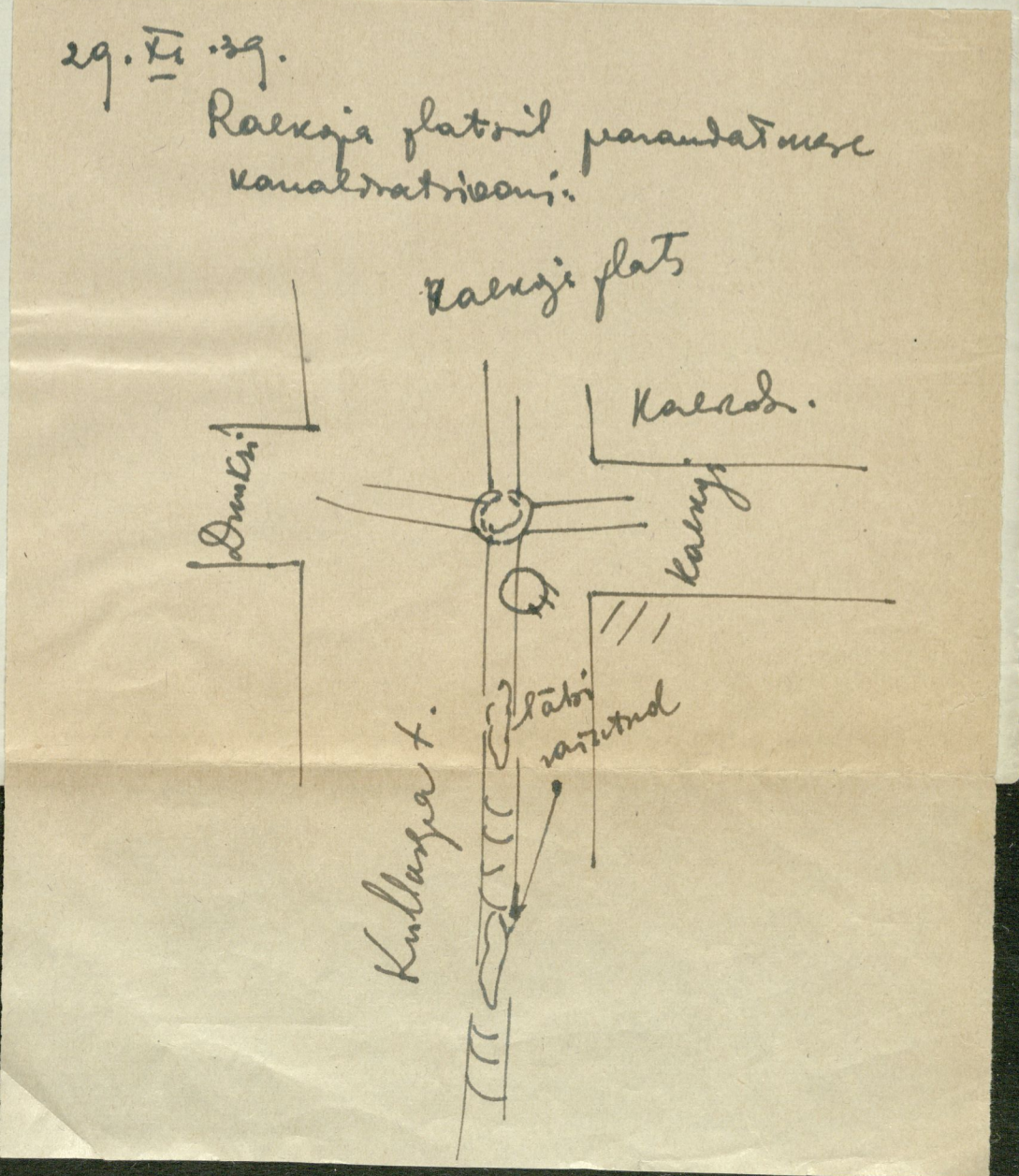
Warem on tähendatud „vana raekoda“ arvatavasti kasutatud era-õhijaadana, hiljem on selles olnud „palkhoone“ — koht, kus väljast tulnud laubad ümber patiti.

7.10.39 Kõrbal

„Advokaatide maja“ lammutatakse.

Vanaturukaela ja Raekoja tänava nurgal asuva vana linnamaja saatus otsustati linnavalitsuse eisel koosolekul lammutada. Komisjon leidis maja järelewaatusele, et seda ajaloolist maja praeguses seisukorras enam püstitada ei võid jätta, sest praegusaia raskesti libristes liiklusabinõud tekitavad maapinnas vibratsiooni, mis võivad kujuneda saatuslikuks hoonetele, põhjustades selle kofuvarisemise. Nüüd tehti majandusosakonnale ülesandeks selles majas asuvatele kinnistudele lepingud äles ütelda, hoone lammutamine teostada ja linna asemel püstitada uue maja projekt koostada. Kuna seal majas poole tofina ümber tuntud advokaate kümnete aastate jooksul oma büroodele peavarju leidis, siis hüüti rahvasuus seda hoonet ka „Advokaatide majaks“.

Pöõrdel:
P. Margareeta üh.

„Vana raekoda“ ootab lammutamist

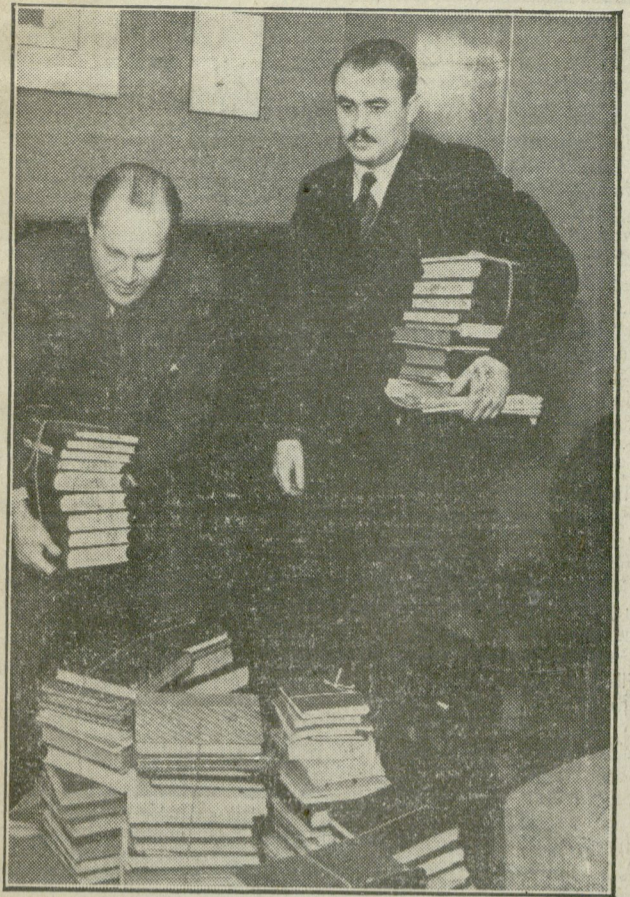

„ADVOKAATIDE MAJA“, mida tahetakse lammutada.

Vanaturu liiklemistakistus kõrvaldatakse. — „Advokaatide maja“ elanikud otsisid endale uue peavarju.

JURISTID VIIMAST KORDA KOOS „ADVOKAATIDE MAJA“ ees. Vasakult: H. Kuttli, N. Metslov, H. Kõõp, J. Anderson, välisminister A. Piip, H. Roman, A. Küng; taga seisavad P. Adams ja A. Becker.

N. METSLOV JA A. BECKER pakivad ära virmiseks kokku oma käsiraamatuid.

Maja lammutamine oleneb eelalgu linna 1940/41. aasta eelarve kinnitamisest. Täpsemat maja kuulub linnale ja pärast lammutamist loovutatakse linnale kohale ehitada uue hoone, mille projekti praegu on valinimisel. Kuigi praegu ei ole veel selge, kuidas linn saaks uut maja rajutada, projekteeritakse linna alumiisele korrale äri- ja lahele ülemisele korrale kontoriruumid.

Selle varisemisohus oleva maja lammutamisega tahab linnavalitsus lahendada aga veel üht hädavajaliku probleemi —

siin umbes jamuti, nagu on lühemas ulatuses lahendatud Nõmme tänava alguses.

Kuna ainult linnale kuuluva maja lammutamisega ei saa kõrvaldada tugu liiklemisummistust, siis on vajalik, et ehitataks ümber ka teine sama maja kõrval Raekoja tänaval raekoja pool asetatud maja.

Käänaku teise otse lahendamiseks on vajalik samasuguse tunni ehitamine raekoja otse vastas oleva maja alla.

Lammutamisele tuleval linna majal on seljataga dige ajalugu. Rahvajuu tunneb seda „vana raekoja“ nime all. Kuigi ei ole jäänud ühtegi kirjaliku dokumenti, mis õigustaks selle väite olemasolu, ei jaada ka seda pärimust täiesti ümber lüüdata. Nimelt ajatakse maja väljaku ääres, mida kutsutakse vanaks turuks ja vanad raekojad olid peaaegu alati turuplatside ääres. Välja arvatud rahvapärinus, et seal ajatakse vana raekoda, muud ajaloolisi väärtusi aga hoonele vaevast on. Kõistitud on ta küll juba 14. sajandil, kuid hiljem on kaks ülemist korda varisema hakanud ja need on täiesti ümber ehitatud. Raamanni kaupluse kohal leidub aastanumber

1. aprillist tühjendati osaliselt ja kavatakse lähemal ajal lammutada üht Tallinna vanemat ja huvitavat ehitust — Vanaturg nr. 1 asetsevat nn. „vana raekoda“. Esimesteks lahkujateks sellest majast olid kaheksa advokaati, kellele 1. aprilliks korterid üles öeldi ja nüüd juba enamuses on lahkunud. Edaspidi tuleb sealt välja kolida ka Kaarmanni kaupluse, mis asetseb maja alumisel korral. Osa majast on ajutiselt linna korteriloenduse büroo kasutuses.

„1654“ peaks nähtavasti tähendama maja ümberehitamise aega. Varem on tähendatud „vana raekoda“ arvatavasti rajutatud era-õhijaadana, hiljem on selles olnud „paikhoone“ — koht, kus väljast tulnud laubad ümber pakiti.

Viimajel ajal kujunes kõnealoleva hoone jellestõttu huvitavaks, et selles ajettesid peamiselt advokaatide bürood.

Seda juba mitmed aastakümned. Enne väljakolimist töötas seal kaheksa advokaati, nimelt G. Roman, G. Kuttli, N. Metslov, J. Anderson, A. Becker, P. Adams ja A. Küng ning A. Piip enne ministritoolile asumist. Ühtjargi kõige kauem töötas seal adv. G. Roman. Ka praegune välisminister A. Piip ning adv. J. Anderson on jama majas pikemat aega töötanud. Advokaatide kontortite tõttu hakatigi maja juba „advokaatide majaks“ hüüdma.

Ka varemadel aastatel on samades ruumides töötanud rida tuntumaid juriste. Teiste hulgas omas siin büroo ka Jaan Poska. Veel on siin kliente vastu võtnud T. Jürine, praegune advokaatide nõukogu esimees A. Maures, siis advokaatid Ruusmaa, Lauba, Teras j. t.

Miks advokaadid just sellesse majasse kogunesid, see põhjus pole niist neile enestelegi praegu päris selge. Ruumid olid siin mõrdlemisi halvad. Märgitakse „plussina“ at-

mult seda, et koht oli tõe-jala juures leff, linnas ja et „trepp oli madal, nii et ka iga vana inimene sai üles tulla.“

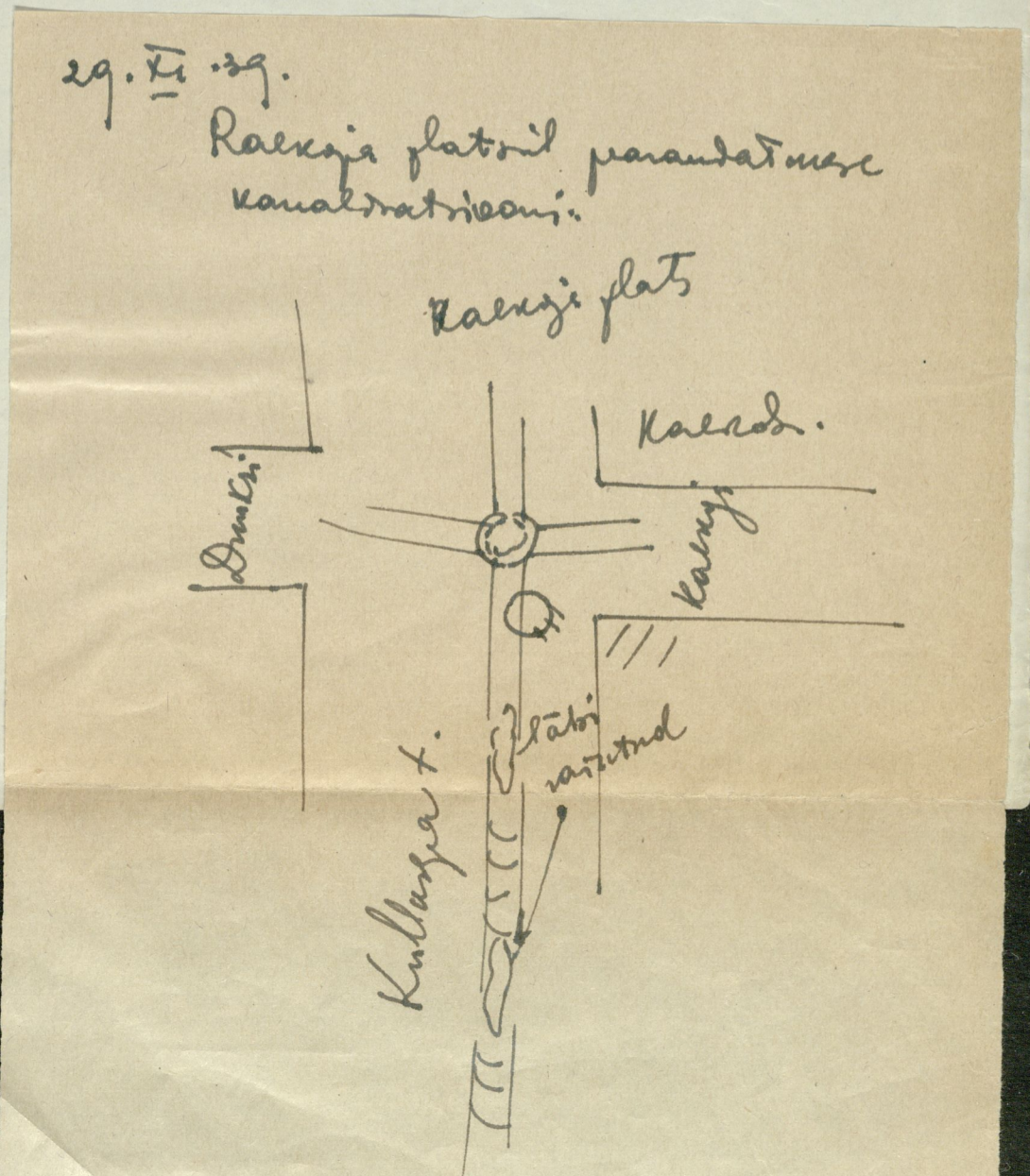
Advokaat G. Roman, kes „advokaatide majas“ ühtjargi töötas 14 aastat, tahab veel, kas maja ajutase nüüdki lammutama.

Kuna 14 aasta vältel seda olewat lammutada lubatud igal kevadel ja kogu aja kardeti, et maja langeb taela.

Nähtavasti oli nüüd aga üheks väljakolimistõttu põhjustajaks Toompeal asetsenud statistikabüroo maja lagede varisemine. Sama kardeti siingi ja tühjendati vana hoone.

Advokaatide majast lahunud juristid pole aga edaspidiselt enam tohtu jäänud. Nii asusid G. Roman ja G. Kuttli Pärnu maanteele nr. 6, Uula majasse. N. Metslovi kontor on Mundi t. 3, Beckeril Wene tän. 1, A. Küngil Vabadusväljakul 68A majas, kuna P. Adams, kes on „Tallo“ juuriskonjult, mõtab vastu „Tallo“ ruumides Kloostri 18, J. Andersoni kontor ajatakse praegu veel vanades ruumides.

Advertisement for 'Õpilaspärad Vabadus-...'. Includes text about student benefits and contact information for 'Kulu'.

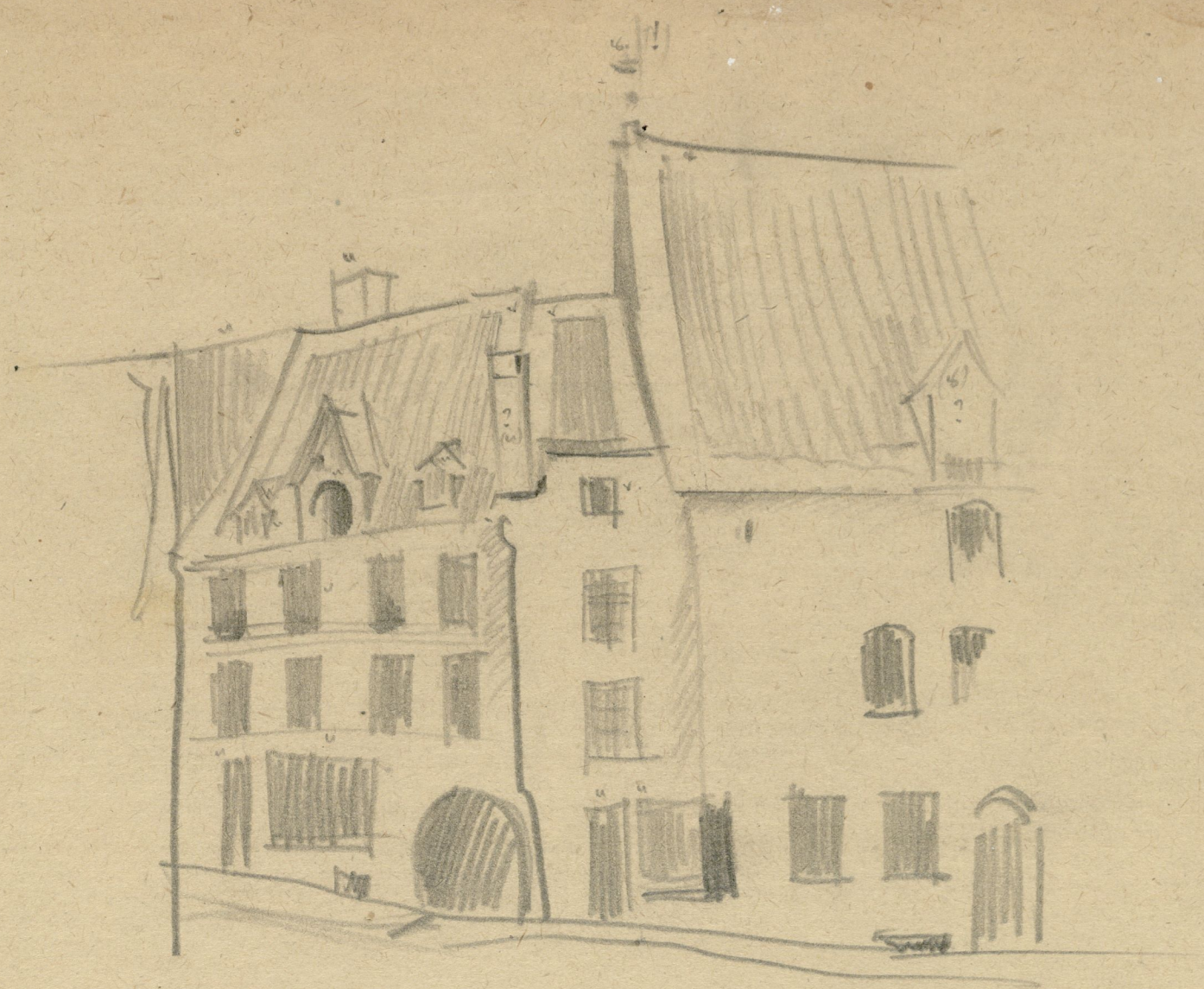

Pöördel: P. Margareeta üh.

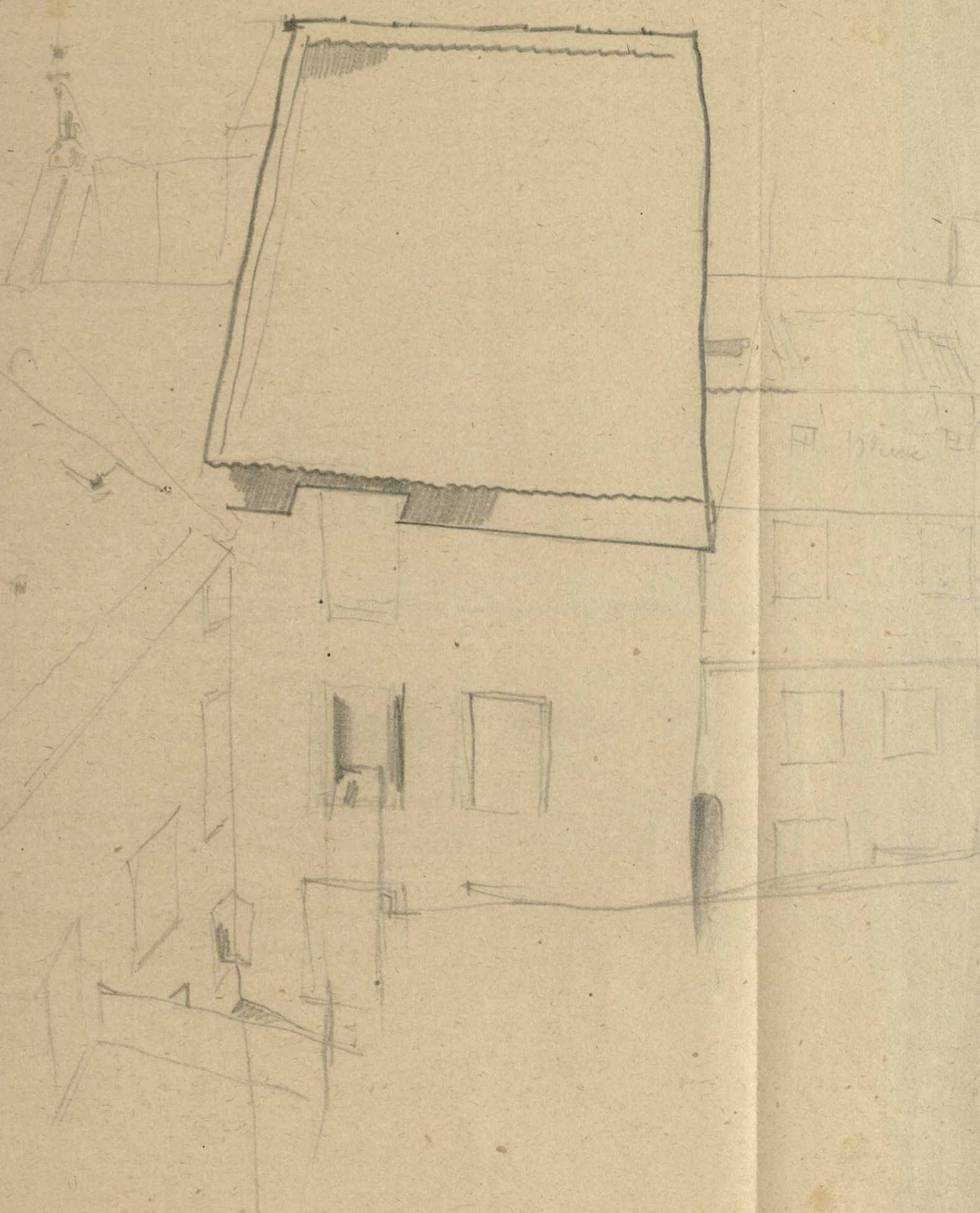
25/3.31.
Kuningan T. Klaten

x

King's Lane St?

KV 222
49

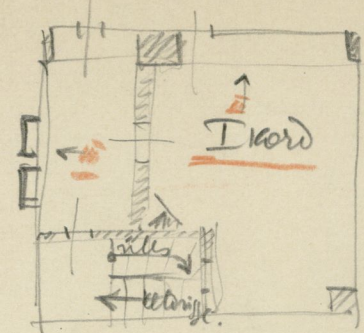
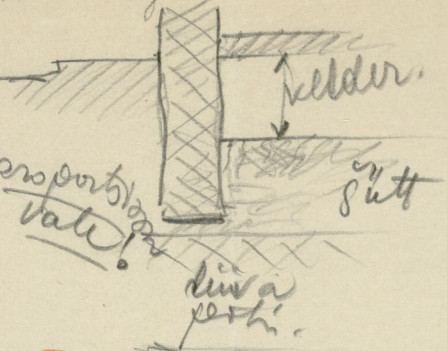
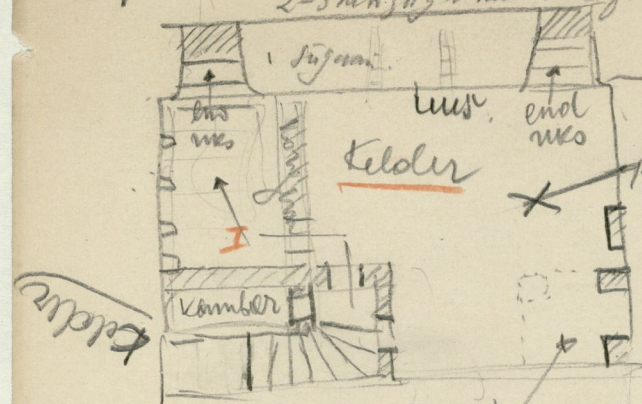
Kuningin + 2
varade III korra kaja avarust eel.

x

Maja Kullasga 4. 4/36.

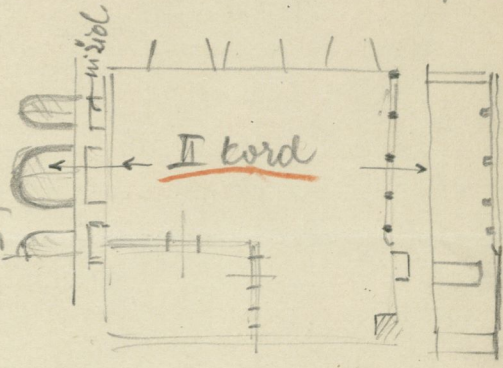
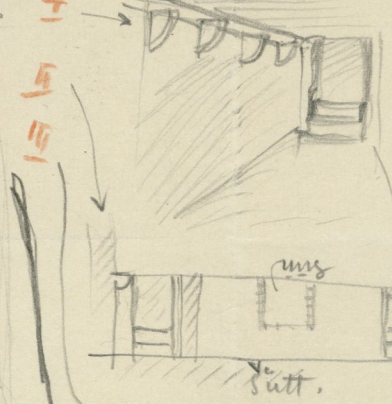
2-3 m kõrgusel maa all ja allpool rõduks

leide:

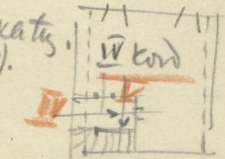
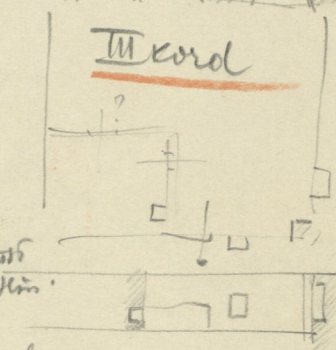
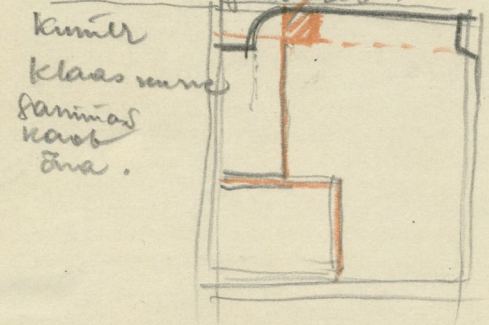

kinn
 lubja kinn
 peal täiesti hõbe.
 Ø 46-47 mm
 20 mm paks

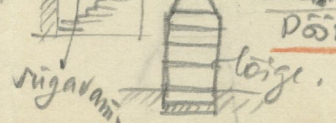
tõenäoliselt on see
 maa all asunud
 maanal korsten.
 Võib olla & majal
 on pikema aja
 jooksul kindlalt
 türgine.

me plaani kohaselt peeti tulelõu
 fassaad.

praegune
 fassaad on
 väga lihtne

plekkkatte
 (zime).

x

ku 22

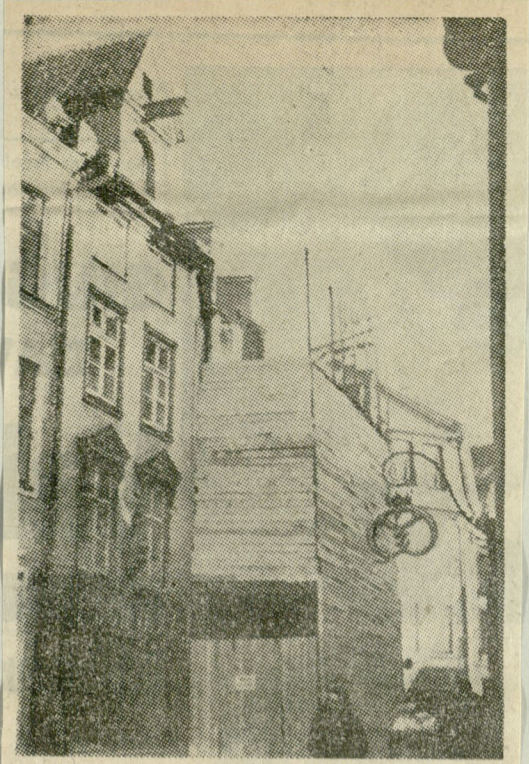
Kullasepa II. 1940a.

Nov. 22
14

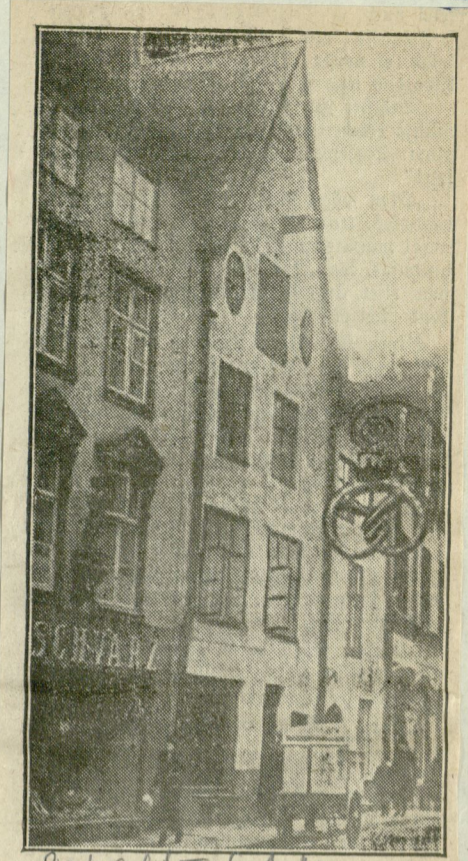
20

X

SUUREMAT UMBEREHITUST
 alati hiljuti Tallinnas Kullasepa tänaval, kus vanast neljakordsest majast kasutatakse vaid välismüüre.
 13.11.40 K. V. A.

Rahvalik. 6. 4. 40
VANA MAJA LAMMUTATAKSE. Tallinnas Kullasepa tän. 11 asuv maja, mille iga arvatakse 700 aastale, on määratud lammutamisele. Maja asemele püstitab uue ehituse Narva tööstur Nirk, kasutades selleks vana maja külgeina ja ka osa tagumisest seinast. Uues majas on ette nähtud äriruume kul ka elukortereid.

1. IV. 1940

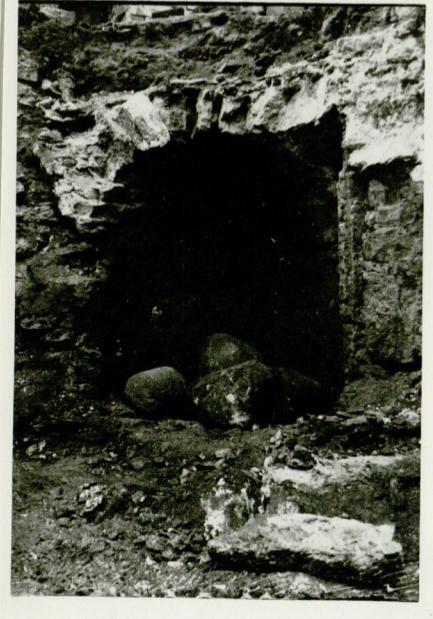
Kullasepa N. II.

Laak lammutatud
 (tagantseinas näha vana
 Stenmuller; foto on
 olne Schwarz' kättsaaniuand.)

- kes omanik & Narva N. II.
- kelle projekt & kaal. 6. 4. 40 K. V. A.
- mis tüüp?
- kas need plaanid?
- fotoal. h.
- Eud. om. pärijad. (vst Jassanuel)

1940 - Eud. postalaal me pilt. V.T.K.

1940 - Eud. ualaku pildid meid
 mõelis. X

Grille lagi.

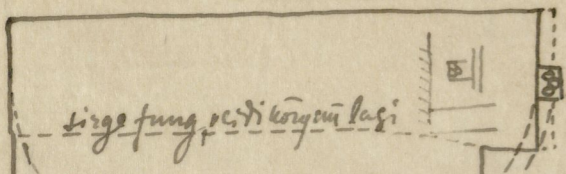
kaand: must, hall, valge, 2 punast.
 (hinnarävi - või teugevõ?)

V.T.K.

Kullasepa II kelder

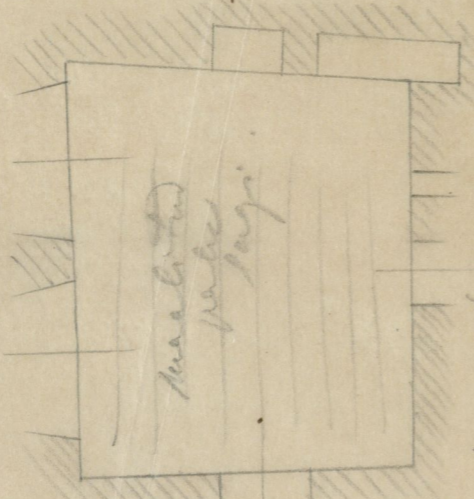
05

5 sammum à 75cm

siirge fung. v. di kõrgem lasi

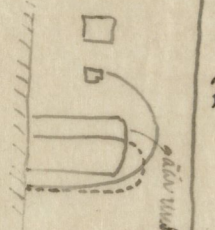
laavad

Mu. l. t. h. v. l. e. l. a. g. i.

M. l. t. e. l. a. v.

7.5 sammum

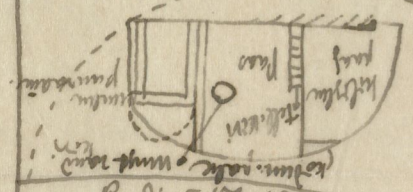

lõõr

seinela
niis

noigerike sliu.

7.5 sammum

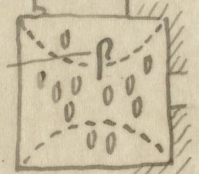

Poodiumi 15cm kõrg.

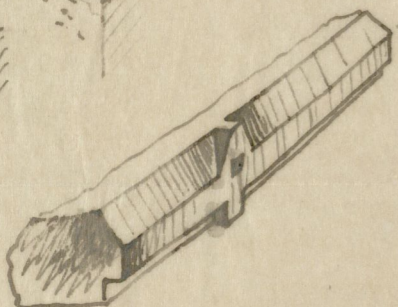
Parandid
all
uridga

till. k. m. d.

Raud
kõmbe

v. s. t. a. m. e. l. e.

maa lähedal
arena püt.

Fung

Till.
k. v.

palgud

hüütsid
k. i. r. a.
7.5 sammum.

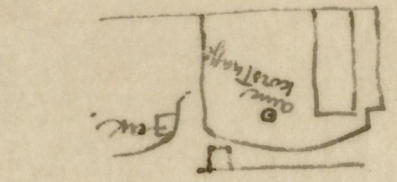
fung

liton (oleksid t. a. r. a. l. d. t. e. n. a. r. e. p. i. d. ?)
p. l. a. t. s. u. l.
ak.
t. a. k. a. r. a.
p. i. n. d. t. e. g. ?
u. t. i. k. o. r. g. e. n. u.
E. u. d. i. n. t. u. s. o.

K. i. r. i. p. r. o. f. i. l. i. g. a
h. i. s. t. e. m. i. i. r. t. u. d.

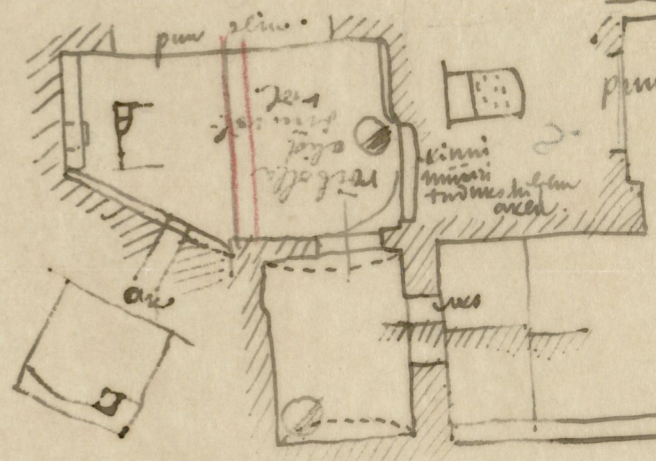
I kord

ak. t. a. r. e. n.

kõrgem

madalam

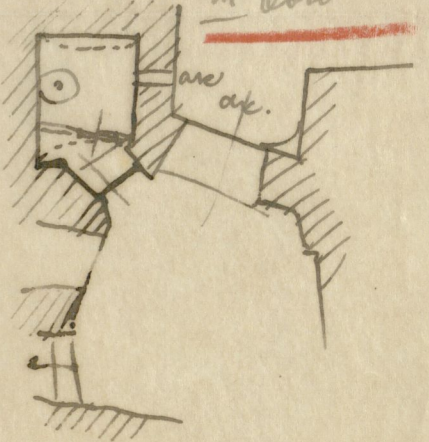

puu

k. i. n. n. i.
m. i. n. n. i.
t. u. n. n. e. h. i. l. e. n.
a. r. e. l. d.

u. s. o. n. i. s.
t. e. l. l. i. k. i. n. a. i. n. g. e.

III kord

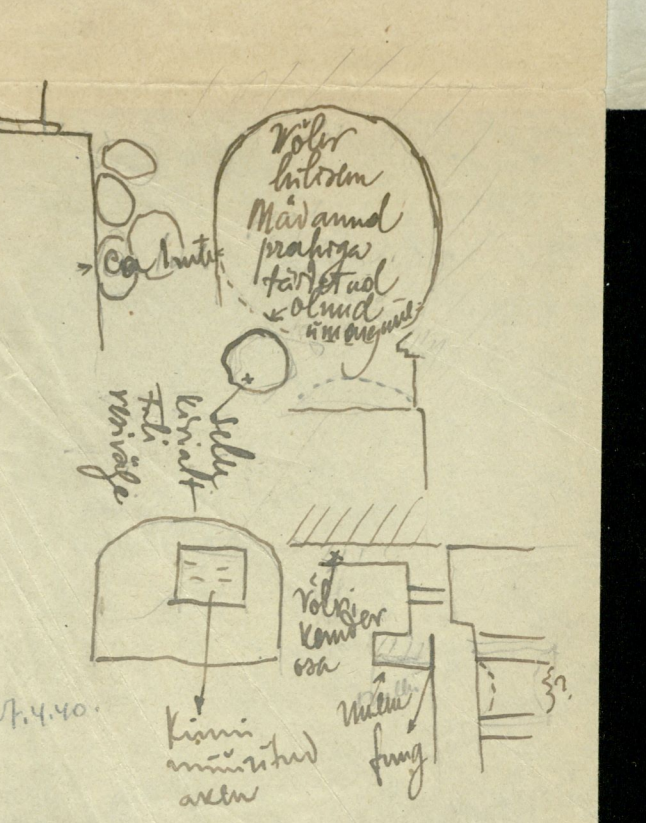
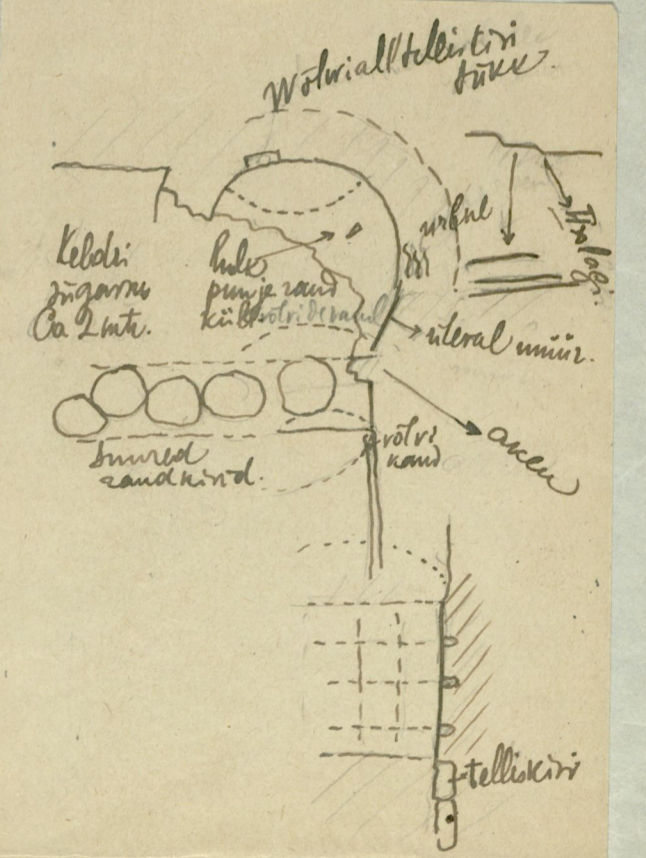
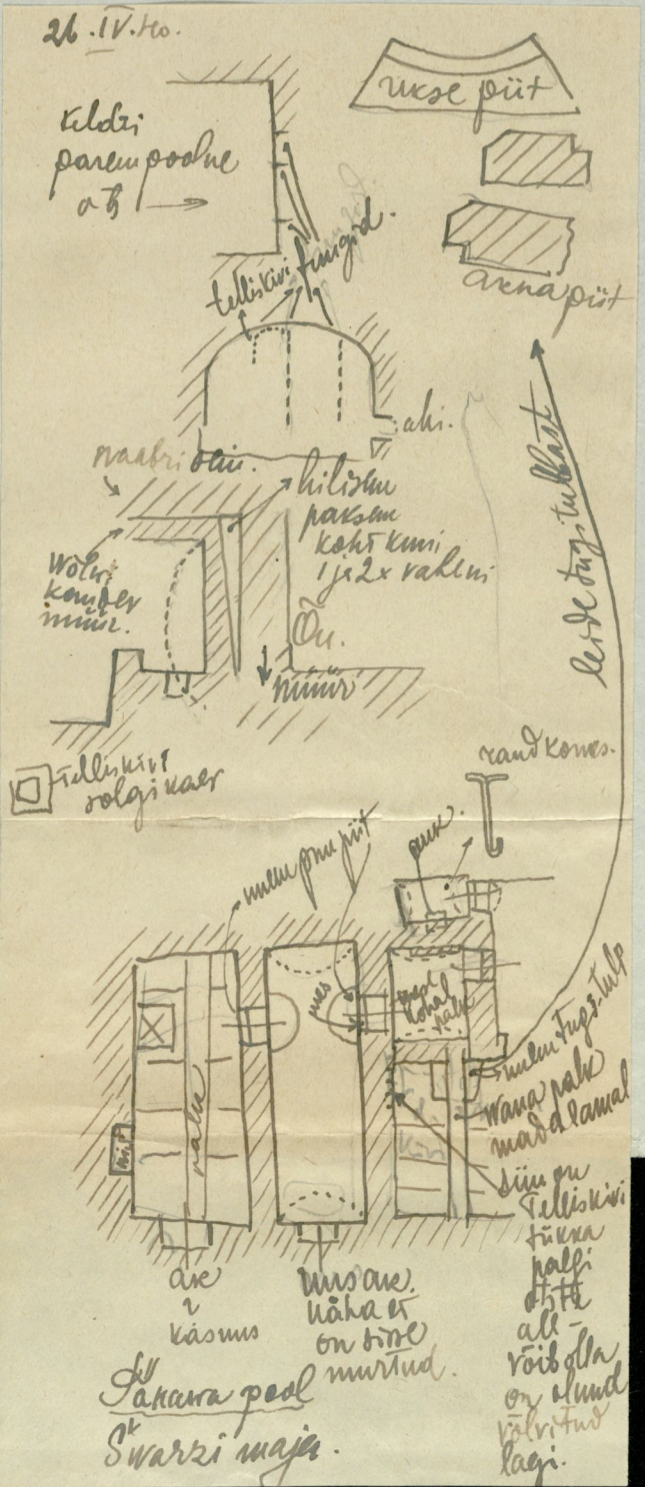
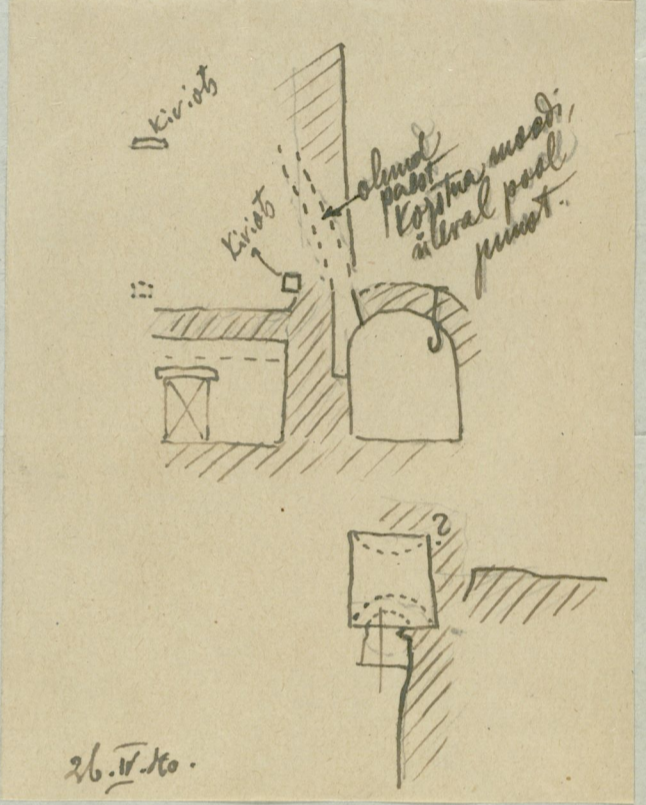
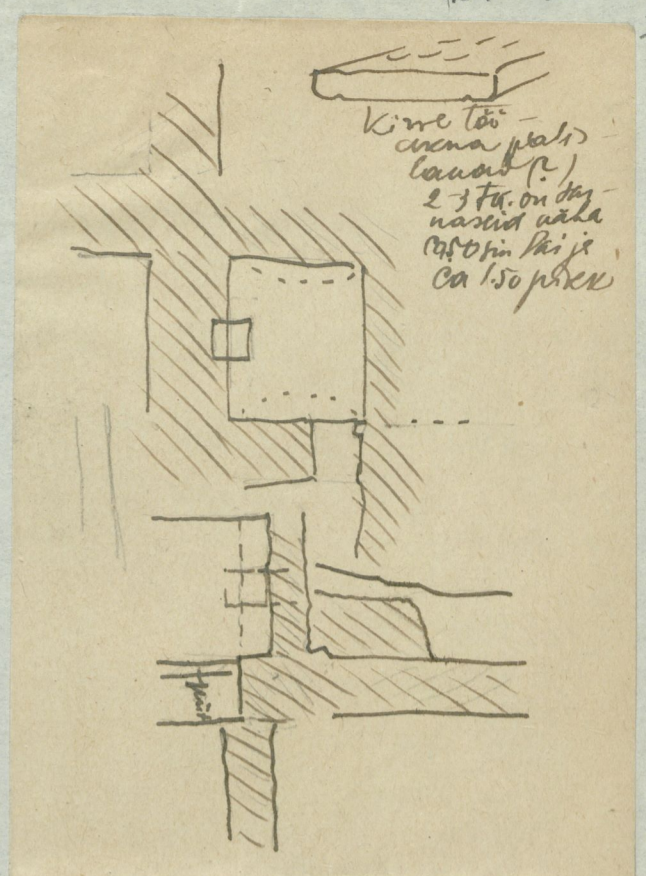
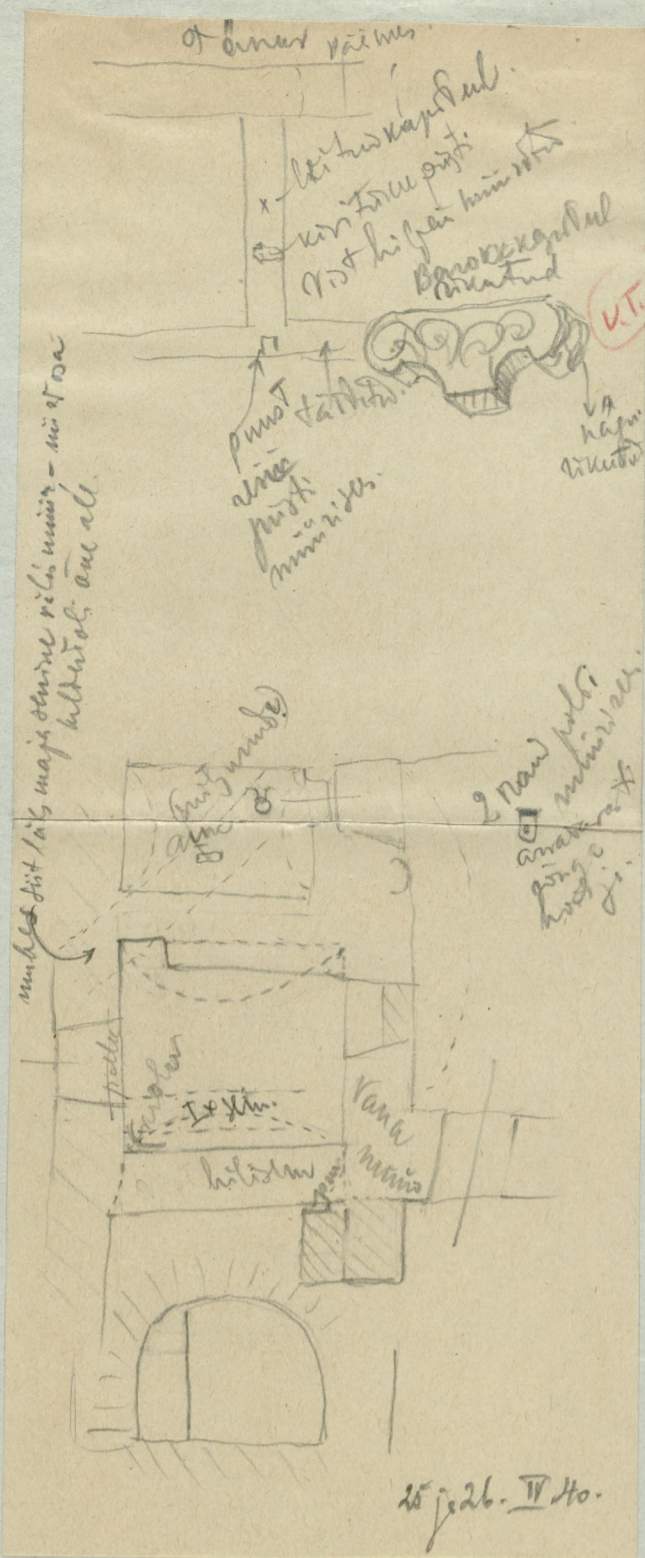

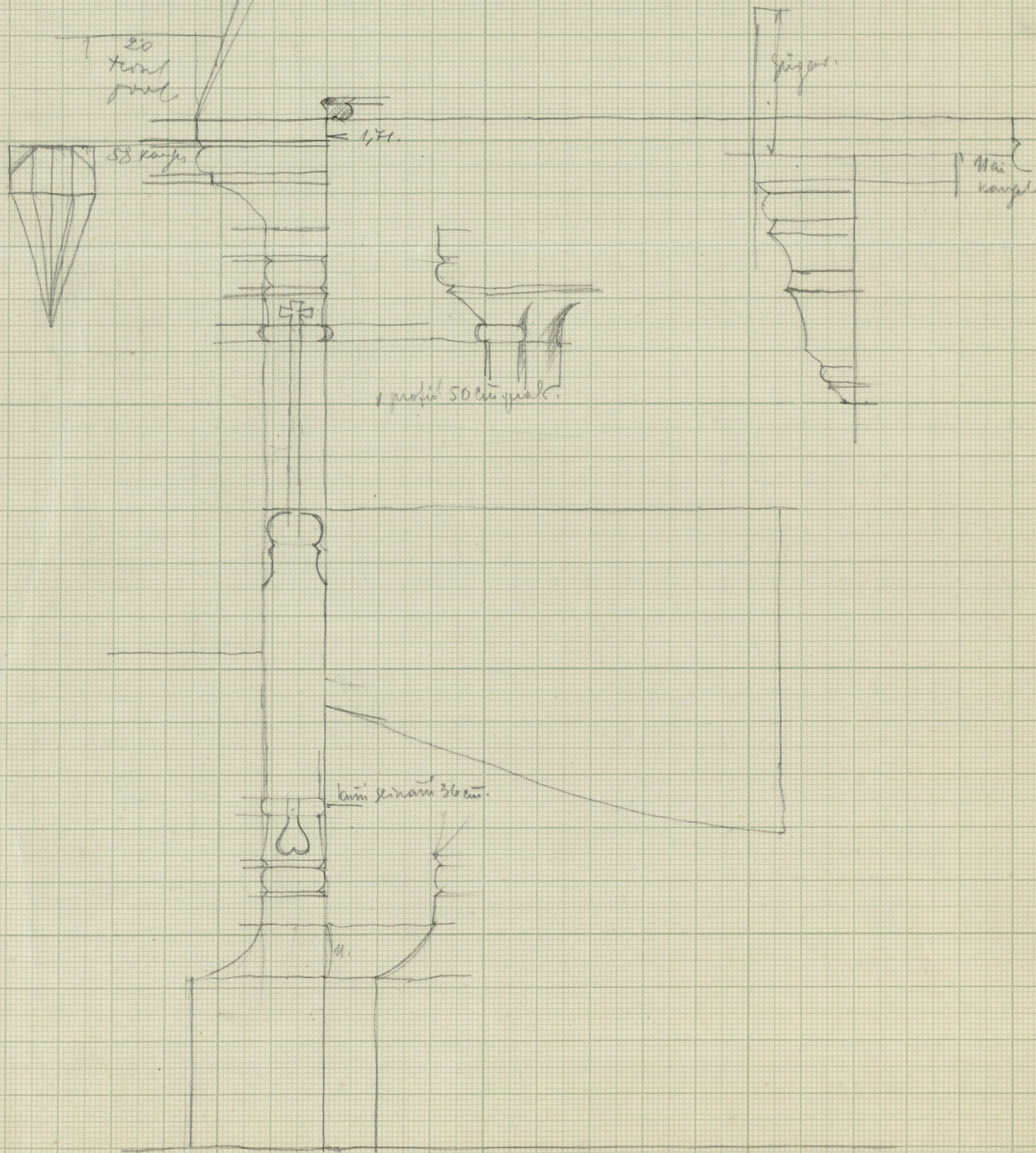
ak.

x

x

7.5 sammum (Kullasepa)

Kemini givtheri owl anvas väikers rabelicens. (V.I.K)

pod. in May. Rev. 15 Juni 1876.

Противъ на переустройству части дома купца Мартина Бюкклера, находящегося во II квартале
 нр. Ревель на Старому Ринку № 163
 497.

üht tead plaani samane
 etnatsioon ja te plaani
 jama ümber.

pod. in May. Rev. 27 April 1876.

неправильно и даже не принадлежащая
 купцу Мартину Бюкклеру и нр. Ревель во II кв
 квартале, нр. 163 497. Разрешение
 нр. 163 497 и его разрешение принадлежит
 купцу и не принадлежит купцу.

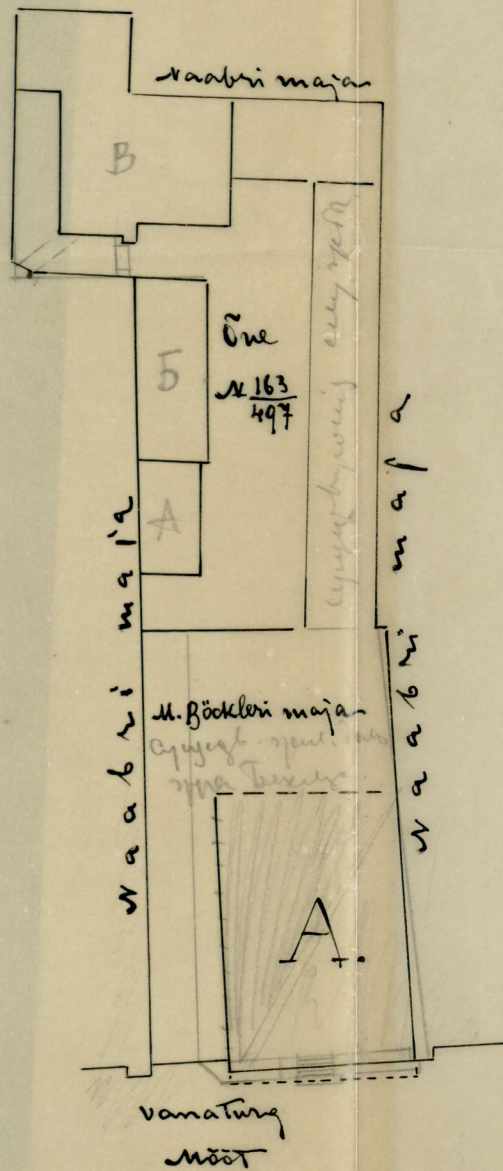
Противъ дозволения вольного дома нр. 163
 497 нр. 163 497
 нр. 163 497

- 1) Сущность и сущность строения нр. 163 497
 по плану нр. 163 497 вольного дома нр. 163 497.
- 2) нр. 163 497 вольного дома нр. 163 497
 сараи, каменные, каменные, каменные, каменные
 с каменными комнатами и каменными
- 3) нр. 163 497 вольного дома нр. 163 497
 каменные, каменные, каменные, каменные
 каменные, каменные, каменные, каменные

M. Bökler

архитектор К. К. К. К.

Situatsioon plaan.

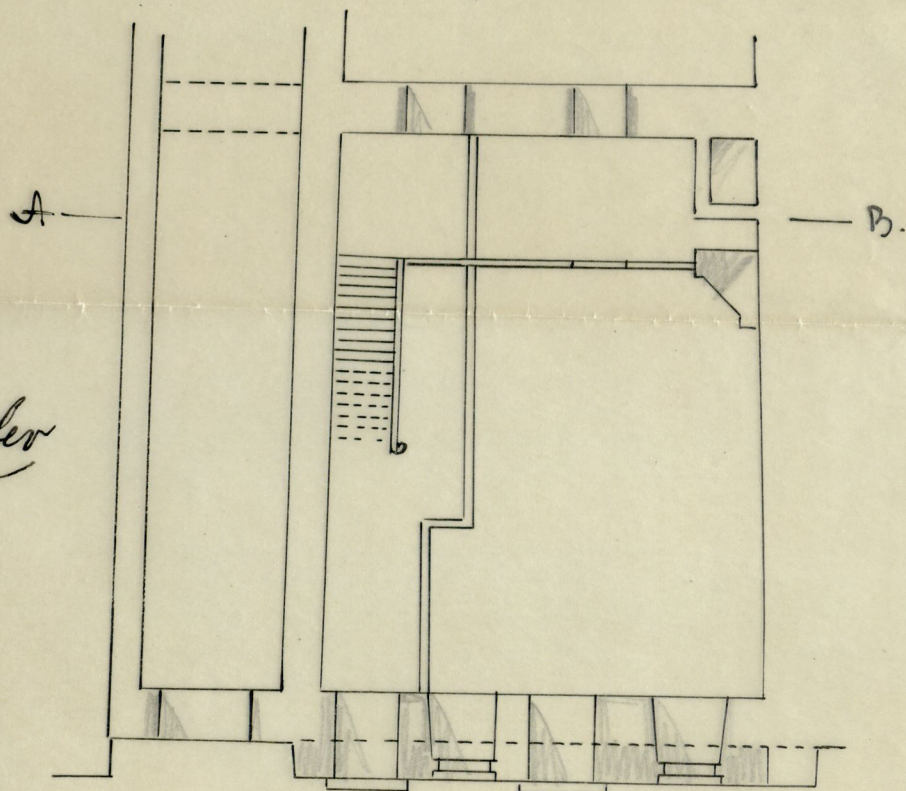

5 4 3 2 1 0 5 10 15 sülda.

Противъ дозволения переустройства части вольного дома нр
 сему проекту на принадлежащую мне и моему, и
 казенному на истралономъ плане нр. А M. Bökler

Siis juurde kuuluvad:
 Прудно каменный фасад (названия)
 Планы каменного здания
 Разрешение нр. 163 497
 Проектное разрешение архитектора К. К. К.

Üsa almmise korruse plaan.

Suuremad arkeoloogilised kaevamis- ja ehitustööd tulemas. Pärast
 Muinsusnõufoogu koosolek peetakse Tartus ülikooli arkeoloogia kabinetis 17. juunil. Päevakorras lubaandmisel registreeritud muinasvaramete ümberehitamiseks ja arkeoloogilisteks kaevamisteks. Harutusele tuleb muu seas ka Güntheri maja ümberehitamiseks lubaandmine. Tähepärane maja asub Tallinnas, Wene tänawal ja on ajalooos tuntud piiskopi maja nime all. Samuti maadatakse läbi Tartu lossivaremetes ümberehitamiseks riigi raamatutaloga laiendamise otsustel.

1/6 38
 Päev

Muinsuskaitsele oleva maja fassaadi ei saa muuta
 Irma Günther soovib ümber ehitada oma maja fassaadi, Kuninga tän. nr. 8, et võimaldada majas asetsevatele rohu- ja värvikauplustele avaramaid vaateaknaid. Linnavalitsus selleks luba ei annud, kuna kõnealune maja on tähelepanuväärivamaid vana Tallinna muinsusväärtusi.

DIREKTORIKOOLI KÜLLIS
 H Güntheri
 fassaad
 plaan
 S I G M A T E
 BAKTERIOLOOGIA
 KÄSIPÄRA
 NIDA TÄHT KÕRVALTE
 6/23/38

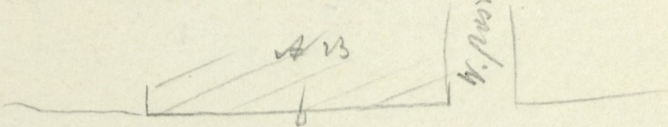
Suur mud lat 1,55
paksus 2 cm.
7 tükki

Keskmine 1,05 cm
4 lauda

Väike 0,665 cm
4 lauda

18/IX.1940.

Hajutataval pinnal on loomadele
maha sisse on lasti kaevatud.

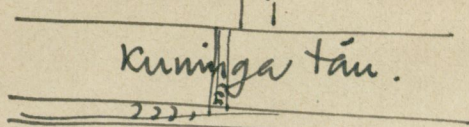
Uksed tänaval on
mae all ca 2 m
sügaval võlvet
moota see kanal

Blüseri maja on Tallinn Põsonigats.

30. XII. 1939

maja mes
A. H.

Kuninga täu.

Uuad välvitud kõiitud.

Præga saavad
Kuninga täu. Kõga
põrkuses, läbi võitnud
võlvid ja asetatud
siinna asme torud.

28. XII. 1939 (31)

5.7.39.
Kuninga täu. Kalmistu, panna se kaablit.
Maja A. H.

Kuninga täu

V. T. K.

Põõda!

Luust (või founti)
Portaal - D. Posti t.
(Kassari)

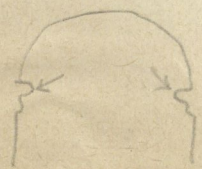
16.12.39

Harju t. end Astoria seni
onere võnal anes, päris hõõs
siinmeomas vana võlv kõi -
mütel seni olid vaid vana mängid
ja fahed pinnasol, on müüditäpli -
müel võlvud, on üli võlvud pinnas
oli vanaosa, väärin L. arhitekti -

7.8.39

Kõnnud
Kraar näekin D. Posti t.
Kaldni olla üli väärin postaal
võlv kõiud } kas võlvon si
tua, araab ja postaal vaa olla
kas Kõige ja pool (võlv mitte)
siin Posti t. post - tõenäoli -
sõlt.

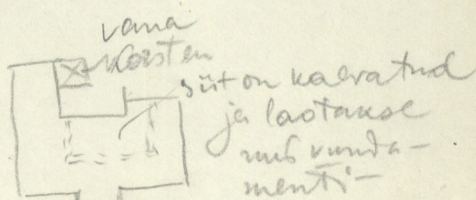
Arhitekti on hõõsi
majal tõstnud väärin
postaal, siin kas vaha väärin
et auto lähivõite lõigatud.

9.8.39

J. Kõige t. 16 võlv.

Jamas on aptuud "Leiden"
õues tõnuud õunin lammuta -
müel ja imbehtõamõne.

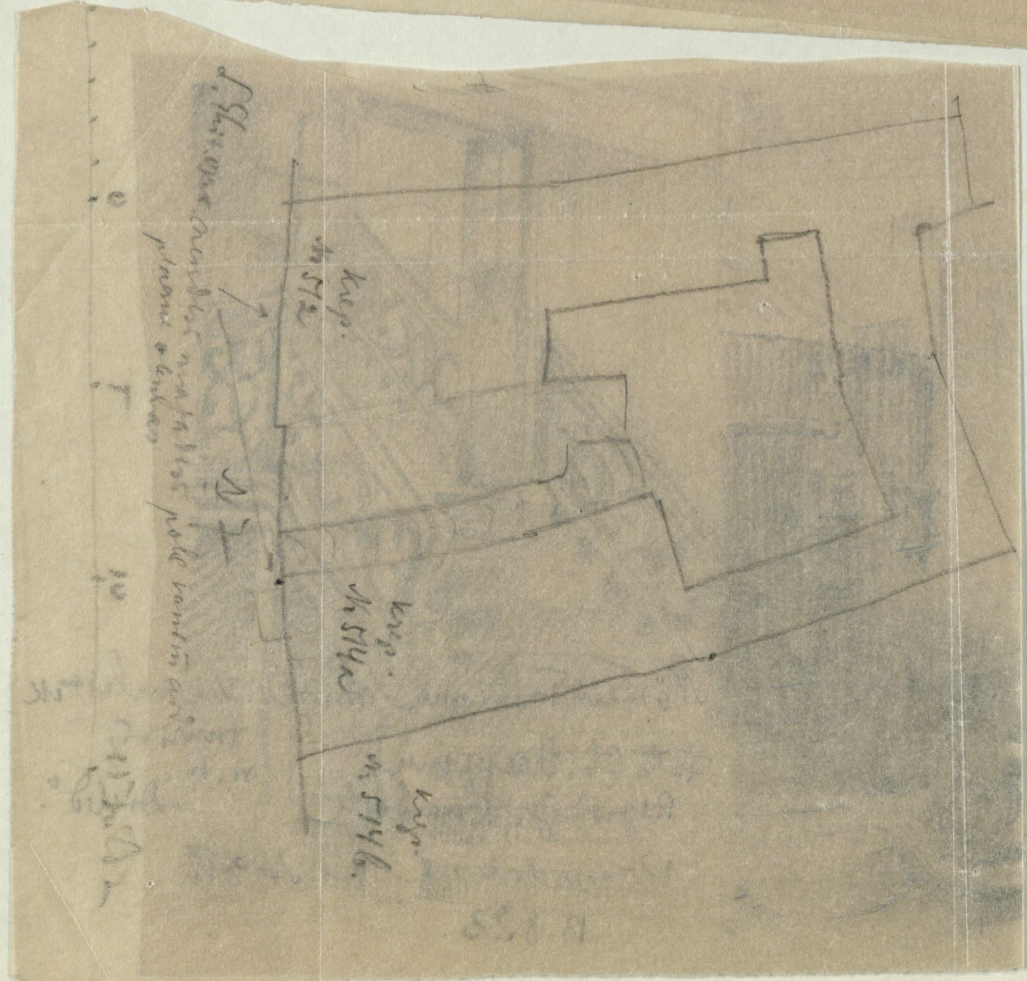
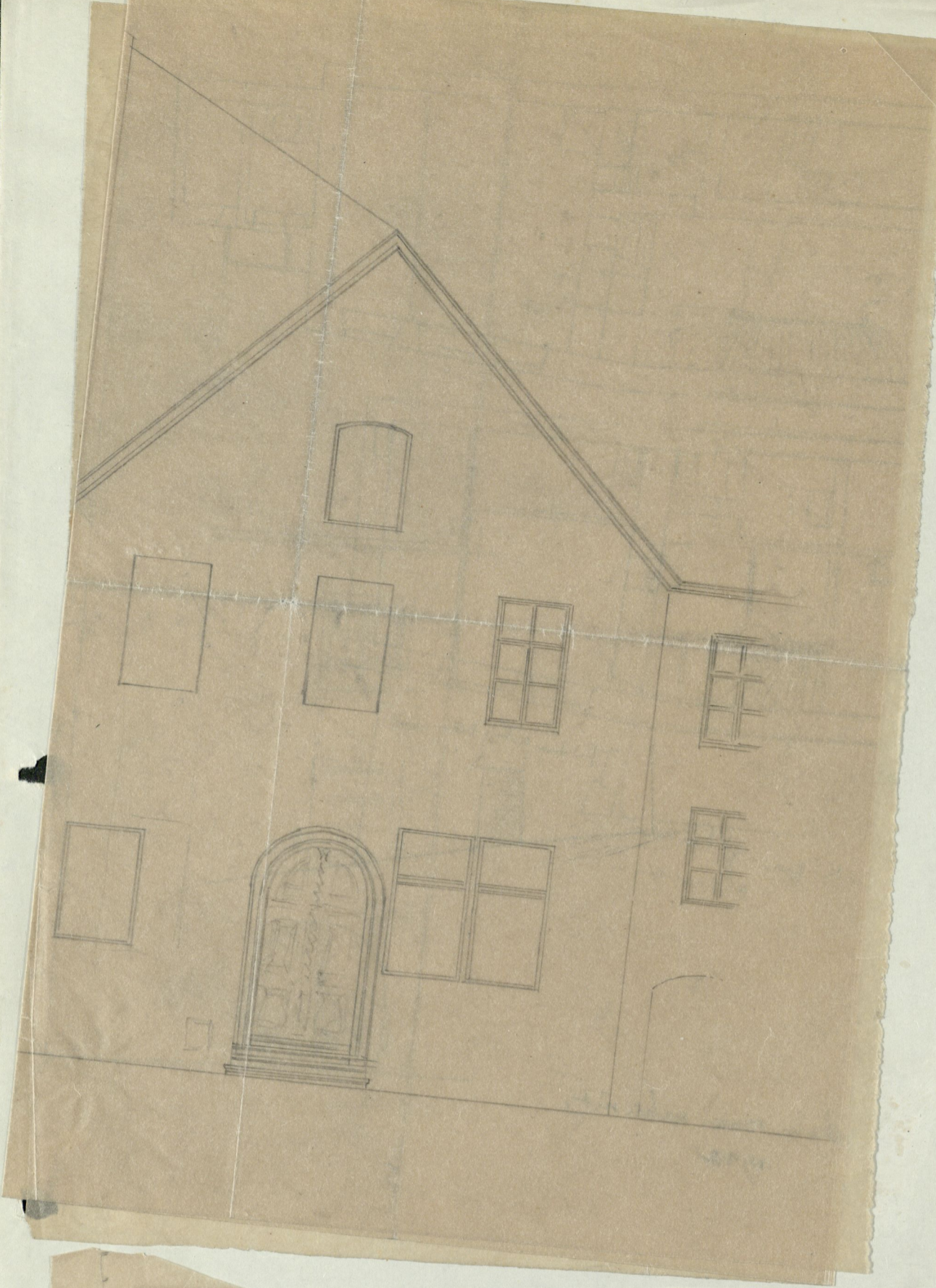

J. Kõige t. m.

29 K. V. 302

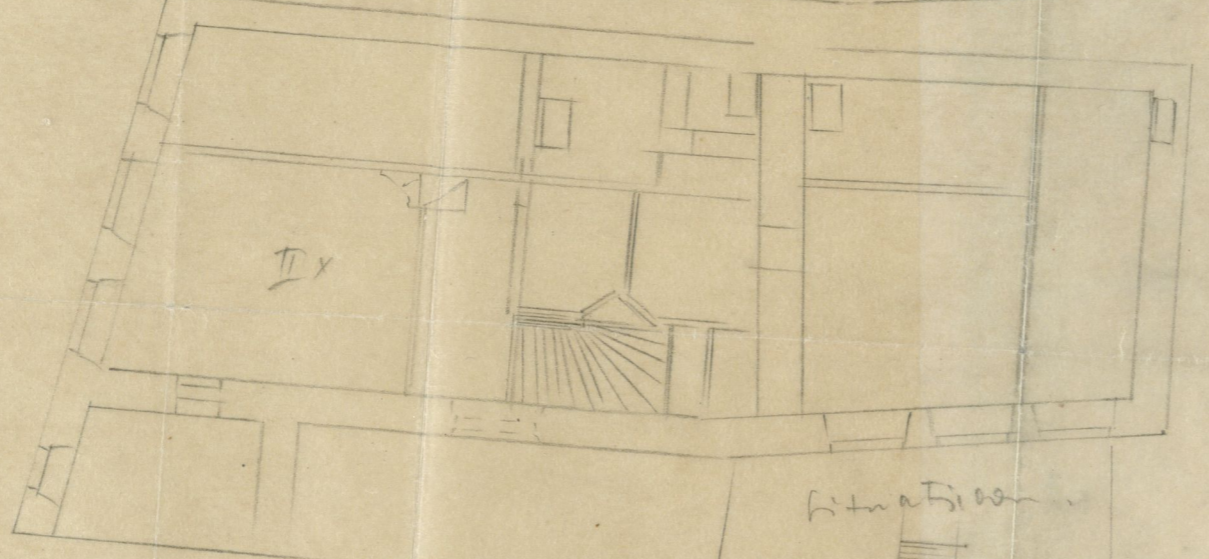
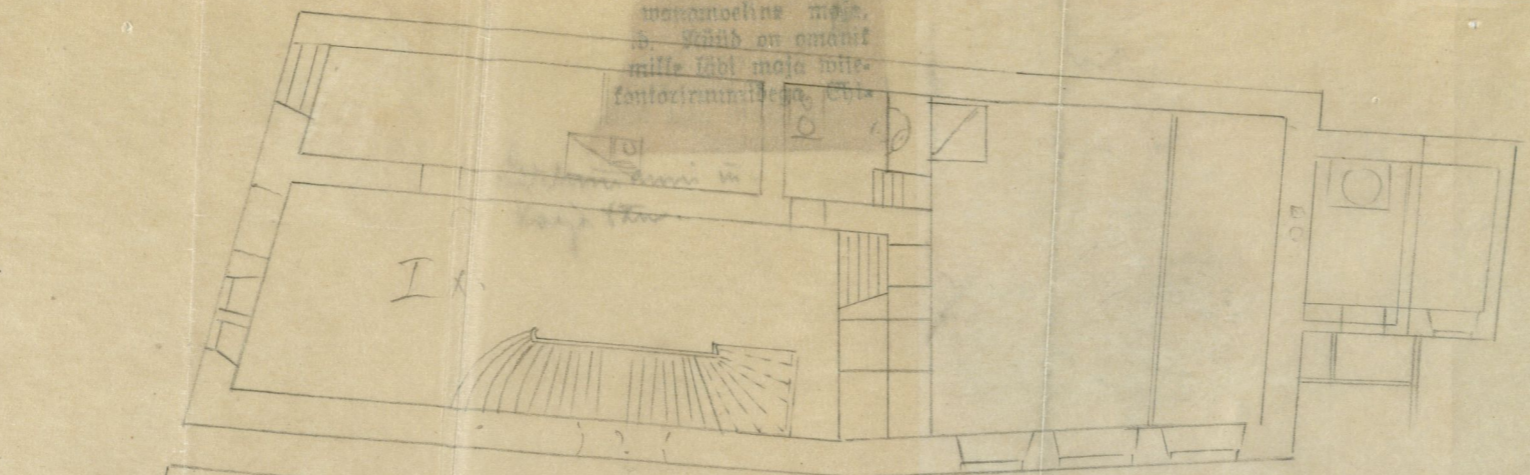
Karja tän.
vanamoeline maja,
id. Nüüd on omanik
mille läbi maja müü-
kontoriruumidega. Chi.

Perhmanni tä.
Karja tän.

29 K. V. 32

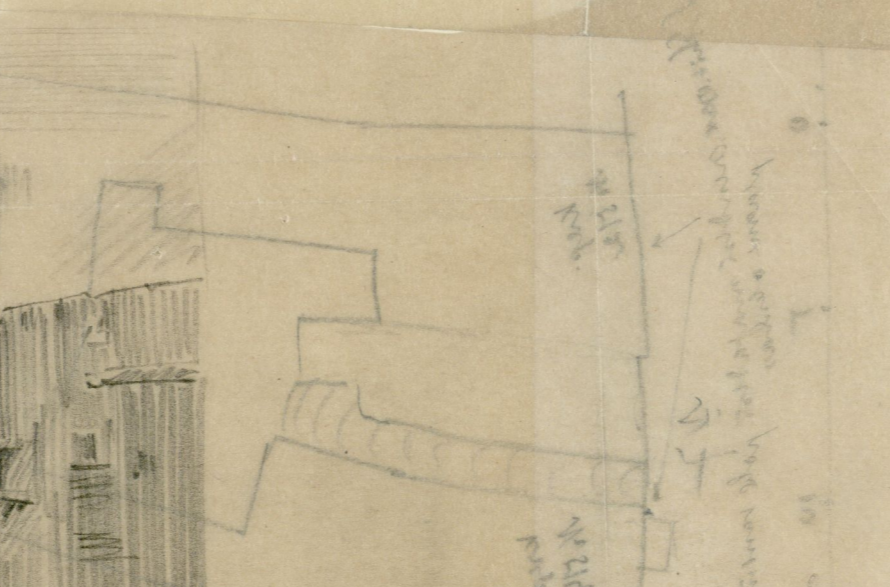
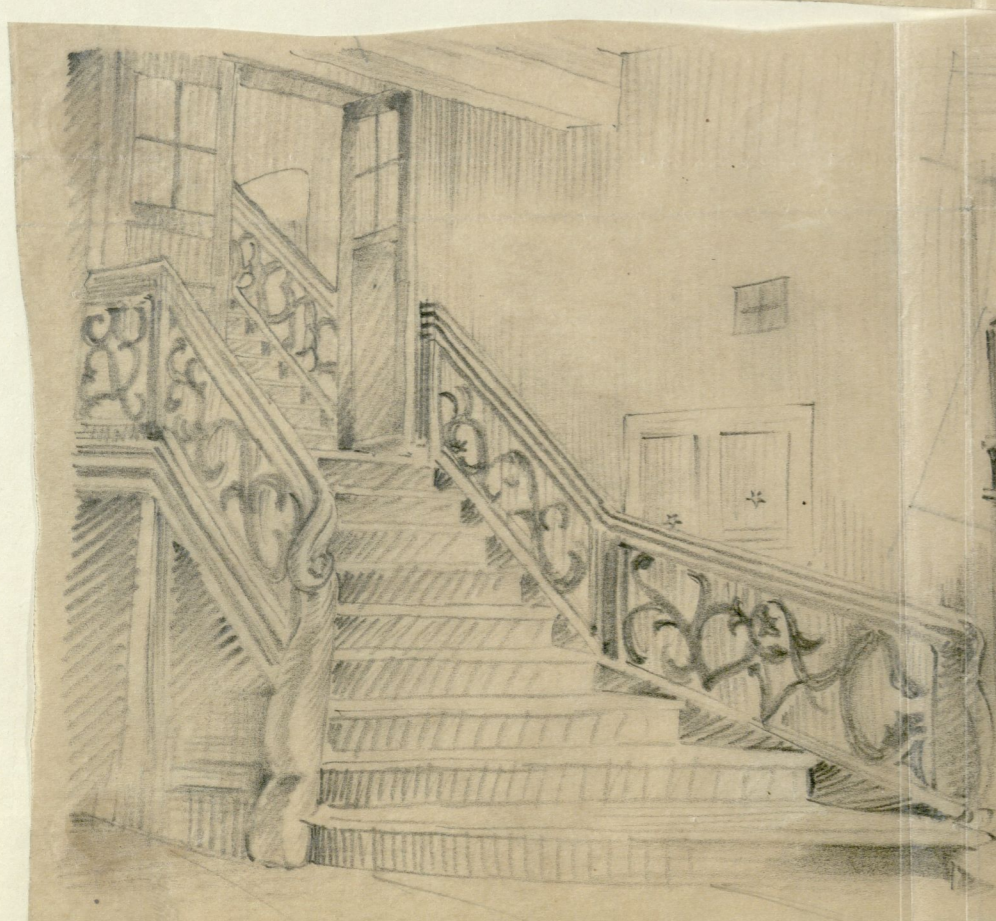
Harjo tön.
menetöline mö.
Kääd on amant
mille läbi möja rite
fantoirinulle ja, öht

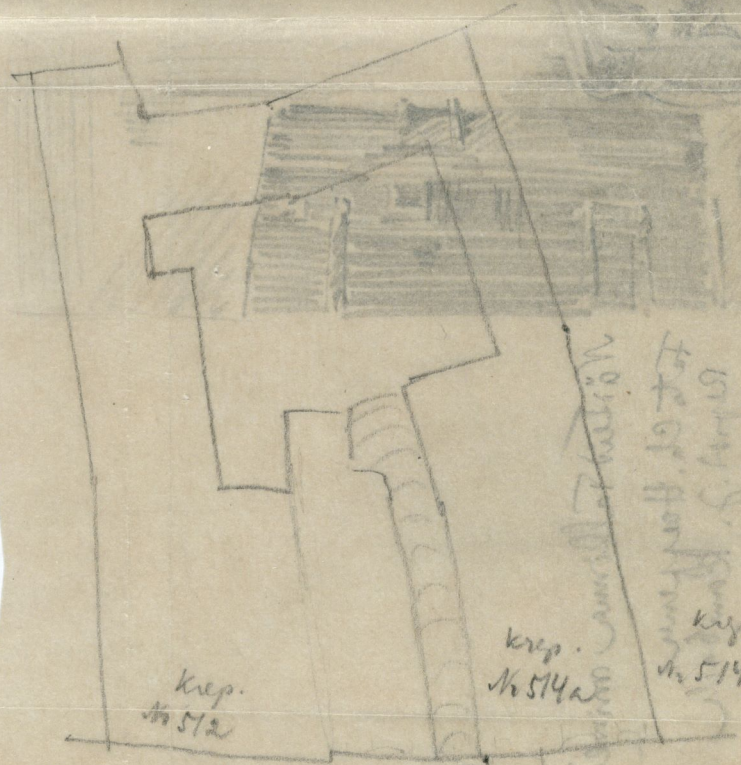
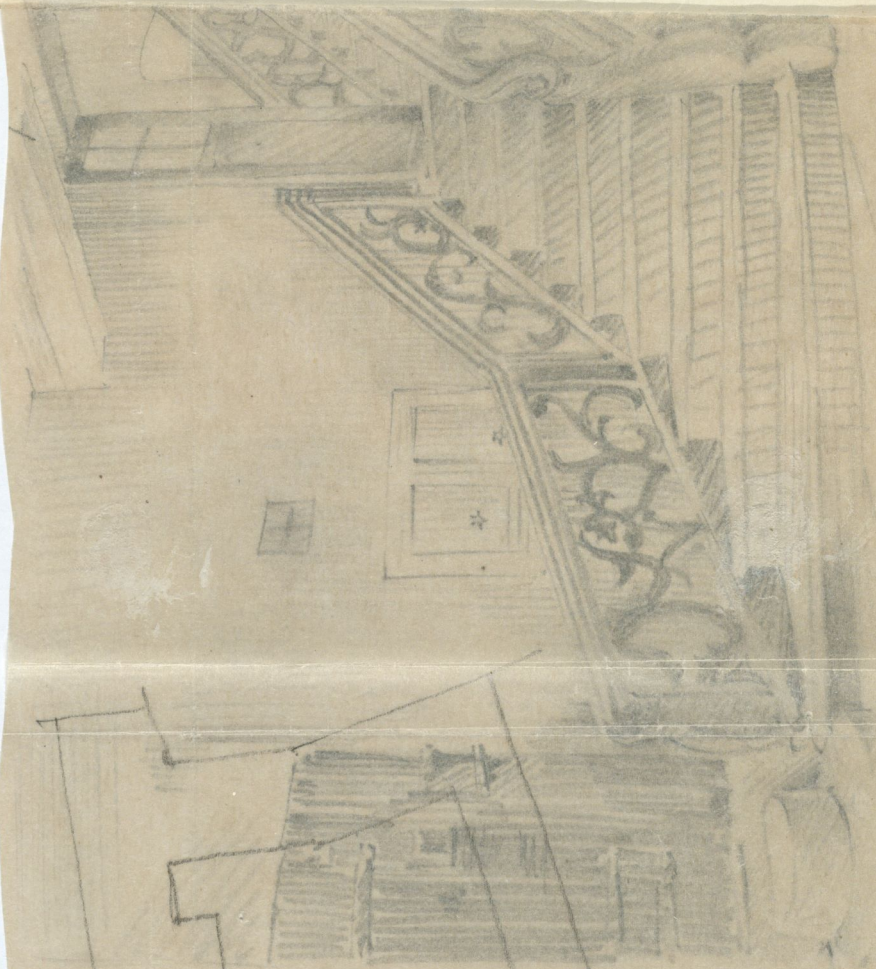
Kaloli x on pöökäl
olema.

hita tsi on

L. Ensm van arhitekt.
1992

Näited Tallima mineviku arhitektu
Foto Ch. Hoopemus
Reprod. J. Kambrik
Päevaleht Täht 4-31.
19.8.28.

Krep.
№ 512

Krep.
№ 514a

№ 514b

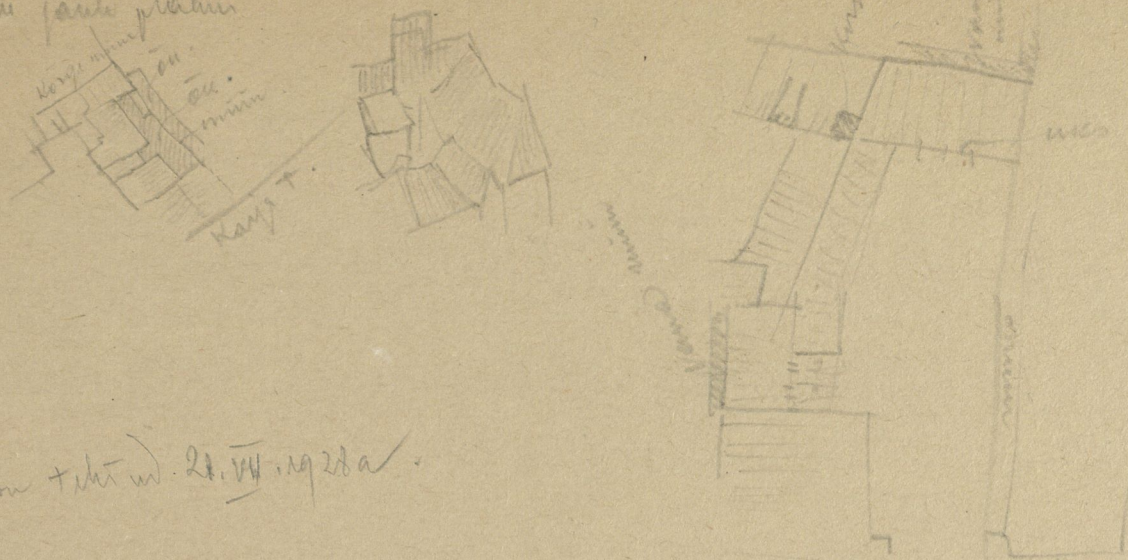
B. 8. 28

↑ 17
 D. This was rendered in a table pole raintin air
 plane olemas

Wörterbuch
 Krep.
 № 514b
 1872
 1872
 1872

Öhufatu järnk planen

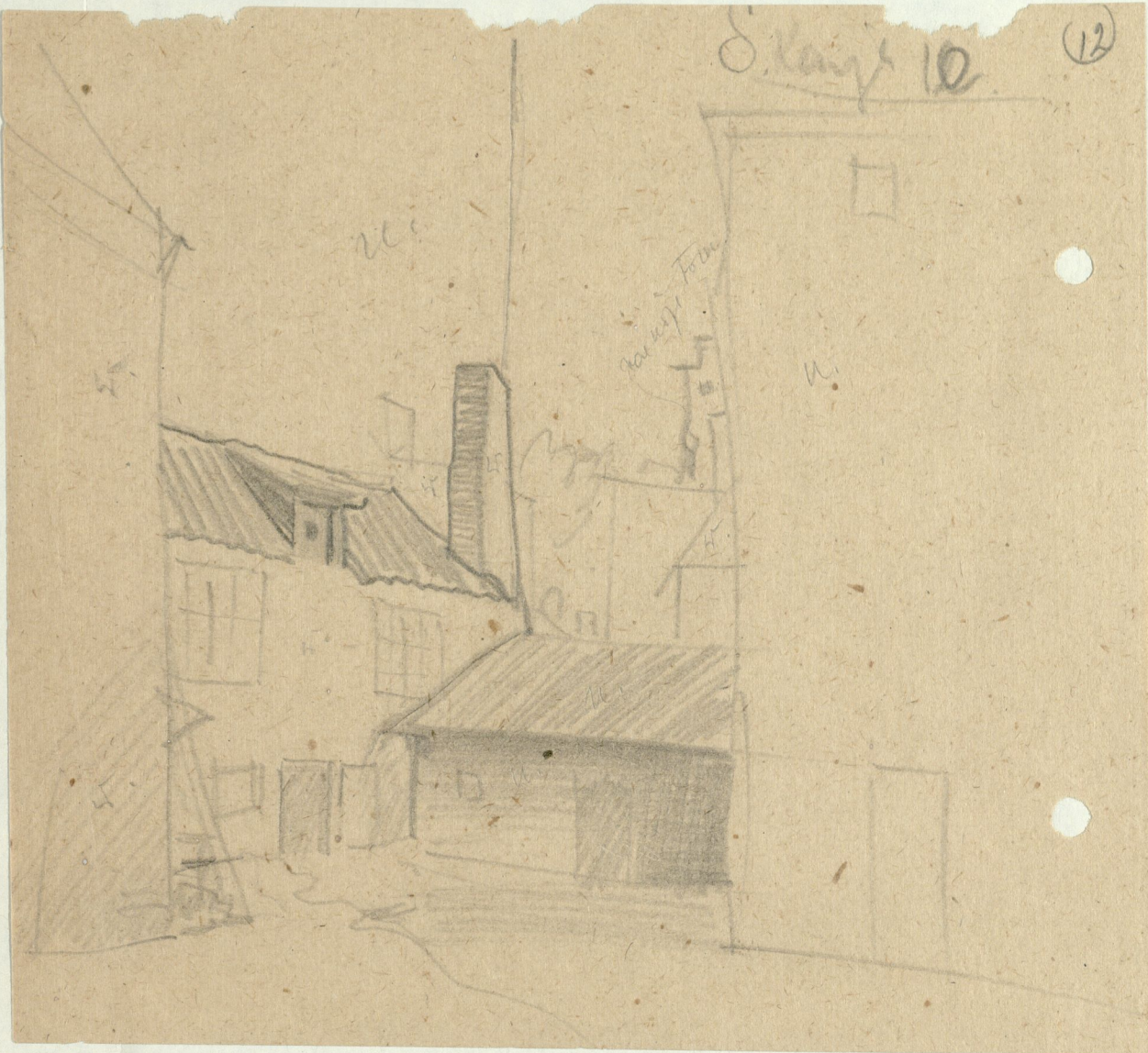
(11)

Keskus + tuki m. 21. IV. 1928 a.

S. Kangas 10

(12)

W. Pärtig . E. Ruskens: foto järgs. Cu 1913a.

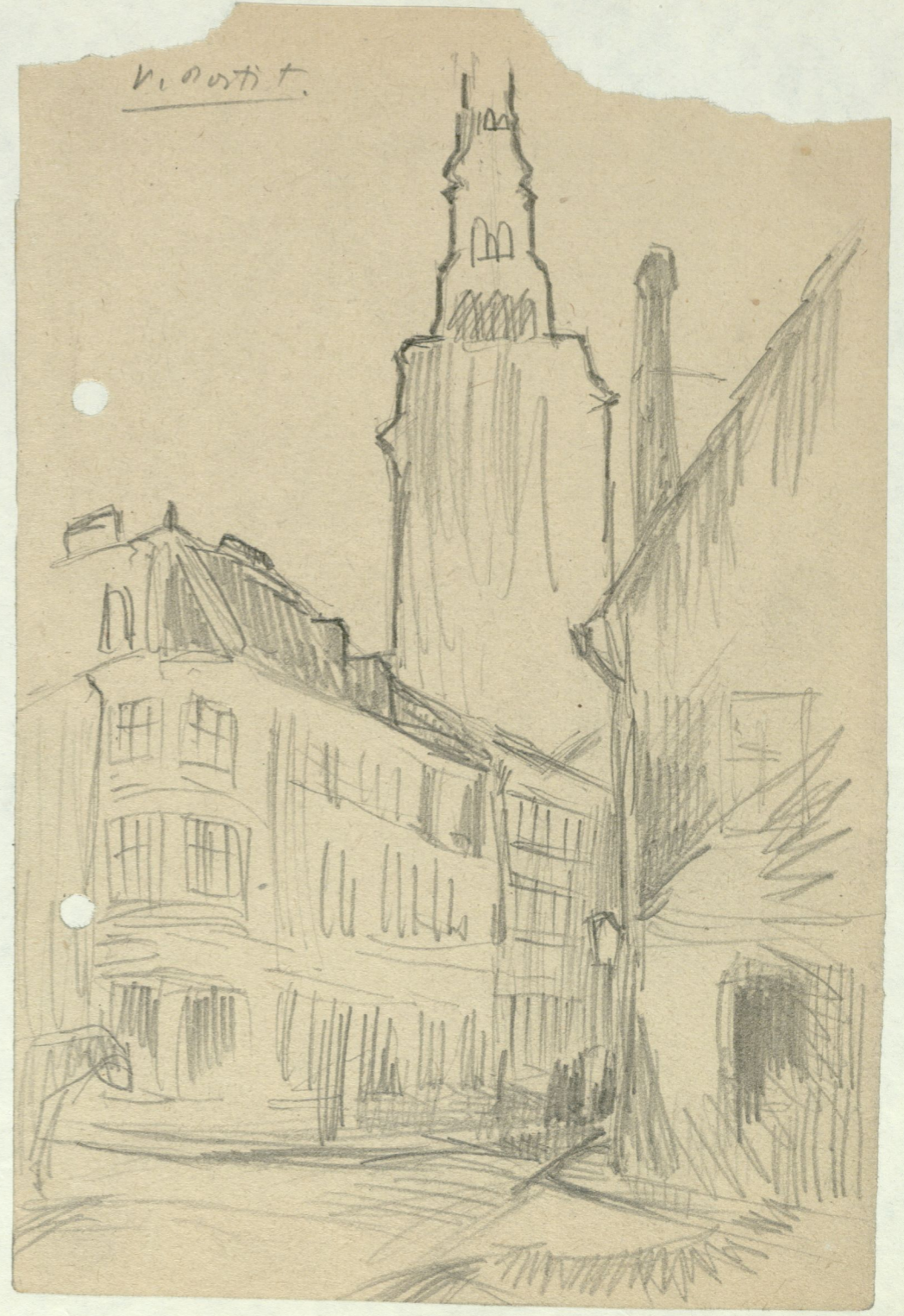

W. Pärtig Jan
Foto Kalm, 1942

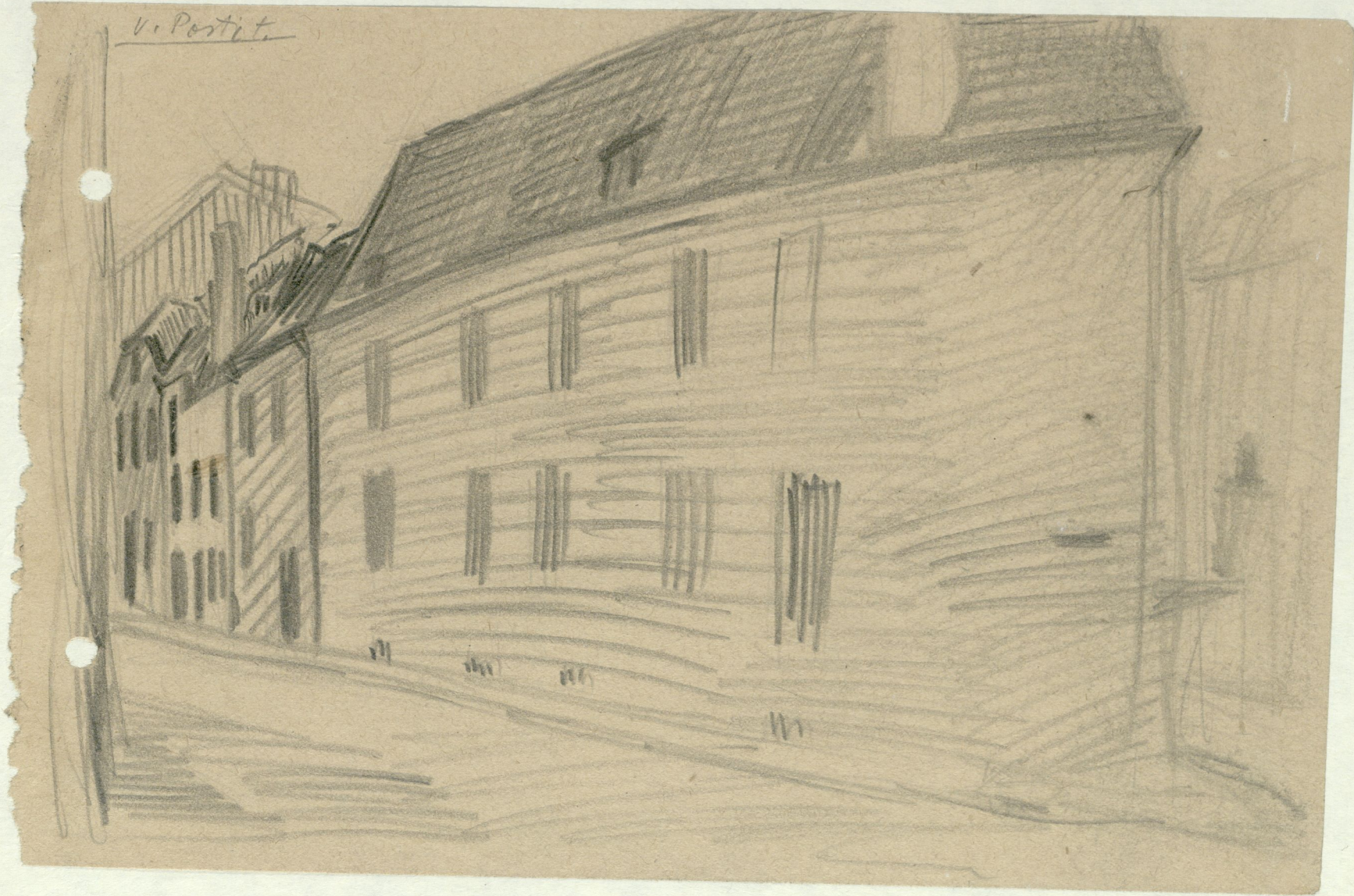
V. Postit.

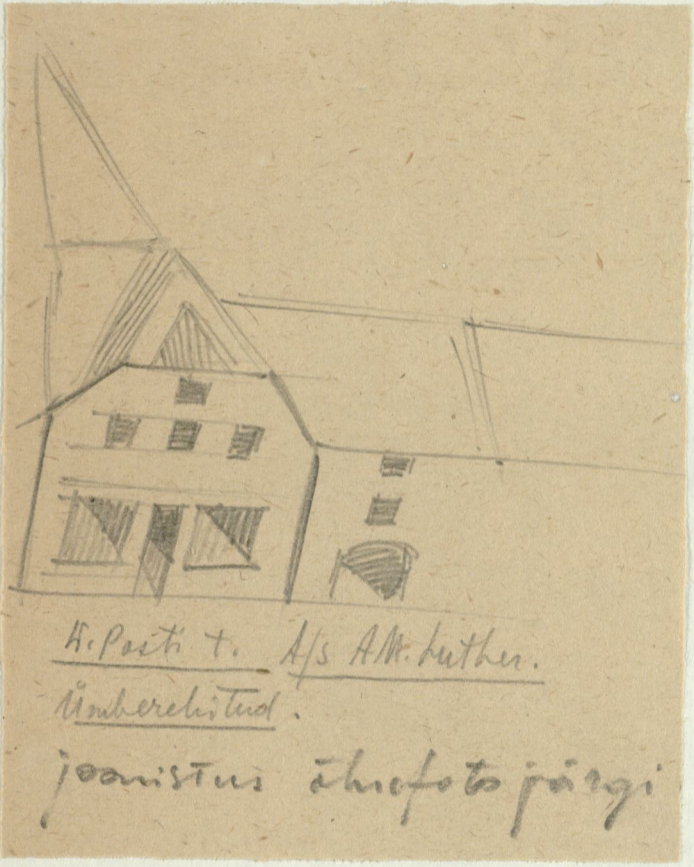
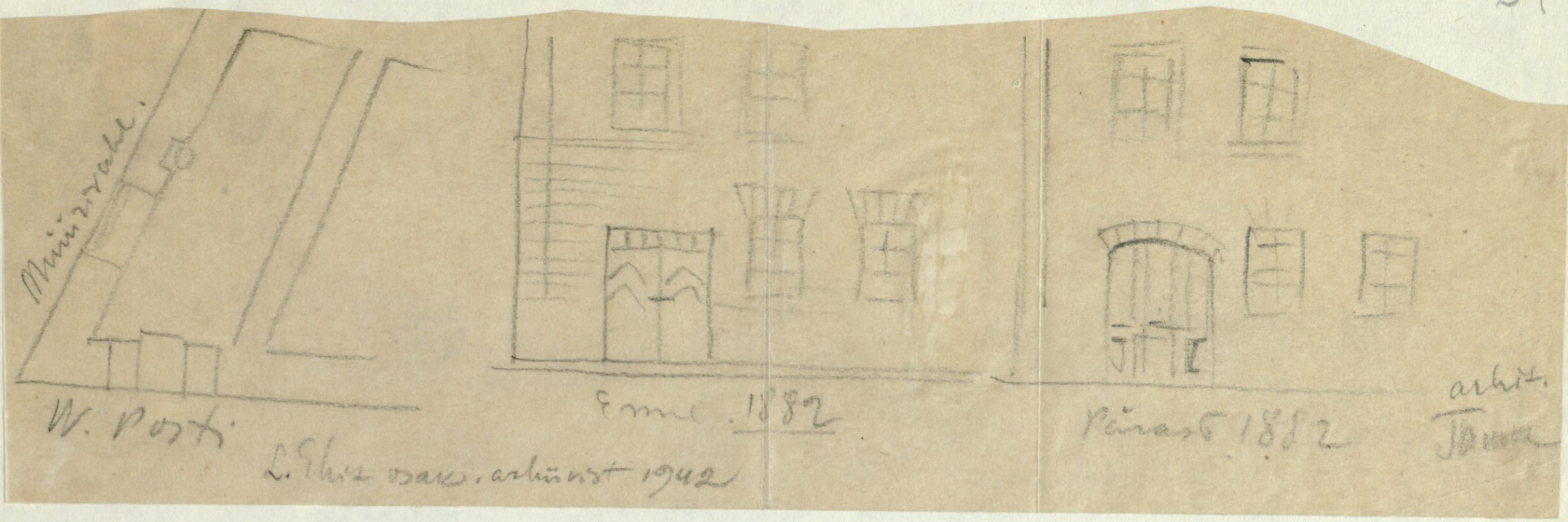

V. Postit.

V. Posti.

W. Posti t. 8. A. M. Lutheri maja õues
 alla kivi raudosad f. Kuisida Kojamehelt f.
 asu rist on one Faxoli kaks.
 f. Need andmed: ehituse etteerit jalt Kullaspä
 täu st./

Ma Saarsal
 Kütus
 W. Posti 7 maja plaani
 Jaan. 1942

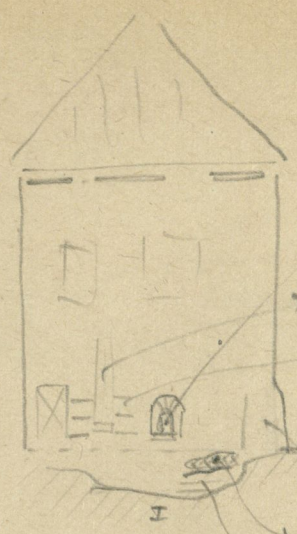
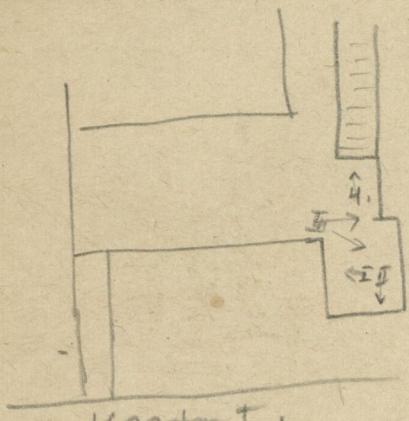
18/V 1942
 W. Posti t. 9
 maja
 Fototnis on tehtud enne ümberkõitust
 1932.
 Foto kumb ka 7us Tausbergi
 Fötkmanni 1-17. - Tümal on
 Teme foto - ült tümal Drek sama
 majast. Kortse on muu lhad
 T. K. väge hmitaralt ridustatud
 autiud mööblis ja vanemate
 maalsõu tegefa.
 Põlõs õma õkum: 1170 x 227 mm
 Tahal küllel on loõdud f. Tempel:
 "Photographisches Ateljeer E. Reibberg
 Berlin; Eckel Lang- & Radler-Str. 12"
 Põlõl; werset vaxmal võlõl:
 "G. Saage Thorshad yri. 9. Doms 4 me. Koojepe
 112. Müp. yr."
 Kõval majal paxmal õlt: E. Plehm
 Teitkemeri.

22.11.35.

Kulicoffi maja kargi +.

Oletis hää eme poldistata!

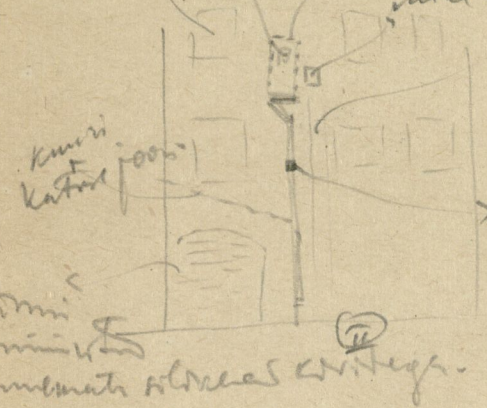
33

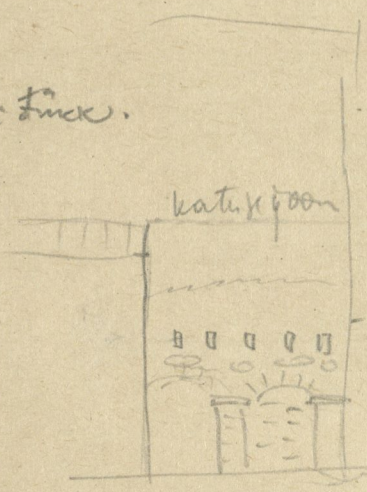
- kaminimüüriga aken väljasaadlikkus
- laudkõla kolletud
- palgid maja sees, jätab mulje et puu majas on kivi maa ümber ehitatud.
- suur kardinakors
- stükimise
- tundeid & vana ümbrust.
- mis see ei saa olla

Kargi +.

lühike kaminimüüriga aken (kõrgele ehitatud)
 kaminimüüriga aken.
 vana danskeri pööramis plaanid võrdle mis: väike aken.

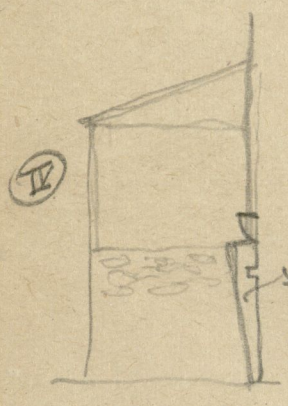

palgi tükk.

suur kaminimüüriga aken

õige madala ümbrust

see on
 koldest
 väike rajumid
 ja hää pöör on
 mis hää ehitatud.

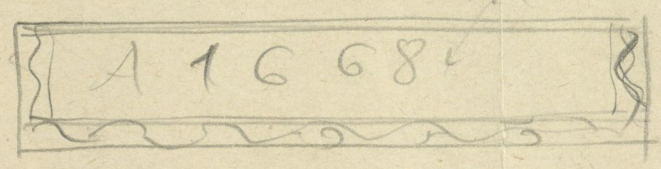
Kulicoffi - Hargi tän. talas oma
 fassaad müüra - (Hargi), E. teo
 kas lubatakse 28.11.38

9.10.39

See on kaminimüüriga väike kohal.

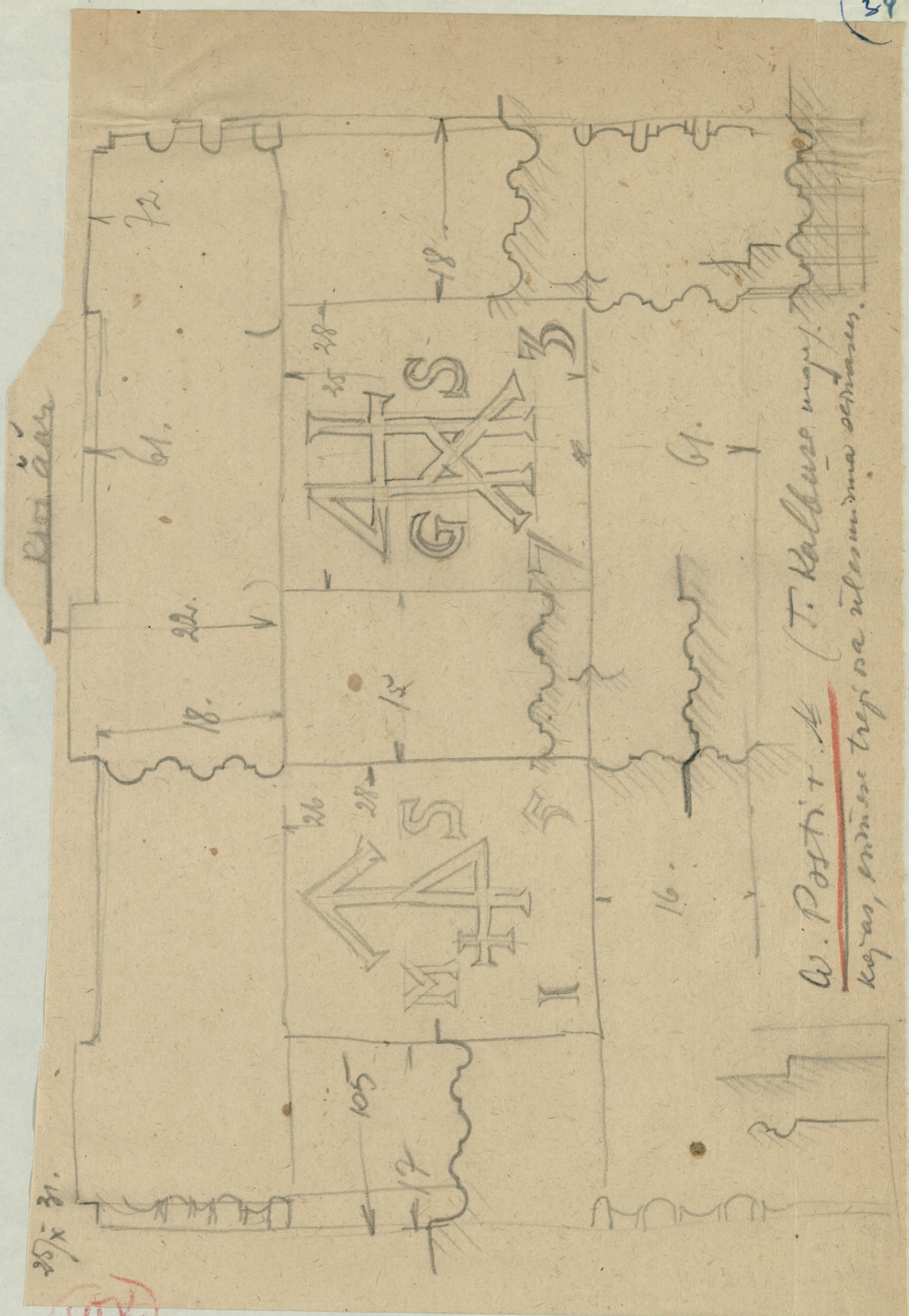
Ephagi Maja on. vaid kivi talas!

(aasta arvu täpelt & maale)

V.T.K.

ümber 1.3 mtr pööre
 lai 35-40 cm

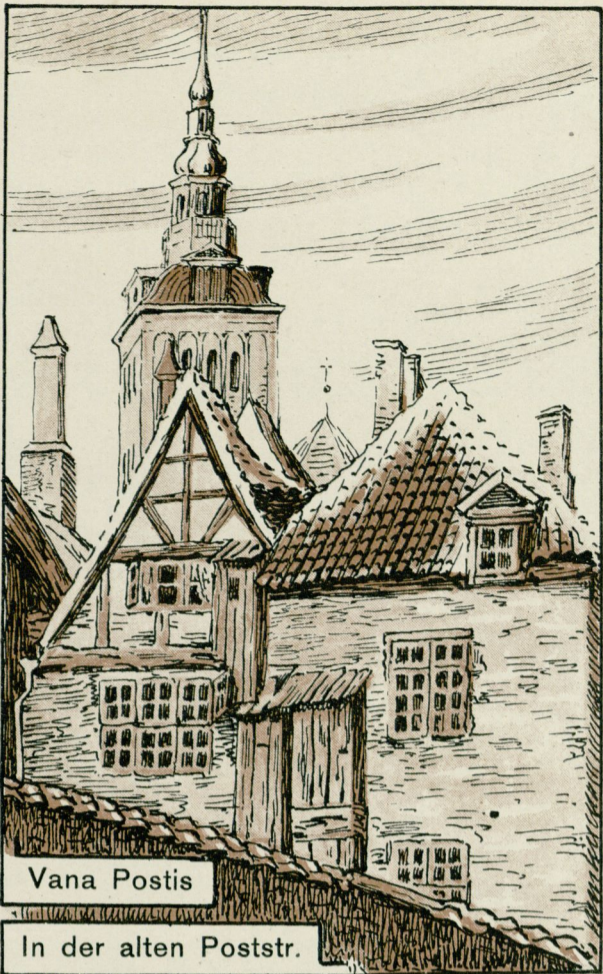
W. Postit. A (T. Kalkuas muq.)
 kojas, emise trepa u ilosimima sermas.

35 x 31.

V.T.V.

lini wahl. 29. VI 38
 N 5
 Onianie pnt -
 Takto ahe map na
 umhelitada. (K. d. Alen
 naitis)

Vana Postis

In der alten Poststr.

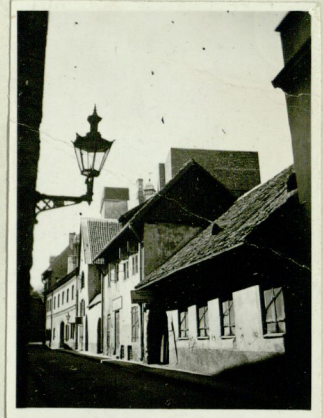
Ch. Hoepfener

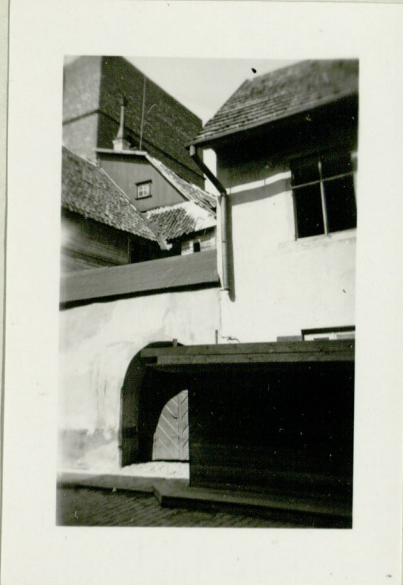
11.17.39
 V. Postis
 Näib et on oralt vanaid
 valdusid kaeti kaerapool,
 on vähes krohvitud sein.

22.12.39 Pää. J. [Edith Olevi vol. Reinh. Olevi projekt kivist kolmekordse ärihoone ja elumaja ehitamiseks Vana-Posti tän. nr. 2. Pärde projekt

Vasoli Eri.

Aue post

Müürivake 7.

Uldh..

Kui tänava postu kumr & lammutus..

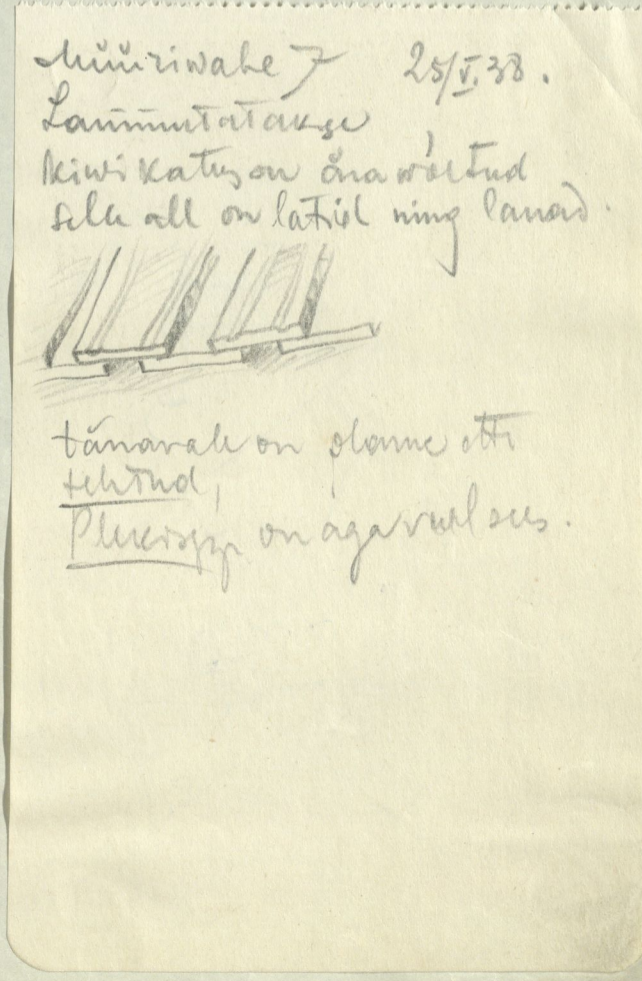
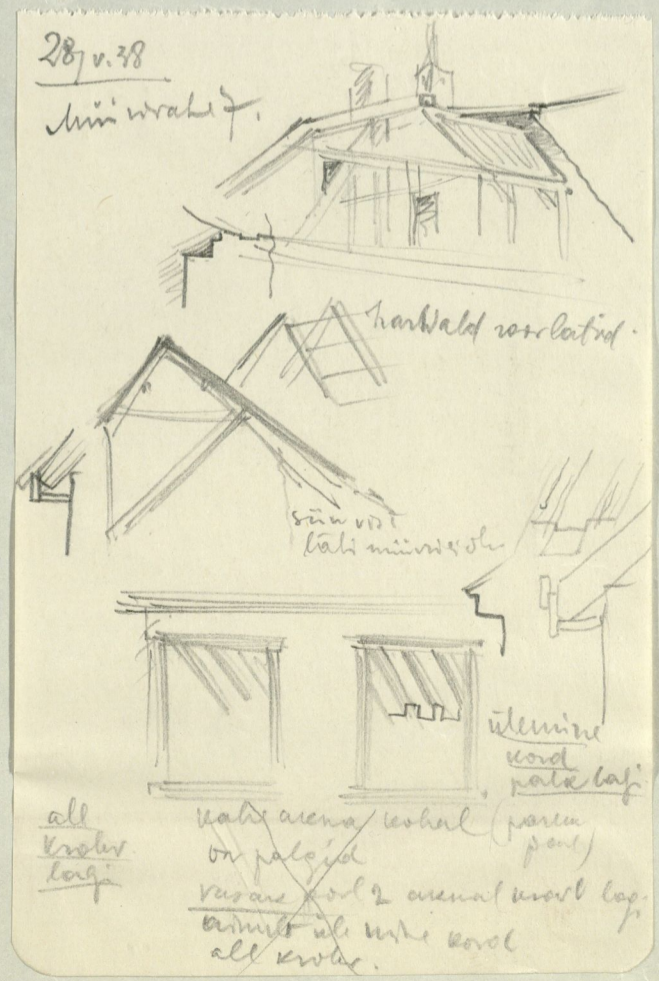
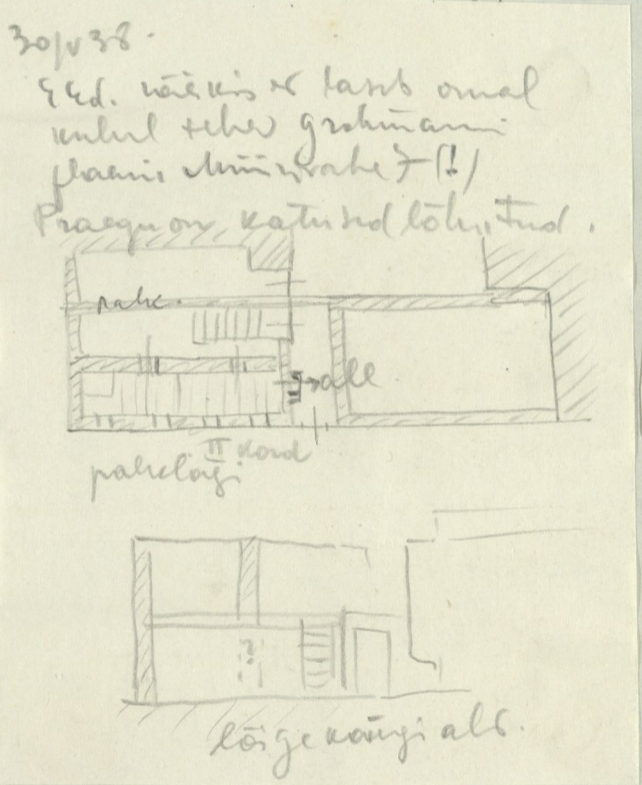
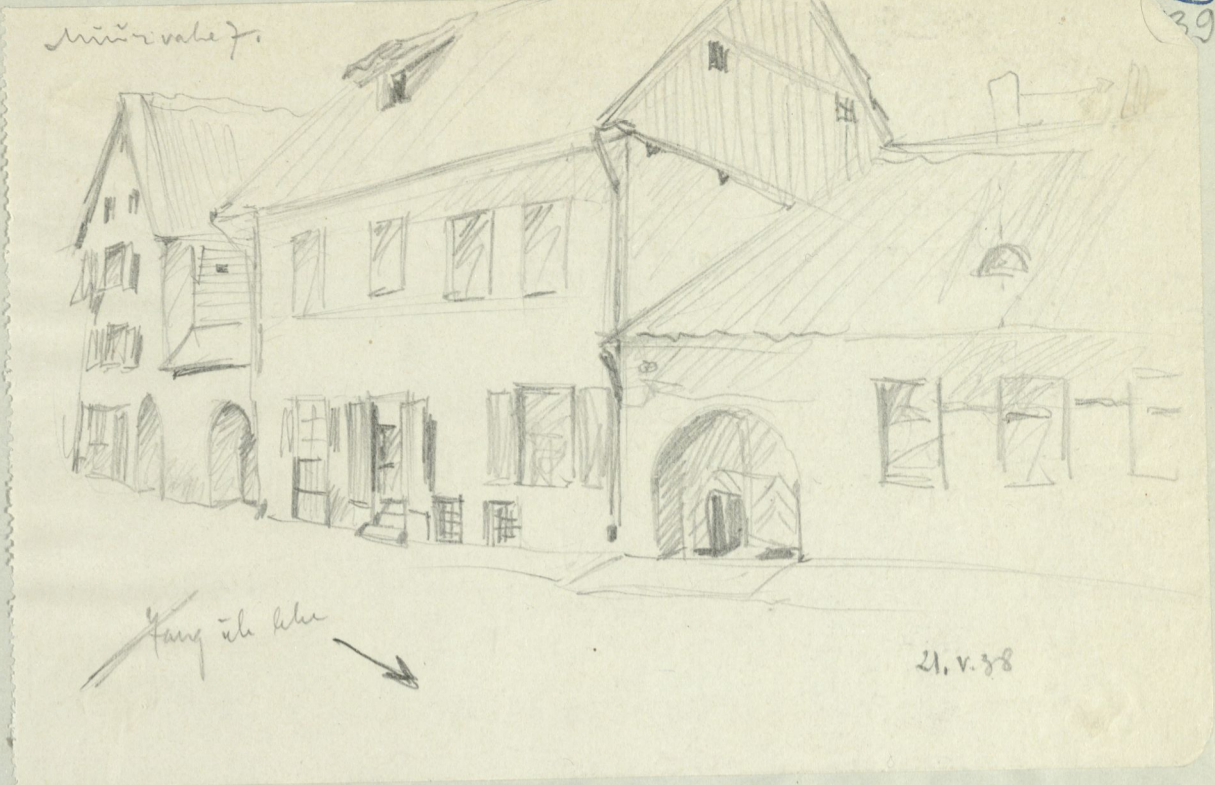

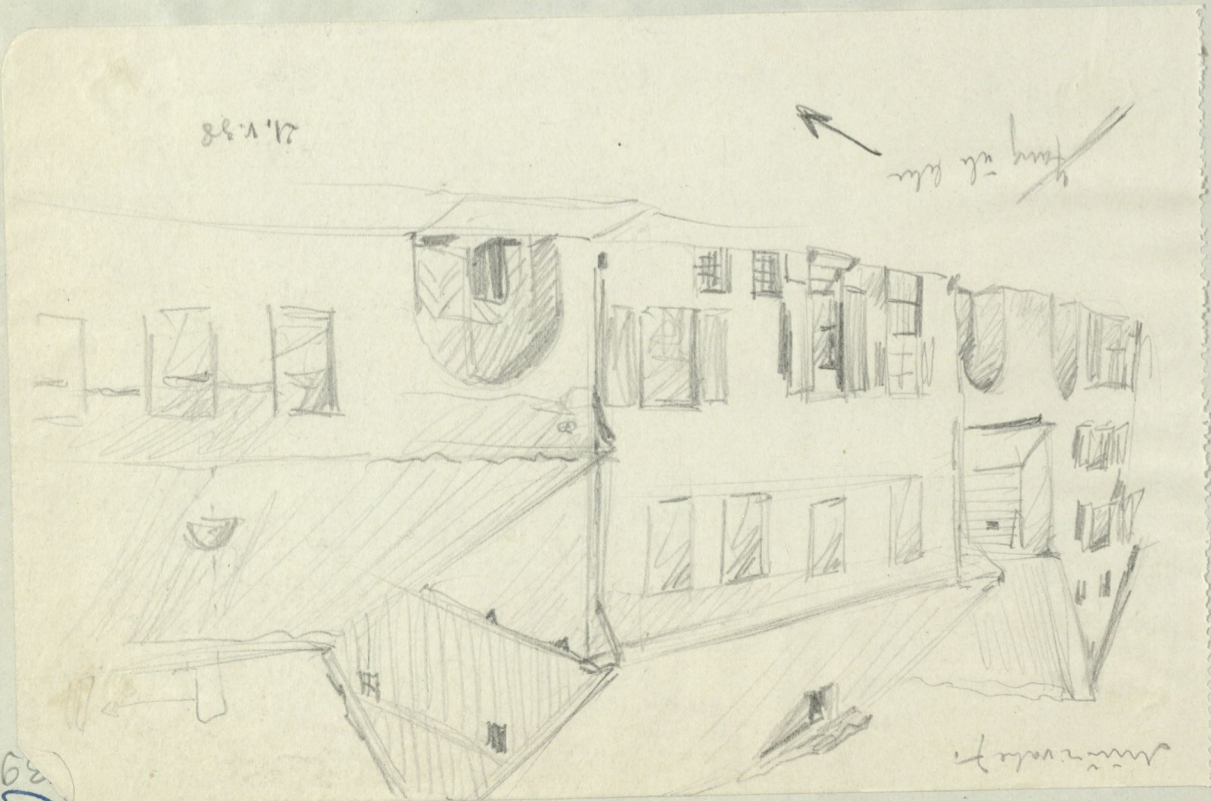
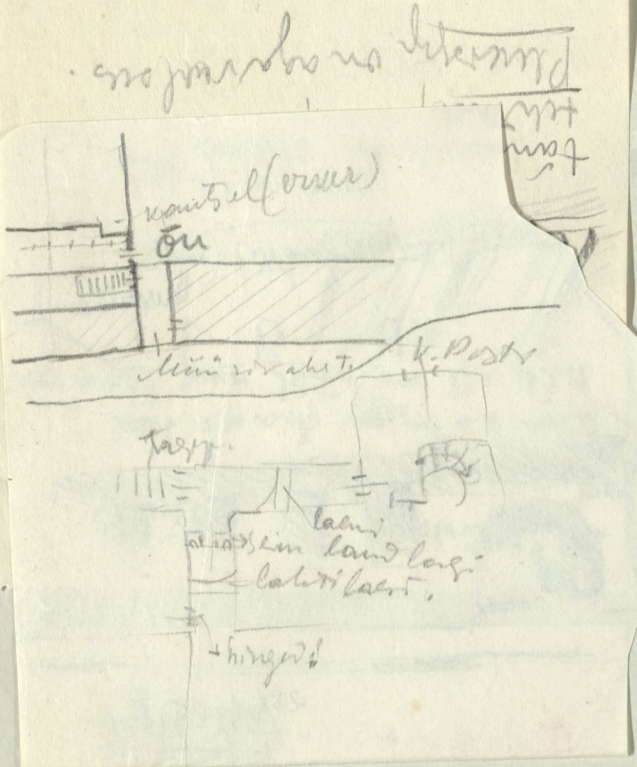
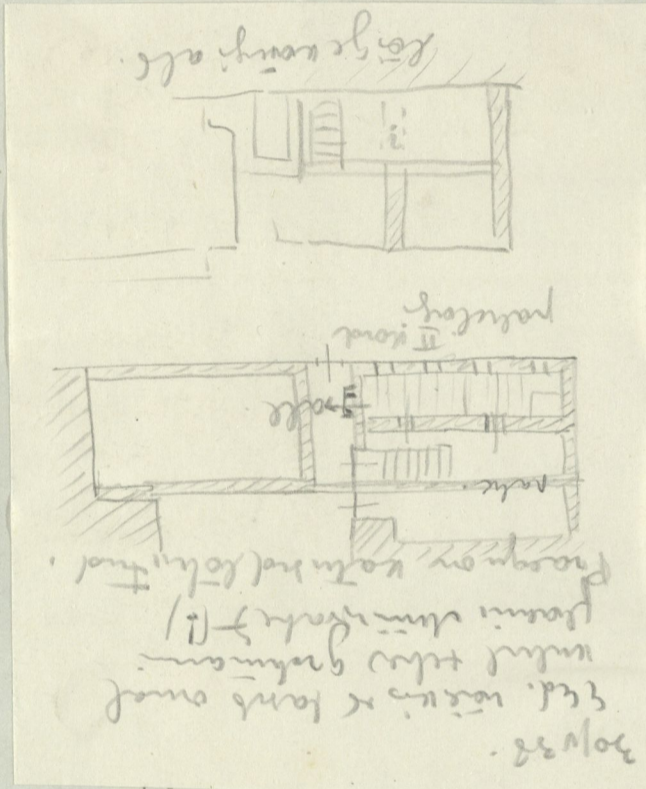
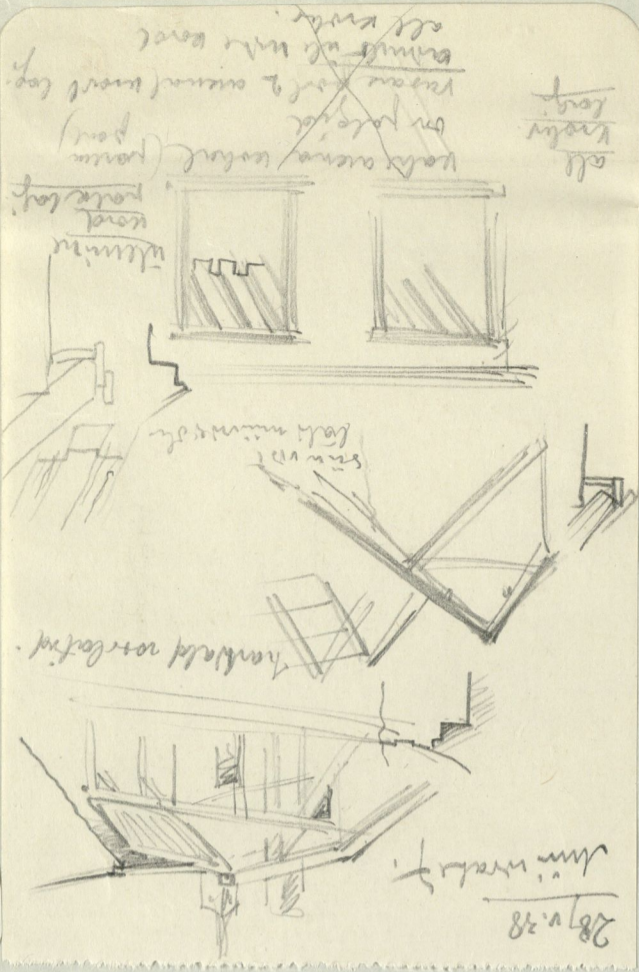
X

Maade Müüriv. 5 pole;

21.11.38
 29
 27

kolme Mõisa plaan leitud 1870 a. J
 Tõenäoliselt Grotman kinnistust
 mis antud dit' räs: Grotman
 31.12.38.

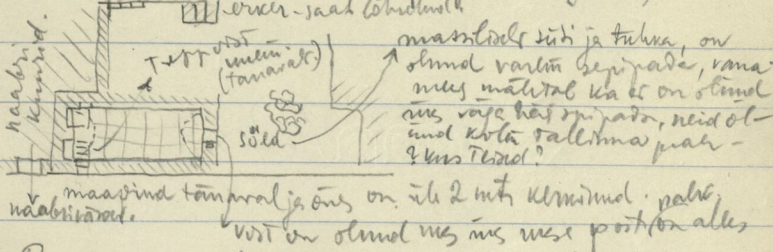
Müürivahet on leitud mis
 mingi ruumiga ühendusega kivi-
 hingel ja kaal teinud kera (30cm).
 ühendusteid.

22/11 1938

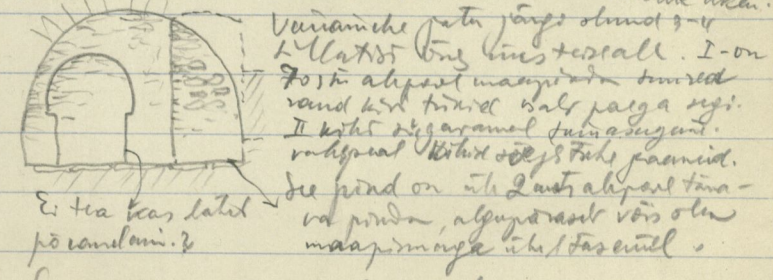
Müürivahet
 Et. Ed. Nääkivi Grotman on
 Buschmanni kinnistusele võetud
 maalid, millel on 20.000 + 1000
 poodi, hoone ning ka vana hobuse-
 protogaam, mis on ajal ajalots
 doid, mis on hobusepõlv kinnis.
 Seda kinnistust kinnistab arjaku
 & kinnistuse hoone söranda all
 leiab müüri seinad, mis
 tõenäoliselt võivad hobusepõlv-
 kinnistuse maaga seadega vut kinnis-
 maend seadega seadega seadega
 vana hobusepõlv kinnis, kus sarnane
 kott kaetud kinnistuse di tammide
 pealt on vana kinnis, mis pole
 lahutatud, mis on gati kinnis; vana oli
 vana sealt mis on kinnis kinnis.
 Plaan selle di olemas kinnis, mis
 on kinnis kinnis kinnis. Arjaku
 vana kinnis oma kinnis, mis on kinnis
 kinnis kinnis, mis on kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis?

Müürivahet

Et. Ed. val keldri otsas näha mis, tüpe
 ja rõlvil, täna on juhe kinnis alus kinnis
 mis on sörandal on omu püügi (kivi ja kivi) kinnis.

maapind tammil ja õus on 2 m kõrgusel. müür on sörandal. Püügi on kõvasti sörandal ja tab vana kivi püügi müüri. Pae plaadid sörandal - kinnis on kivi kinnis, mis on sörandal. Kinnis on kivi kinnis, mis on sörandal. Kinnis on kivi kinnis, mis on sörandal.

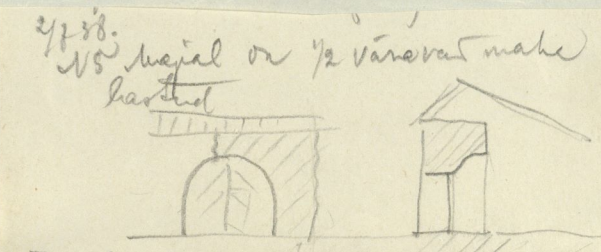

Võimalik, et see on sörandal. Kinnis on kivi kinnis. Sarnas seinas kus vana on sörandal. Kinnis on kivi kinnis. Kinnis on kivi kinnis. Kinnis on kivi kinnis.

Q. Grotman 28/11 38.

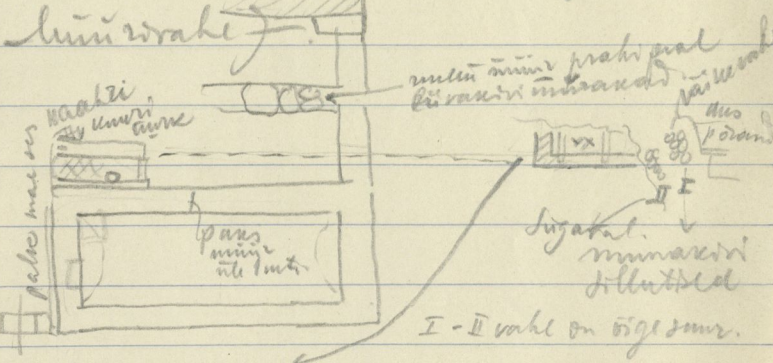
Et. Ed. on juht maha-
 õnnine - alus väge kinnis
 mess - on vana kinnis kinnis.
 Tammid kinnis kinnis kinnis
 plaan 1920-30 a. vana kinnis -
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 ning plaan 1880 a. kinnis.
 praegu Buschmanni kinnis kinnis
 kinnis kinnis

Leitud kaardid kinnis 1880 a. kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis

5.7.38
 Ehitatakse juha mis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis

22/11 1938

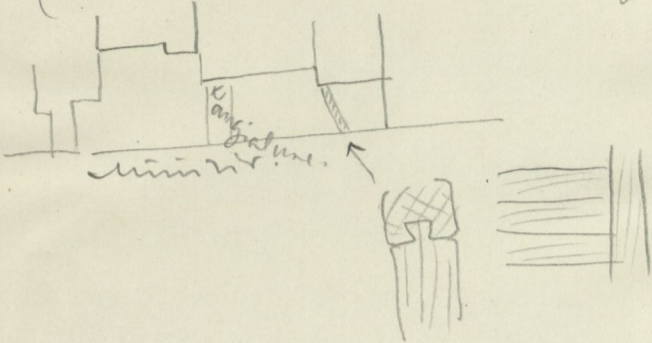

alused kõrged kivi müür, praegu on maha
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis

Vasakul ülal on mingi rõlv kinnis, põhja pool
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis
 kinnis kinnis kinnis kinnis

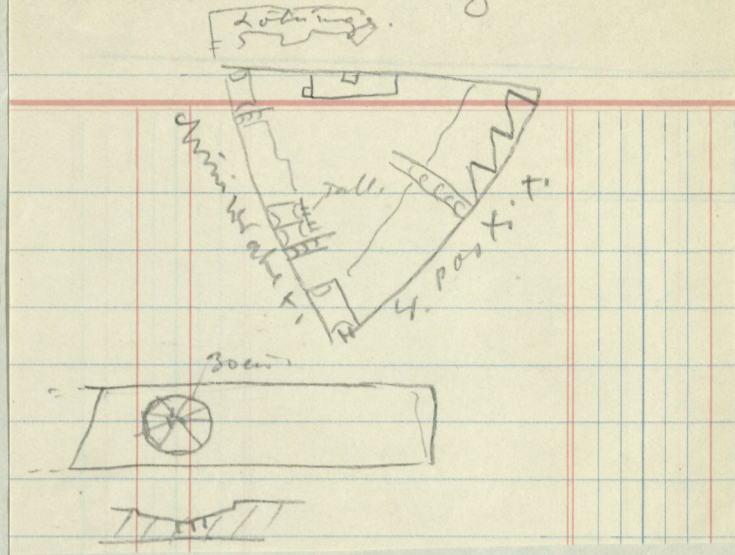
29. VII. 1938

Müürivahe 7. on paha kaminis kõrgel
nõu ehitatud hirs hoone.
Arhitektuur... putu järgi
olla ehitatud 2 sildal sügaval maas
süs püstseisne osad.
(Kas E. Laid trah sõltus ?)

41 Ker. 24. 29

28/6-38
Varemalt olnud aulage kerkis on.

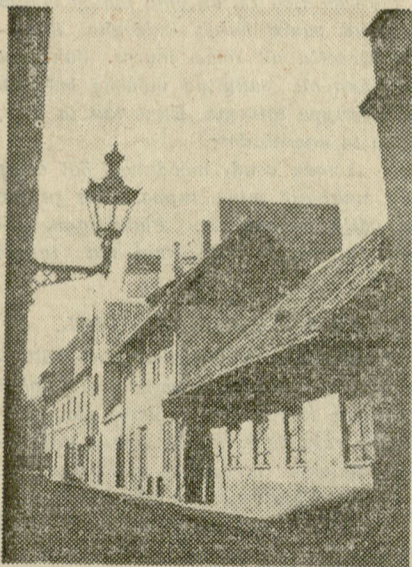
14.9.38 Päeval

A. Buschmannile kinnitati projekti ja
lubati ditunja alustada
mündatus enne kinnitatu (17.V.38) projekti

Tallinna hobuseposti-jaam tehti maatasa.

Esmapäev
2/7 38

Lammutamisel tuli tapeetide alt välja rida vanu mõisaplaane.

Maja Müürivahe tänaval nr. 7 (paremal) enne lammutamist.

Tallinnas leidub alati mõni vana maja, mis on lammutamisel. Üks selline jäänus vanast Tallinna keskaegsest romantikast oli ka Müürivahe tän. nr. 7 asetsev maja, mida hakati lammutama maikuus. Nüüd pole endisest majast enam jälgegi, kui mitte mainida suurt kivibunnikut ja hajutatavat mudapõhjadega auku tänava kõrval. Töölised vaid ootavad ilusaid ilmu, et püstitada tulevase maja nurgakivi.

Seda, kas endise Müürivahe tänava maja lammutamine on kaotuseks tänapäeva Tallinnale, on raske öelda. Taolisi maju leidub küllalt. Aga kindel on, et koos selle maja lammutamisega süvendati lünka Tallinna kui vana hansalinna ülesehitamisel. Sest see Müürivahe ja Vana Posti tänava vahele surutud maja oli kunagi väga tähtis, peagu sama tähtis kui selleaegsed sissesõiduhoovidki, mille ümber teatavasti koonduis nii linna- kui maarahvas kogu oma huvidega. Müürivahe tän. nr. 7 oli vanasti hobuseposti-jaam ja tänavaäärne maja kujutas endast varjualust, kuhu pandi hobused sööma ja puhkama. Kuidas sellest hiljem nelja seinaga elumaja sai — ei tea keegi öelda. Et see aga enne lahtine varjualune oli.

võib kas või sellestki järeldada, et lammutamisel tuli puupõranda alt välja teine põrand paekivist ning selle alt munakivisillutis; 10 sm sellest veel allpool, juba üsna sügavalt maasse peitunult leiti veel üks kiht munakivisillutist. Muidugi olek narr mõelda, et vanasti sillutati selliselt elumaja põrandaid.

Ilmnes, et maapind on seal üle kahe meetri kerkinud,

seda mitte üksi maja ja põranda suhtes, vaid see on maksev kogu hoovi ja tänavagi kohta. Nii näiteks ulatus maapinnani palk, mis hiljem osutus ukseks, mitte läveks, vaid püüdaks. Ka avastati lammutamisel üsna krunt nr. 5 lähedal kelder, millest kellelgi enne aimu polnud. Sama keldri kohta räägiti, et see olevat mingi vana käigu suu, mis viivat otse Niguliste kiriku altari alla. Sügavamale kaevamiste puhul muidugi ei leitud mingisugust käiku, nagu ei leitud ka sissemüüritud inimest, milline jutt tööliste seas liikus ja palju kõmu tekitas. Mida aga sealt siis õieti leiti? Palju ajast ja vihmadest tuhmunud luid-konte, mis praegu veel halli kivirüüsu vahel tumepruunide laikudena silma torkavad ja mida õieti

keegi pole viitsinud nii palju vaadelda, et võida öelda, kellele nad kord kuulsid — kas mõnele uhkele rüütlile, helitatu linnakodanikule või vaevatud postihobusele.

Seal, kus avastati kelder, olevat vanasti olnud sepikoda. Selle kohta leitud koguni kirjalikke materjale, peale selle aga on sealt leitud määratul hulgal süsi ja suur sepaahju lõõr. Samuti on müürid tahmanustaga läbi imbutunud. Iga mis võibki olla loogilisem, kui et postijaamas asus ka sepp, et rautada hobuseid ja parandada vigaseid vankreid. Mis aastast aga kogu maja pärit on, ei saa öelda.

Tuleb piirduda sellise üldisõnalise lausega — maja oli väga vana.

Pole midagi, mis viitaks täpsema aastaarvu poole. Et maja aga tõepoolest vana on, võib näha ta ehituslaadist, eriti aga müüride paksusest. Nad on nii paksud, et hiljem võidi mugavasti müürisse ehitada väljakäigu koht.

Praegu on krunt nr. 7 kõrvalkrundist nr. 5 müüriaga eraldatud, vanasti olid nad aga ühenduses olnud. See pidi küll

Lammutamisel avastati kelder, millest kellelgi enne aimu polnud. Kohe tekkisid kuulujutud, et see olevat mingi vana käigu suu, mis viivat otse Niguliste kiriku altari alla.

vist väike vastutulek postisõitjatele ja võimalikele reisijatele olema, sest nr. 5 all asus siis maja, mille olemasolu üks viisakas ja kombeline linnakodanik oma perekonna palge ees sunnuks salgas. Veel on sealt ühe müüri seest leitud huvitav kivi, mille põhja on raiutud taldrikutaoline korrapärane kaheksanurkne lohk, mille keskelt viivad läbi kivi kolm auku. Kuigi see kujult sarnleb väga mõnele sakraal-ehituste juurest tuttavale pühale kätepesunõule, nagu neid leidub Piritas kloostris ja Saaremaal Kaarma kirikus, on siiski vist õigem oletada, et siin on tegemist mõne aknallustisega, kuna samas on leitud ka üks akna leng, mis ka on välja töötatud.

Siiski aga huvitavaimaks ja võimalik ka, et

tähtsaimaks leiuks tuleb pidada vanu mõisaplaane, millised leiti tapeedi alt. Nähtavasti oli neid mõisaplaane tapetseerimisel tarvitatud makulatuuriks, õnneks aga olid tapeetid kalkale — seega plaani sisepoolele kleebitud ja nii on terveni võinud säilida rida plaane, milledest mõned umbes 2 meetri kõrgused ja 3 meetri pikkused. Peale selle sisaldab leid rida väiksemaid plaanitükke. Nendelt leitud arvuliste andmete põhjal peavad need pärit olema 1885. aastast. Need kõik on balti mõisade plaanid.

üks arvatavasti Kolga mõisa oma. Midagi täpsemat nende kohta aga praegu veel ei saa öelda, kuna need läksid otsekohe Eestimaa Kirjanduse Seltsi

valdusse ja se...
lei". Kuuldav...
nende tapeedis...
võetakse nad...
Nii palju siis...
tamise puhul.

Varsti kerkib samas...
mann'i suur mitme...
gisest postijaamast ei...
mälestust kui nimi...

The image shows a page of handwritten musical notation on a grid. The notation is oriented vertically. It features two large, stylized letters, 'A' and 'M', which are the initials of the composer, Johann Sebastian Bach. The letter 'A' is positioned in the upper half of the page, and the letter 'M' is in the lower half. Each letter is accompanied by a series of smaller characters: 'G', 'S', and '3' for the 'A', and 'M', 'S', '5', and 'I' for the 'M'. The notation is written on a grid of horizontal lines, with wavy lines indicating the flow of the music. A small number '1/2' is written to the right of the 'M' section. The page is numbered 'W24' and '42' in the top right corner.

1/2

424

44

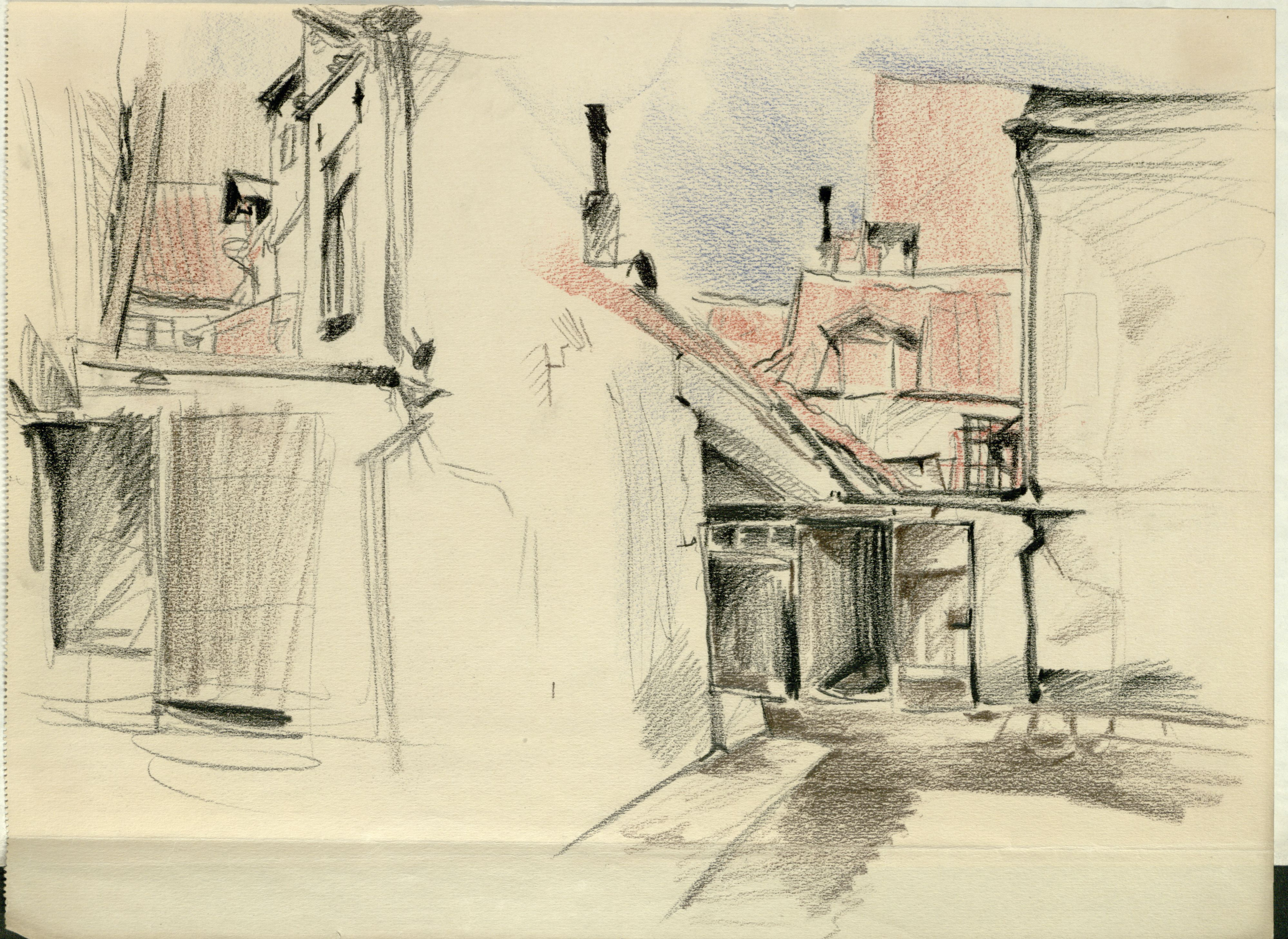
N. 1st St. N.Y.

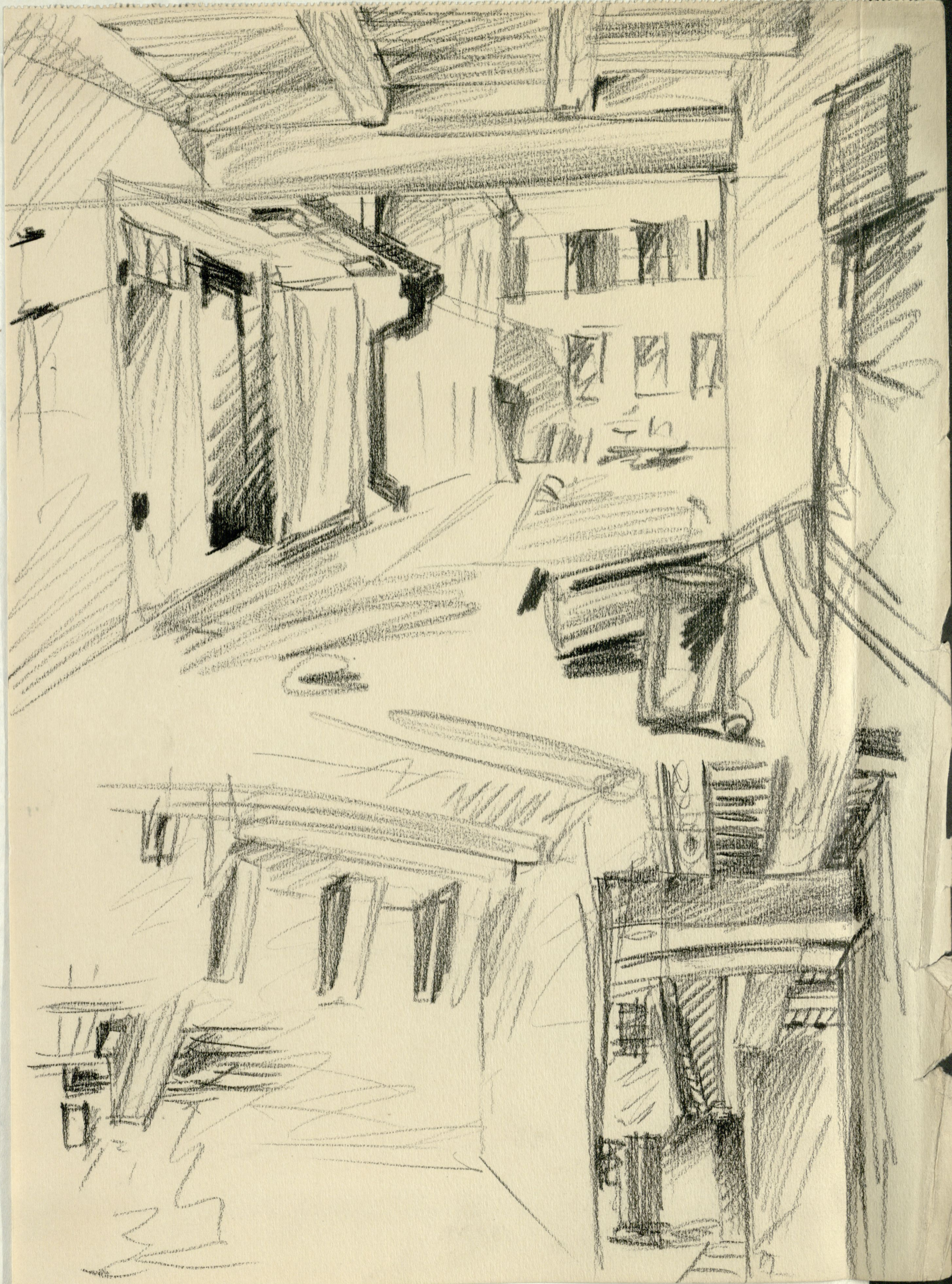
6024

45

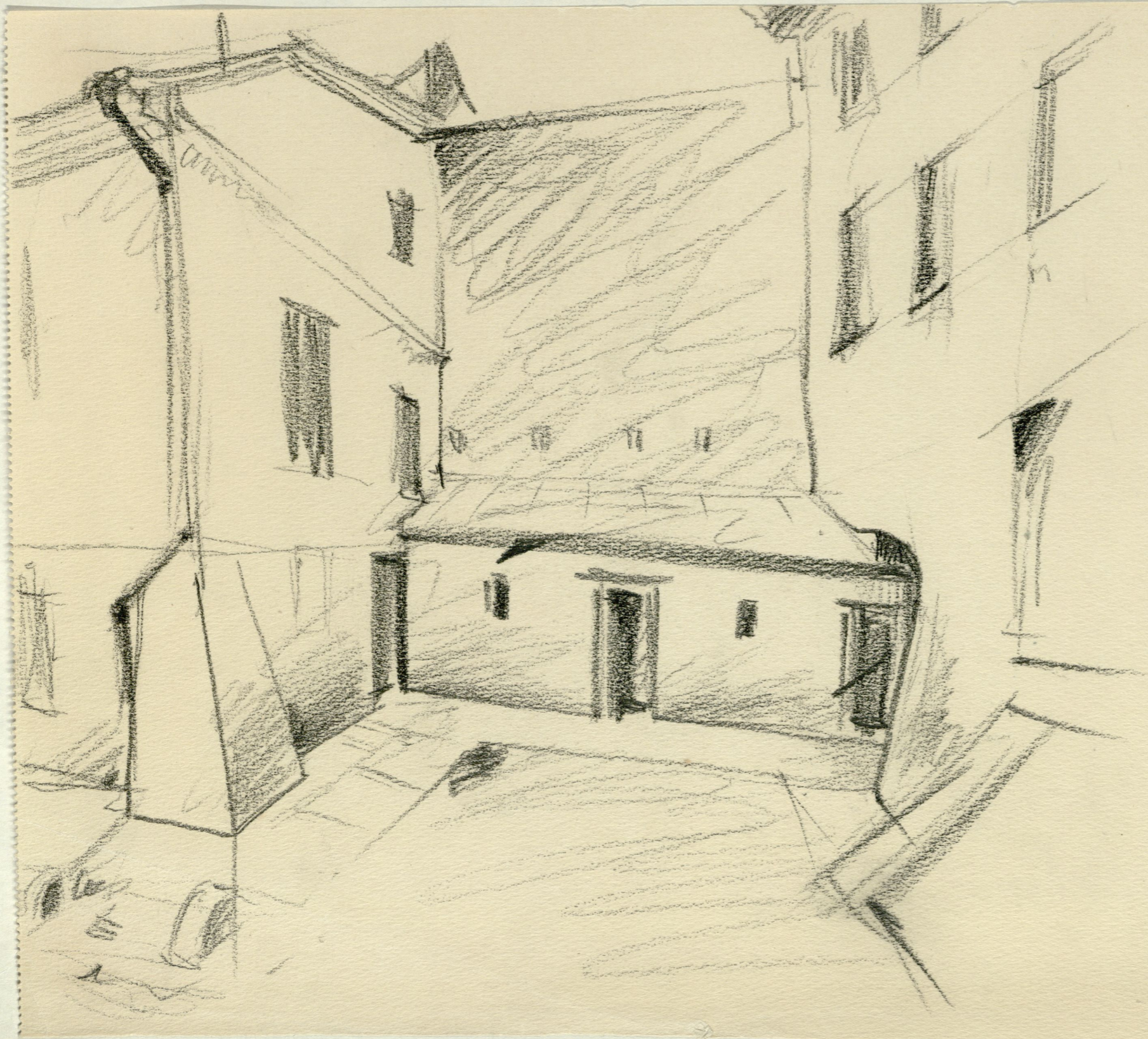
July. Nahar 21. V. 38.

L24
46

1

Su on Ovest vanas

12.5.1924

latus timolub
vanas laaitre
and pectid.

la uites n. ell.
mure.

← New R. y
mural mure.

O. Hup man
mure d. l.

Hany
155
y 155

1024
50

12/5 1929

mess
Friedrich

of
Amberg

PIAIK STRITVACTI

Tähtimäkelähtä.
Marja P. meij. | H. P. P. P. P.

5024
51

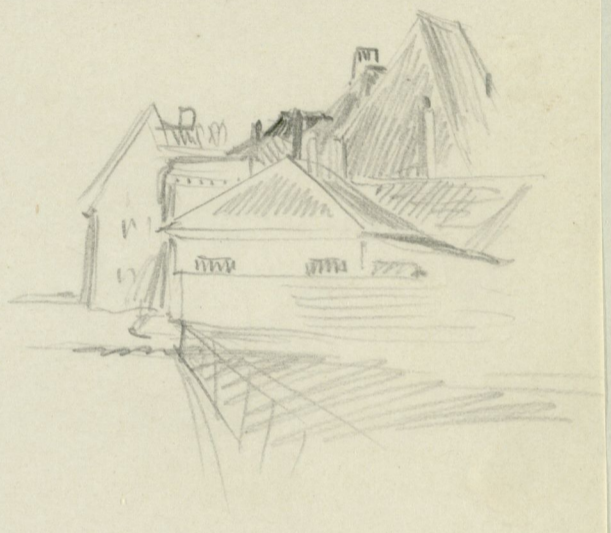
Kluge & Ströhm, Reval, 1934

Reval 22. Juli.
Grosse Karristrasse
Linda Frau H. Frau Burban
mit vielen starken empfangen. Lohar
profund glücklich, mit allen geöffnet.
Wieder Griffe fanden Heller Perseus
und Noime
dies auf
Frau Ellen.

Silberstein Foto on
Lena Ang. Reval

Reval
Kampfort
Kluger H. H. H.
Karl
Hermann Korb
Chisson
(Lachser)
Korv
Lohdner
mst

- do

Kampfort (Lachser, Lohdner) VI 492 verlag R. v. S. Reval

Emil Korb macht Holztauer
(Tobal Tale, op. Lach)

EESTI MAJANDUS SÕNAS JA PILDIS.

EESTIMAA TÖÖSTUSE JA KAUBANDUSE PANK.

Kunagi on keegi tark mees öelnud: sõjapidamiseks olla tarvis 3 asja — esiteks raha, teiseks raha ja kolmandaks — jälle raha. See ütetus ei ole mitte ainult maksev sõja kohta, vaid samal määral pärast sõja-aegse majandusliku elu kohta. Värskest on meil veel meeles, missuguses seisukorras kaubandus ja tööstus pärast sõjaaegu meie noores riigis oli — kes seda unustanud, see tuletagu meele kauplusi, milles riiulite peal ainult tühjad kastid näha olid, ja pankasid, kust raha võimalik saada ei olnud.

Kohalikud Vene aktsiapankade osakonnad ei suutnud suuremat tegevust avaldada, nende keskasutused olid Venemaal ja sellepärast nende seisukoht siin selgusetu; vastastikkused krediit-seltsid ja laenu-hoiuühisused võimaldasid rahasaamist ainult oma liigetele ja olid piiratud oma operatsioonides; kohalikkudel erapankadel puudus võimalus suuremas ulatuses tegutseda, nende raha ja väärtused olid suuremalt jaolt Venemaal.

Et meie noore kaubanduse ja tööstuse elustamiseks jõudu mööda kapitalidega kaasa aidata, selleks astus ringkond tööstuse ja kaubanduse alal tegutsevaid isikuid kokku ja otsustas Eestimaa Tööstuse ja Kaubanduse Panga asutada.

See pank algas aprillikuus 1919. a. oma tegevust 5.000.000-margalise aktsiakapitaaliga, missugune praegusel ajal üsna vähene näib olevat, omal ajal aga teatud tähtsusega oli, arvesse võttes, et 5 miljoni marka sel ajal üheväärtusline oli 5 miljoni Soome margaga, nõnda siis samas väärtuses, kui

Tööstuse ja Kaubanduse Panga maja Tallinnas, Suure ja Väike Karja tän. nurgal.

praegu umbes 50 miljoni Eesti marka.

Väike ja lihtne oli äriruum, Chr. Rotermani majas, Merepuiesteel, milles pank oma tegevust algas 3 ametnikuga. Panga arenemisest oma nelja aasta jooksul annavad tunnistust rohkem kui sõnad, arvud teisel leheküljel olevas tabelis.

Panga tähelepanuväärt kiire kasvamine (nagu alljärgnev tabel näitab) nõudis niihästi ruumide kui ka ametnikkude arvu suurendamist. Praegu asub pank oma majas Suure ja Väike Karja tän. nurgal nr. 7 ja võtab oma alla tervelt 3 korda, peale selle veel maaluuse teraskambri ja arhiiviruumid.

Panga maja välimuse ja sise-miste ruumide ülevaated leiab lugeja siinjuures toodud piltidest.

Edasi on pank avanud 8 osakonda — Tartus, Narvas, Pärnus, Valgas, Haapsalus, Rakveres, Petseris ja Viljandis — ja tema amet-

Operatsioonisaal teisel korral.

Tööstuse ja Kaubanduse Panga bilanss 31. detsembril 1923.

	1919	1920	1921	1922	1923
Aktiikapitaal . . .	5.000.000,—	15.000.000,—	65.000.000,—	200.000.000,—	200.000.000,—
Tagavarakapitaal . . .		100.000,—	32.080.000,—	93.190.000,—	97.000.000,—
Hoiusummad . . .	12.730.065,02	56.729.231,18	194.513.322,40	354.392.261,40	415.037.347,29
Kassa ja jooksvad ar- ved teistespankades	4.550.804,14	6.920.888,75	20.037.129,45	45.292.114,18	29.113.956,97
Laenud ja diskontee- ritud vekslid . . .	8.475.838,10	57.496.737,45	222.897.616,22	599.024.486,53	620.004.202,79
Bilanss	32.532.683,14	139.105.625,85	373.030.272,17	841.502.563,43	927.759.499,10
Aastane läbikäik . . .	757.752.950,74	2.854.143.902,57	9.037.403.130,44	21.717.874.989,07	25.091.132.422,30

nikkude arv on tõusnud 100 peale. Panga kapitaalid on kokku Emk. 300.000.000.—

Et publikum on õigustatud usaldust panga vastu on näidanud, räägivad muu seas arvud hoiusummade ja kontokorrentarvete kasvamisest — viimases asjaolus näeme tõendust selles, et Eesti riik majandusliselt jälle normaalolukorrale läheneb, kus rahvas suuresti kodumaa kaubandusest ja tööstusest huvi tunneb ja meie majanduslise elu igakülgse edenemise arusaamist avaldab.

Kõrval:

Operatsioonisaal alumisel korral.

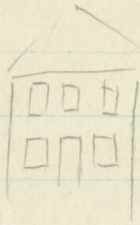
All:

Operatsioonisaal alumisel korral.

VARSTI HAKKAB
„A O S“
ILMUMA
TÄHTSA
SAKSA KIRJANIKU
JAKOB
WASSERMANNI
PÕNEV AJALOO LINE
JUTUSTUS
«INKA
KUNINGA
KULD»

Haru Teemuani mälestuse järgi armunud Linnapanga
kohal enim Teeloni (Tuna on linnapanga) paigas ja paigani
hõõrta, võiks olla kordub tavaliselt maa jalg -

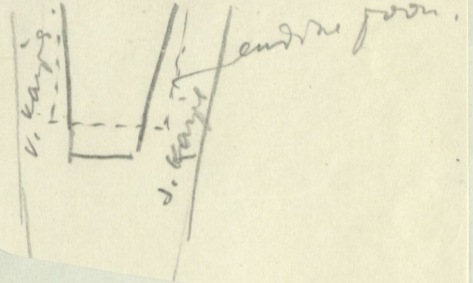

Praeguse
linnapanga
kohal.

30/10/24.

Teemuani fadi aas on jalg Teeloni paigani äärist.

17.8.24.

**Kanaliseerimistööd
kesklinnas.**

(3) Esmaspäeval algavad W. Karja ja
Jaani tänaval kanalisatsioonitööde
süüsi tööd. Need tööd mõeldakse käsile lähe
vahetuse tööstistega, nii et süüsihitusega
jõutaks toime ühe nädala jooksul. Kanalisat-
siooni tööde läbi viimiseks suletakse liikle-
mine sõidukitele Jaani tänavale ja mõneta-
nali vahelises osas. Väiksemine sõidukitele
korraldatakse selleks ajaks S. Karja tänaval
Jaani ja Mürriwähe tänavate vahel mõ-
lemas suunas, kuna juurepääs W. Karja
tänavale fruntidele sünniks Mürriwähe tä-
nava kaudu.

Kanaliseerimistööd on praegu käimas
ja Hiivalaia tänaval.

24.7.24

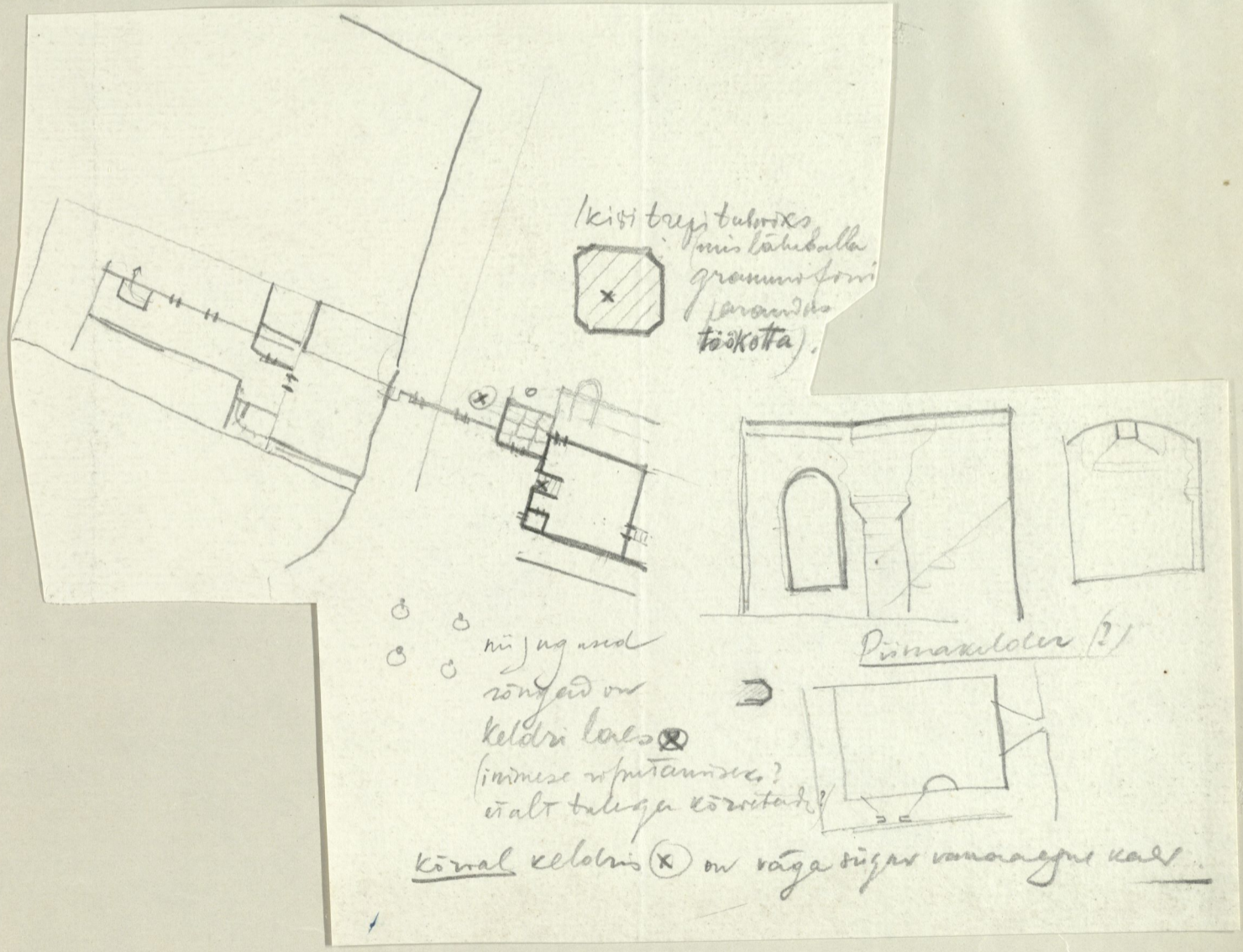

Das ehemalige Florellsche Haus, Nerval

No. 11, R. Maxima Amster...

Wanaturg 6.

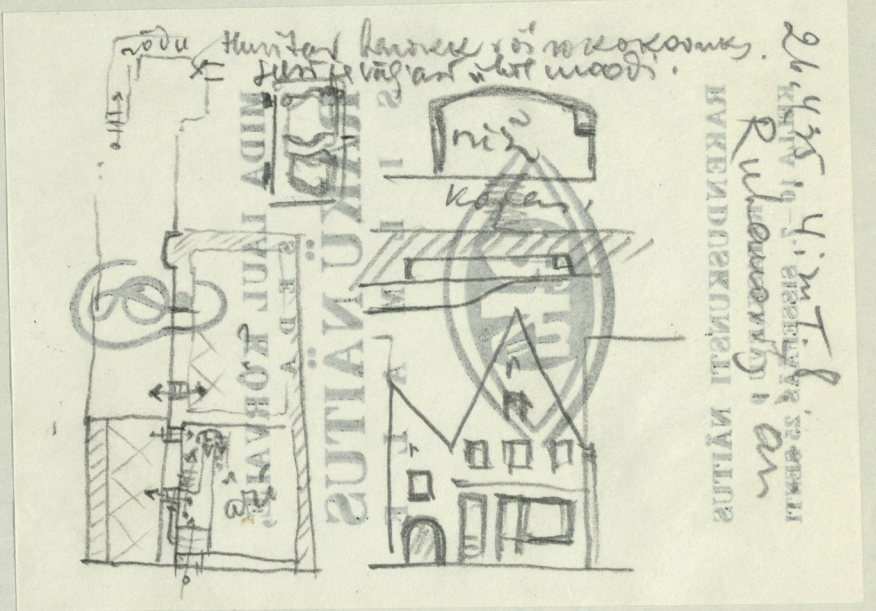

Kiow 8.

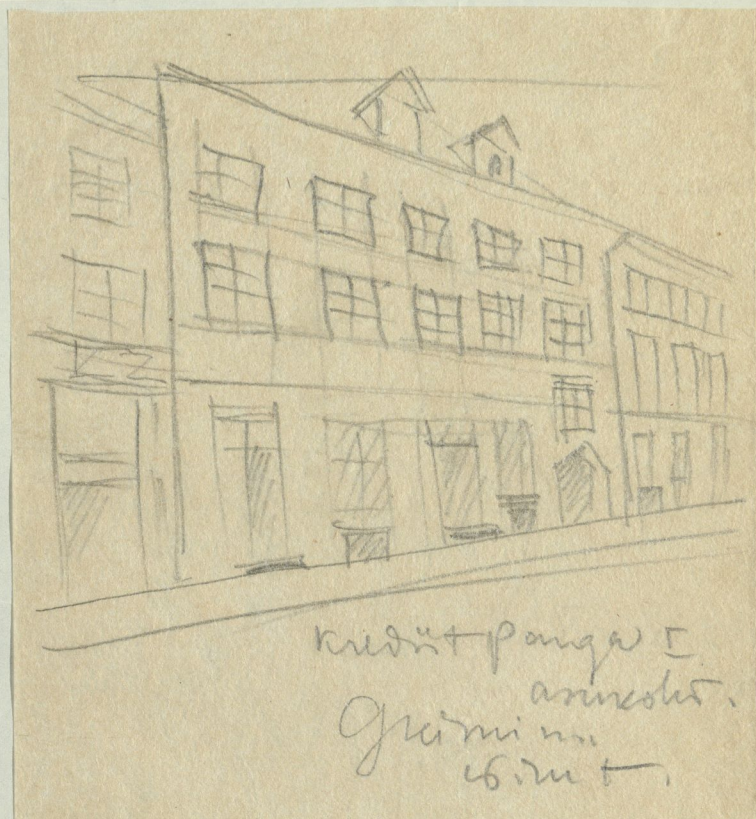

Uusja Häpbera ja Pöök

Danalinna ilme säilitamiseks linnavalitsus otsustas nõuda Viru tän. 8 asuva eramaja omanikult, et läbisõit hoone tänavapoolsel küljel ehitataks ümber kaarvõlvi kujuliseks. Nimetatud maja on üks viimastest vana gooti viiludega majadest sel tänaval ja läbisõidu praegune nelinurkne võlvialune ritub ehituse stiililist ilmet. 15.5.35 W.K.

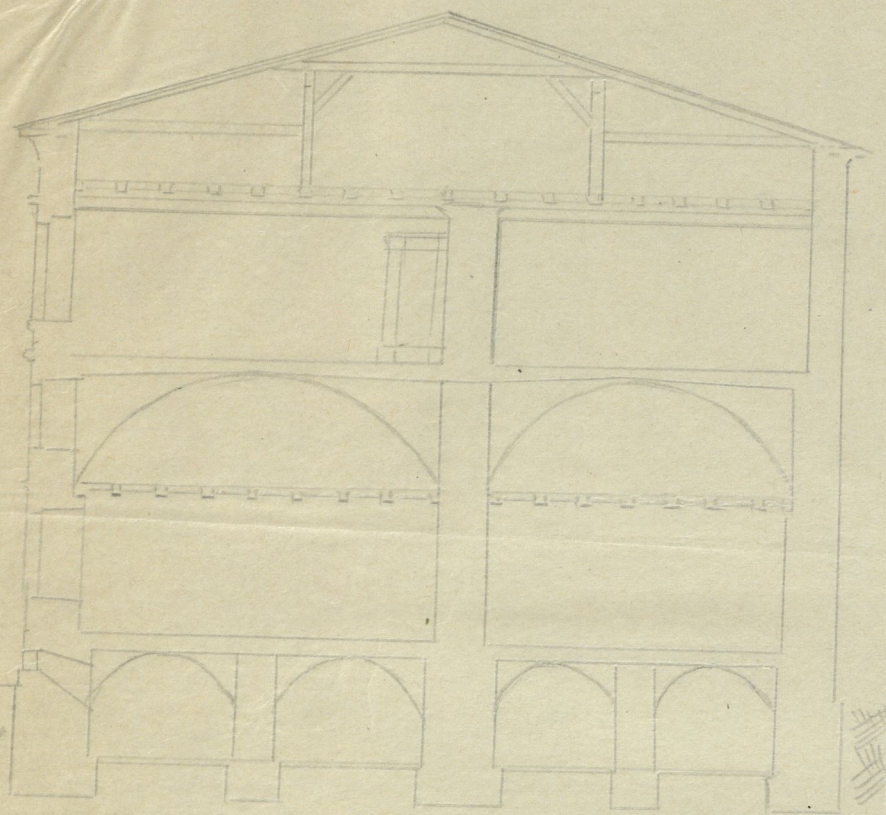

Krediidipanga esimene asukoht: Greimi maja Viru tän. 1907

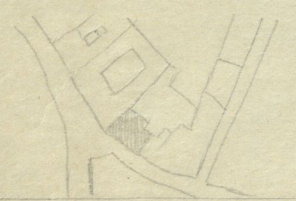
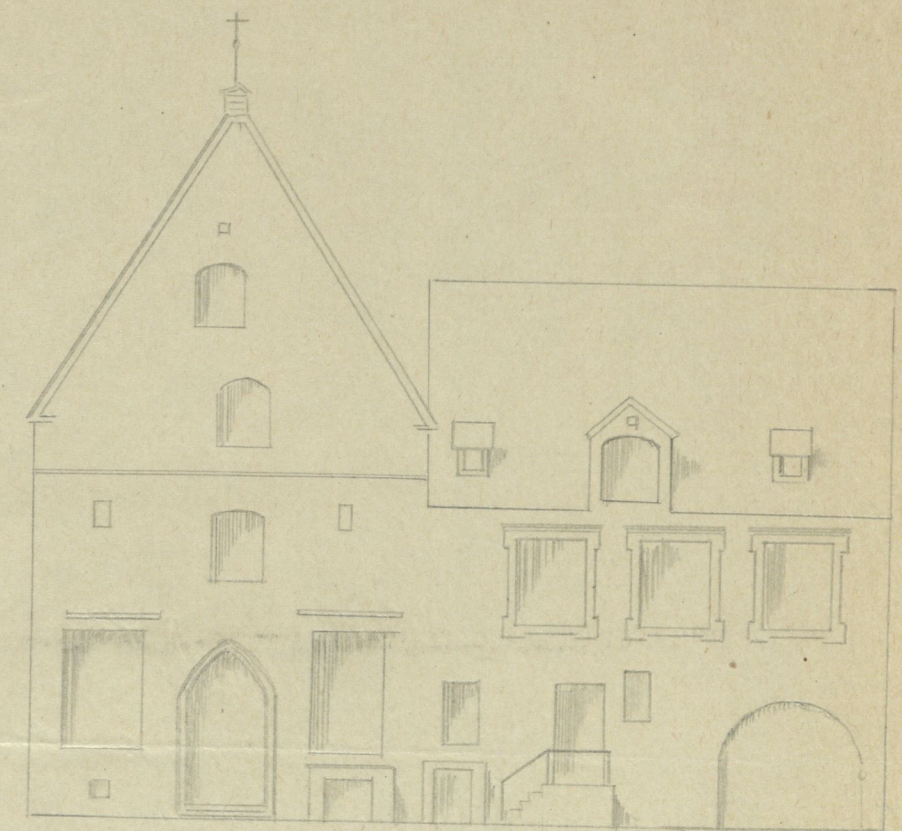
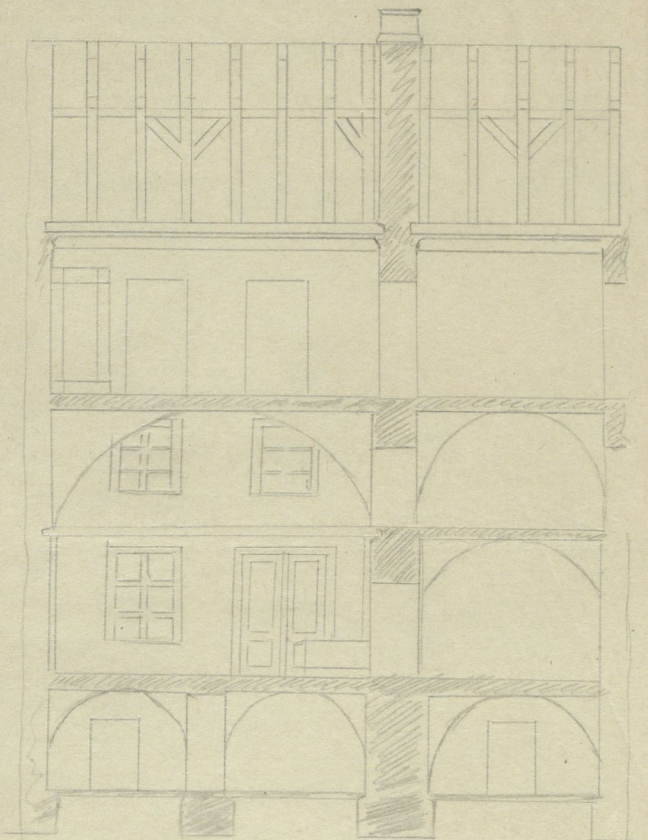
Krediidipanga teine asukoht S. Karja tän.

A - B

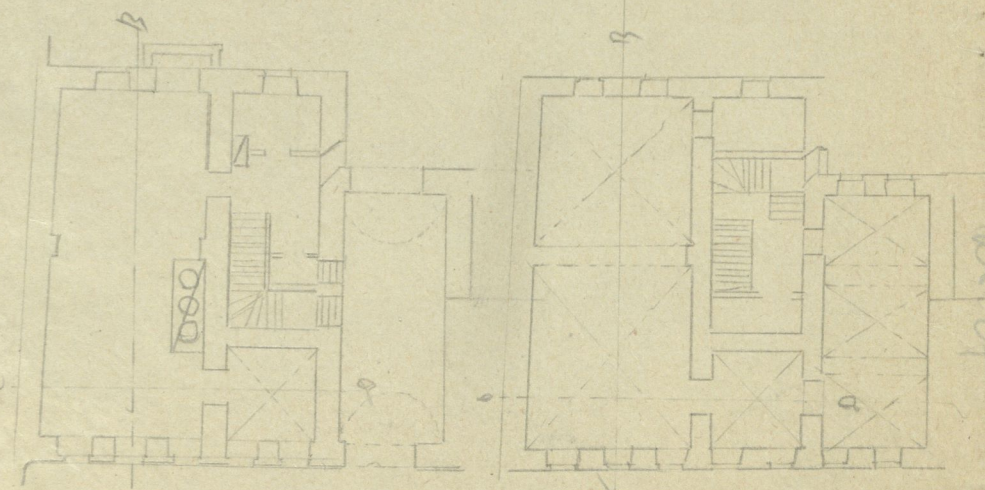
C - D

asunto?

byg N° 469 p. 470.

1856. andent Gable.

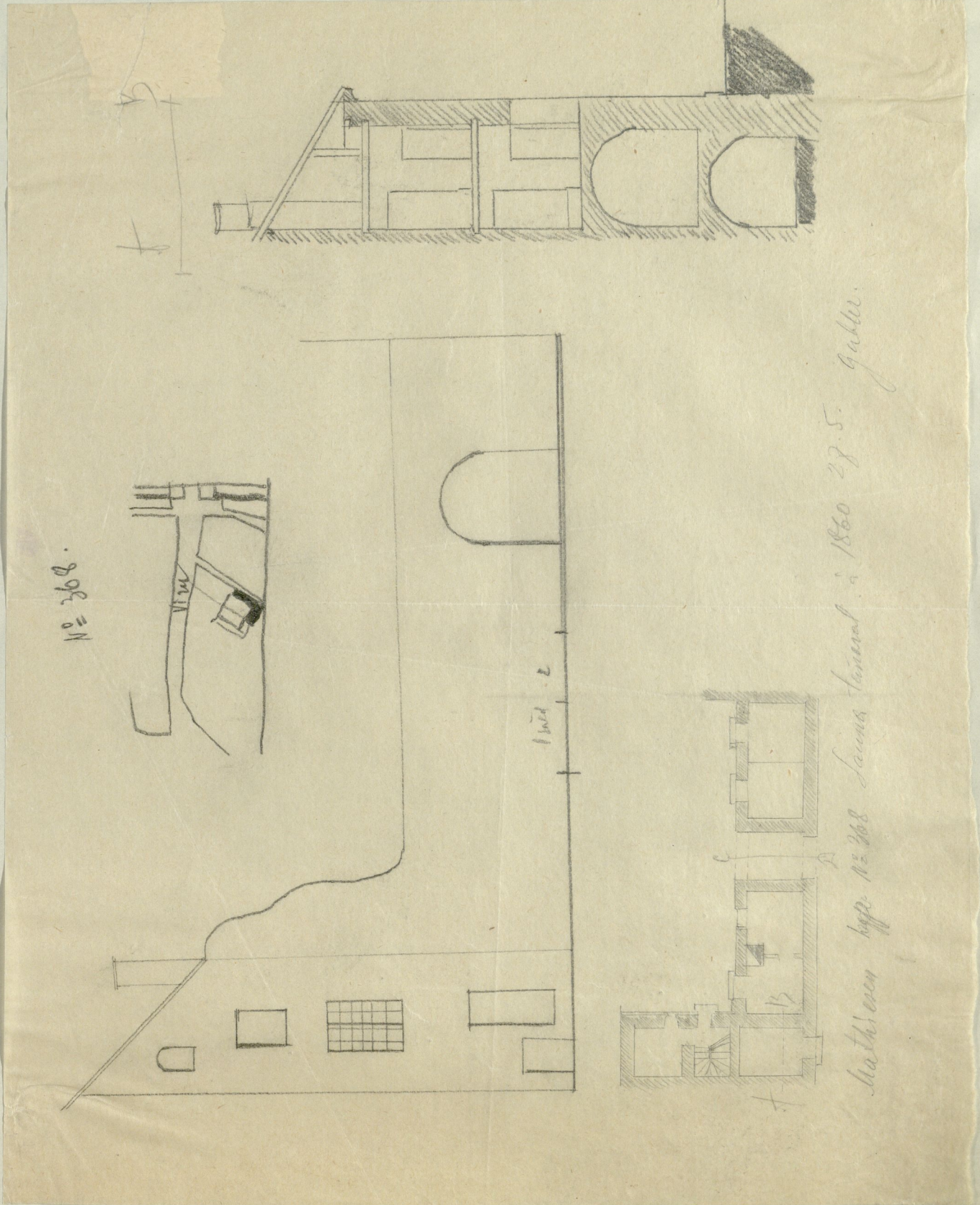
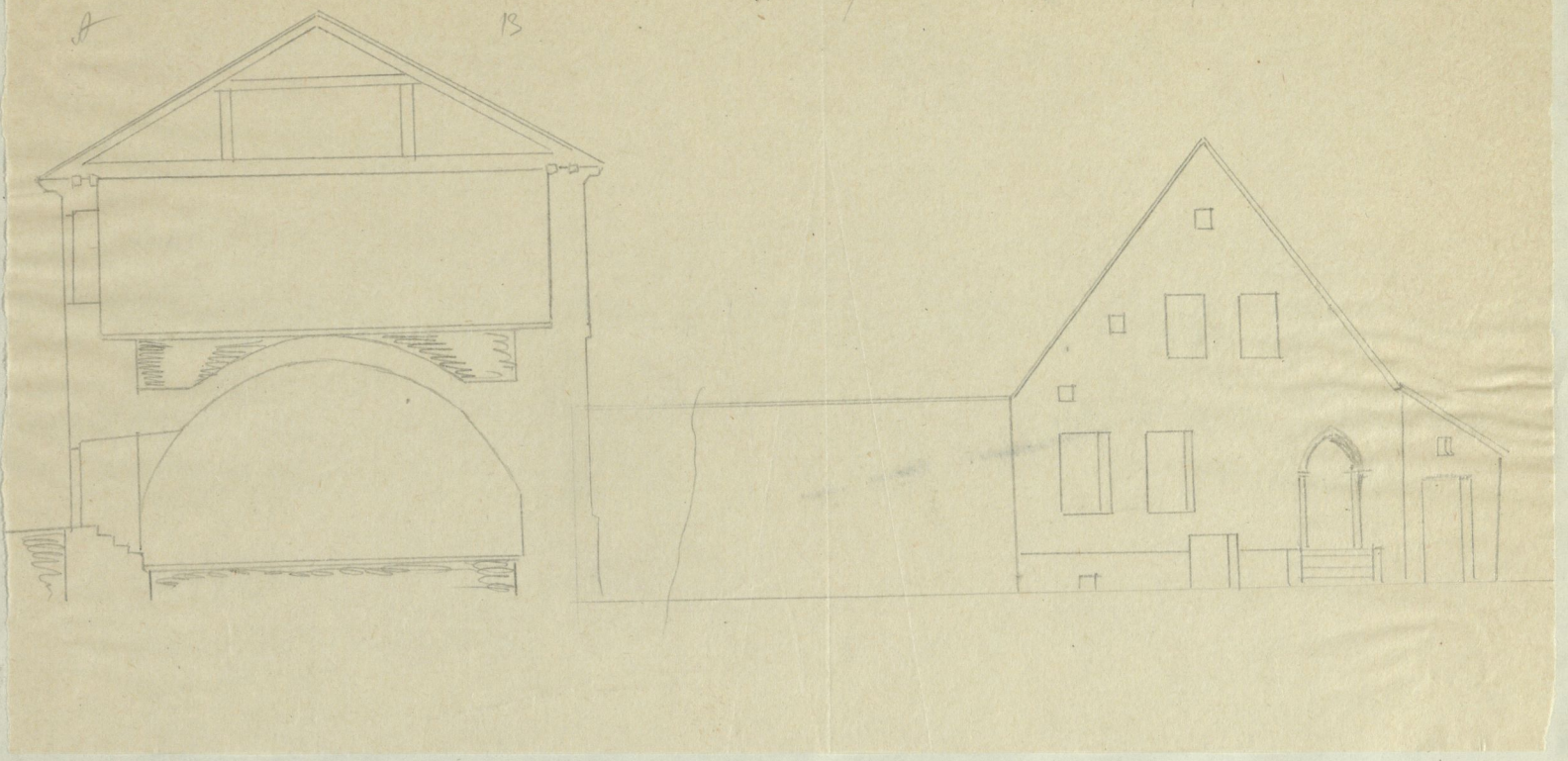

ind

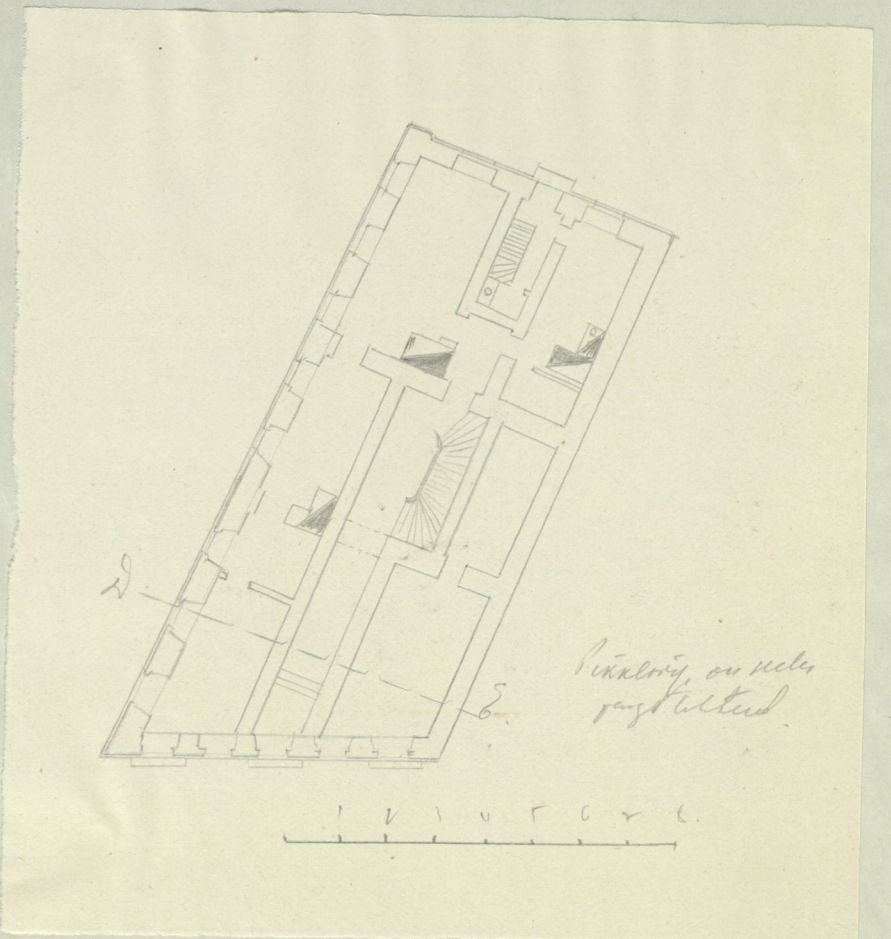
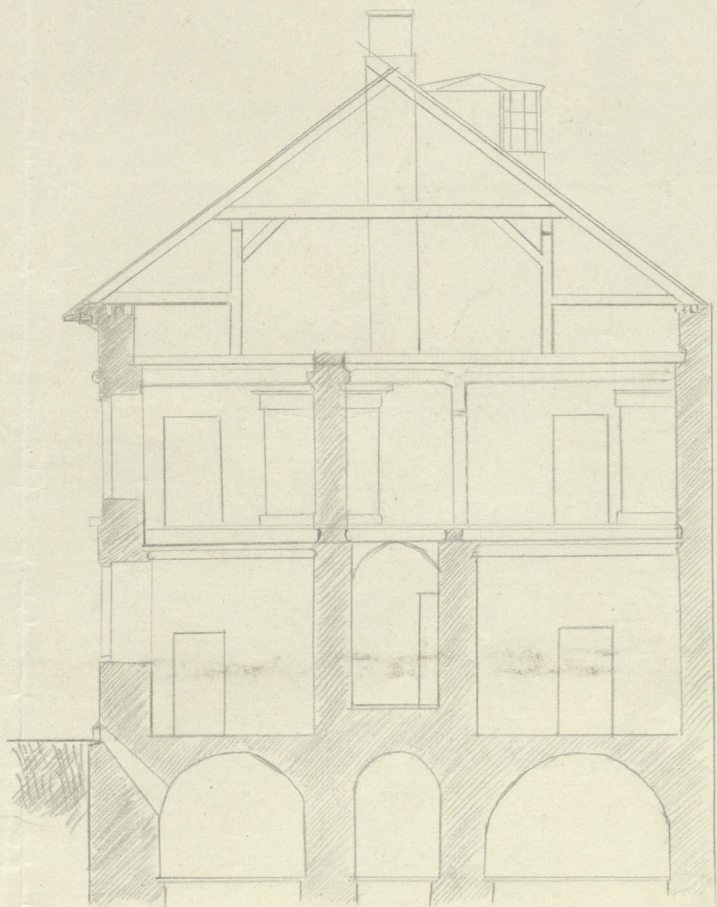
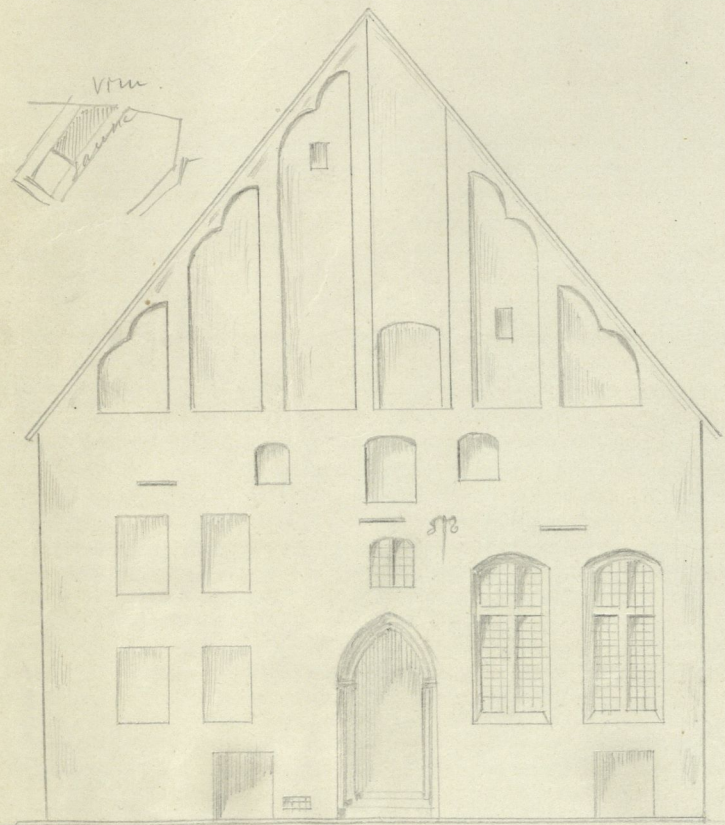
ind

80

N° 1357-158. 1870. Hoff.

Mathieseni mapu krep. № 368.
 11. Märts 1858.
 Amstat Gabler.

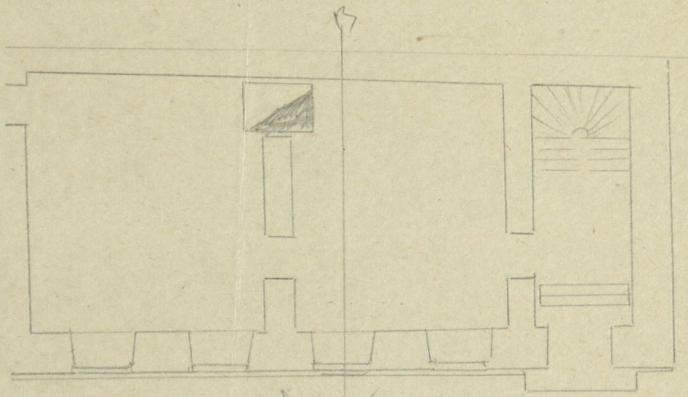
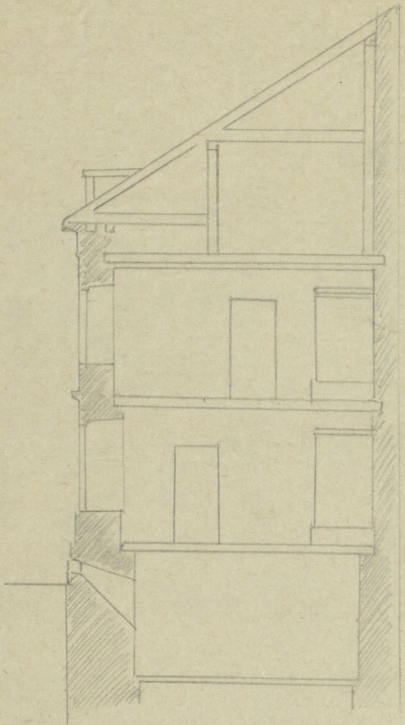

62 K. 27. 48

Kuv. 27 563 49

A - B

1858.

Kuv. No. 468. Pfl. 1858. Puhk.

ÖLLE- JUTTU

V. Kasja t.
Tallekiden
Soul 20 mtr
pöytä.

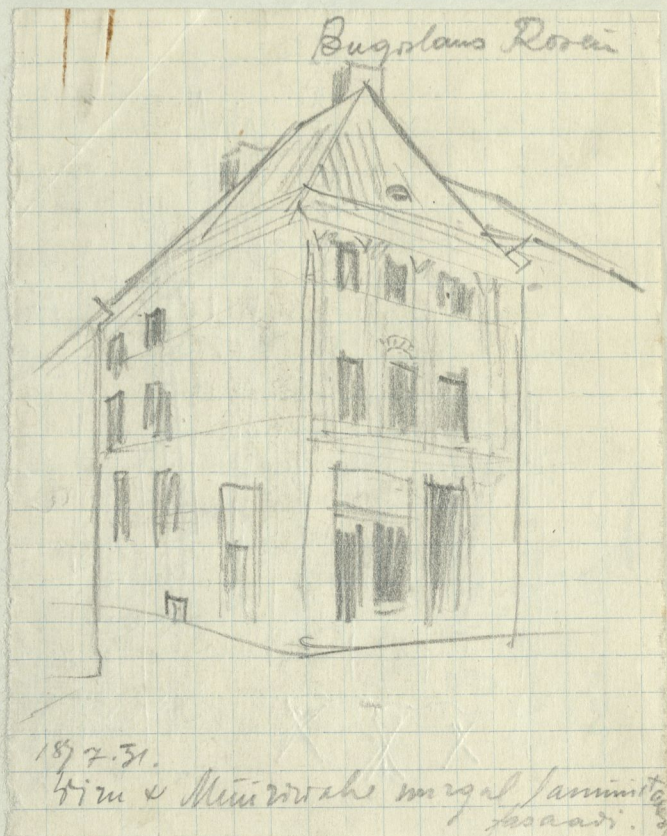
26
11
38

Muutokset
kansi ja kinn. valok.
vaatija kinn. työssä

14.9.38 Päät.

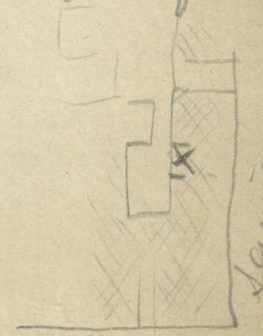
7. Pöytäkirja luettiin ja hyväksyttiin
ja kinn. valok. kinn. työssä
projektin Muutokset

(Selitys kirjasto kysy.)

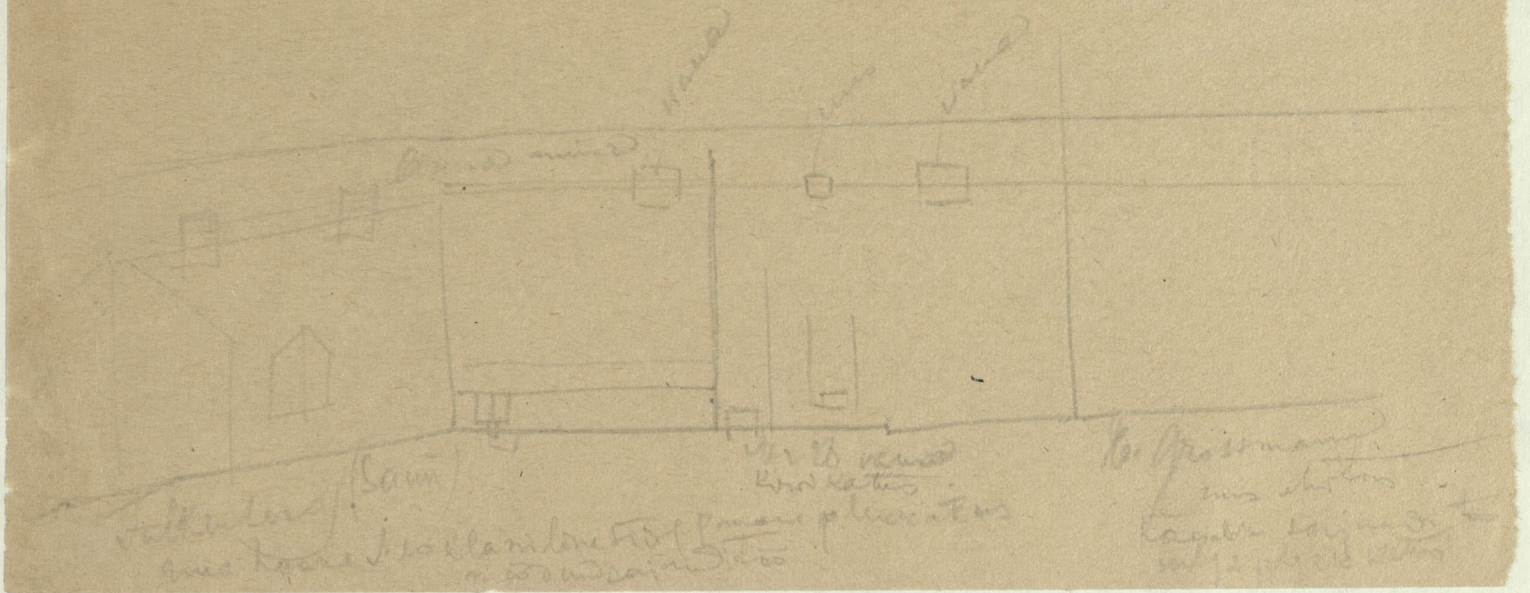
V.T.H.

Luettiin Muutokset ja
kinn. valok. kinn. työssä,
kellon ja mu. kysy. all on
kirjasto kysy.

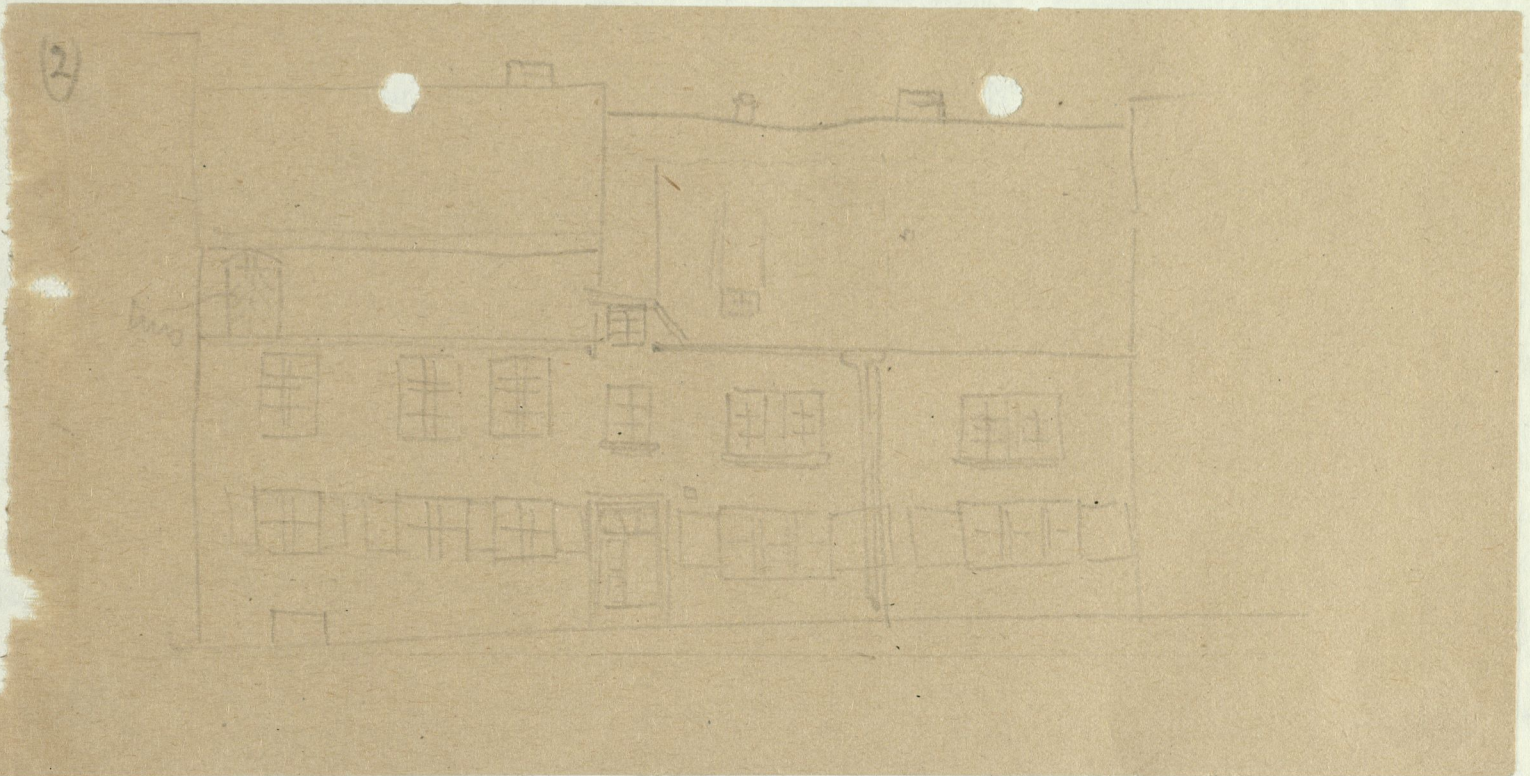
3. 11 40
Lainaa Täu
ja kinn. kinn. työssä
oli tänä
päivänä
m. kinn.
tulok. kinn.

Lainaa
Kinn.

①

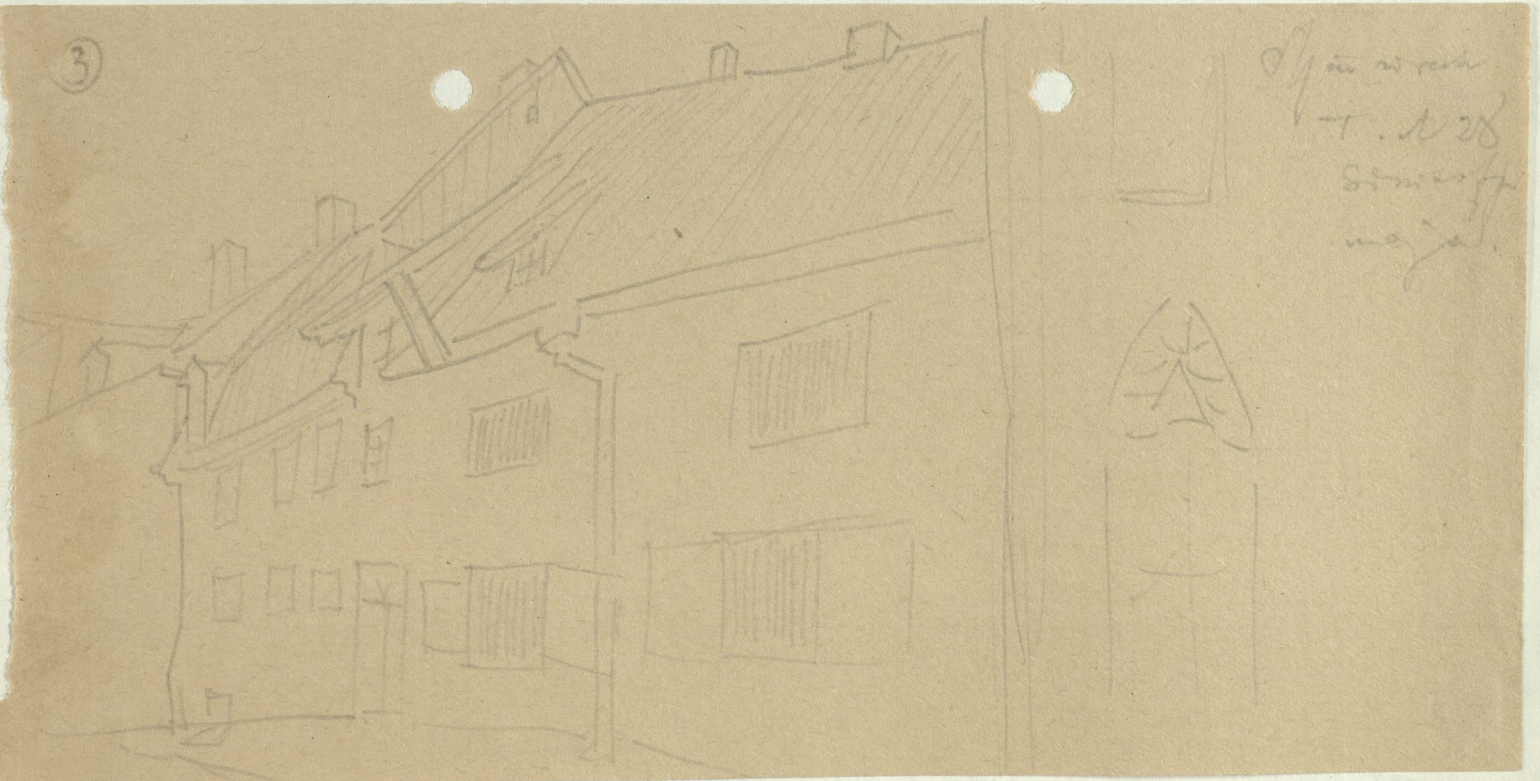
Sivetti maja Aluri rahe ti

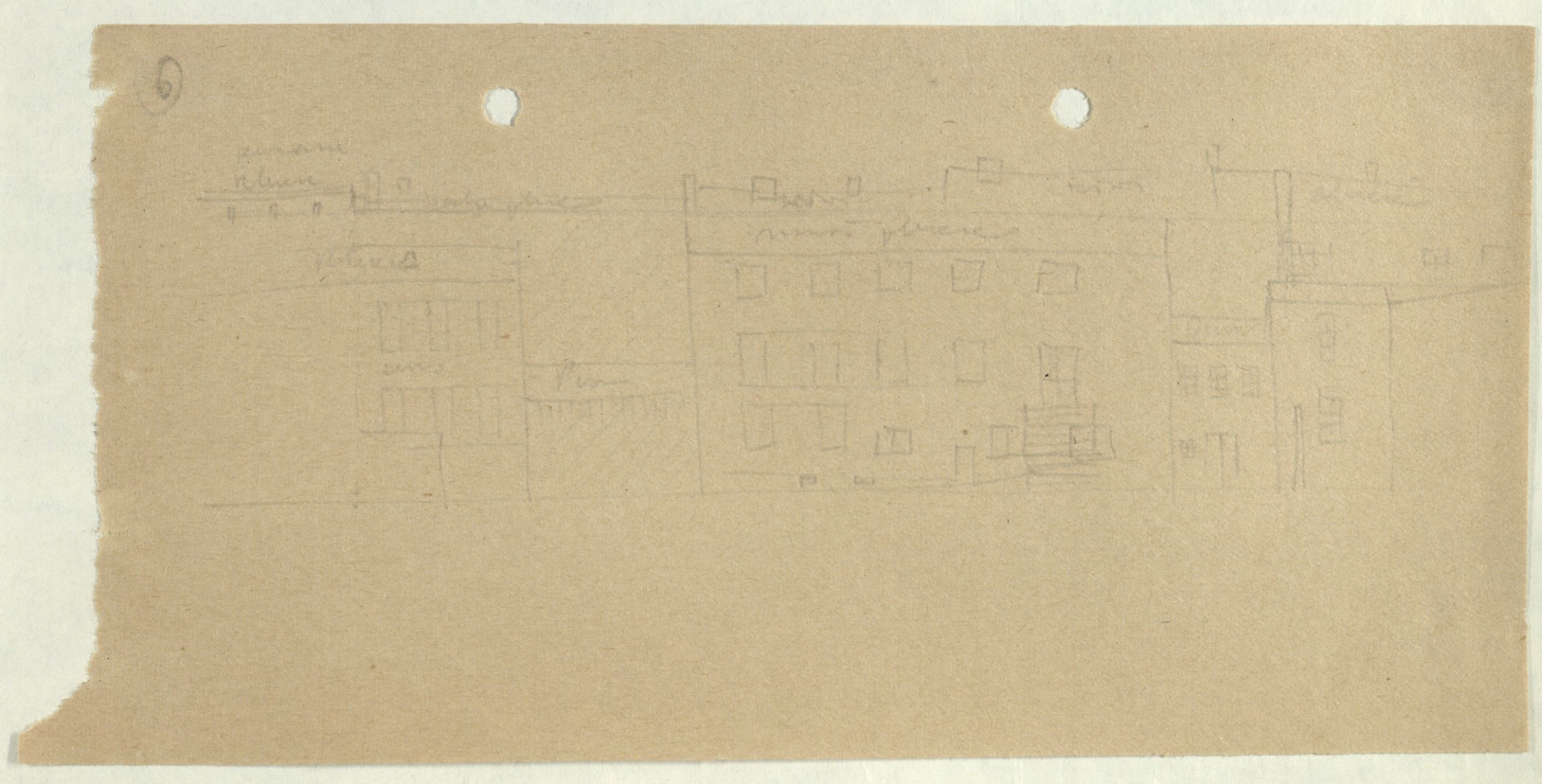
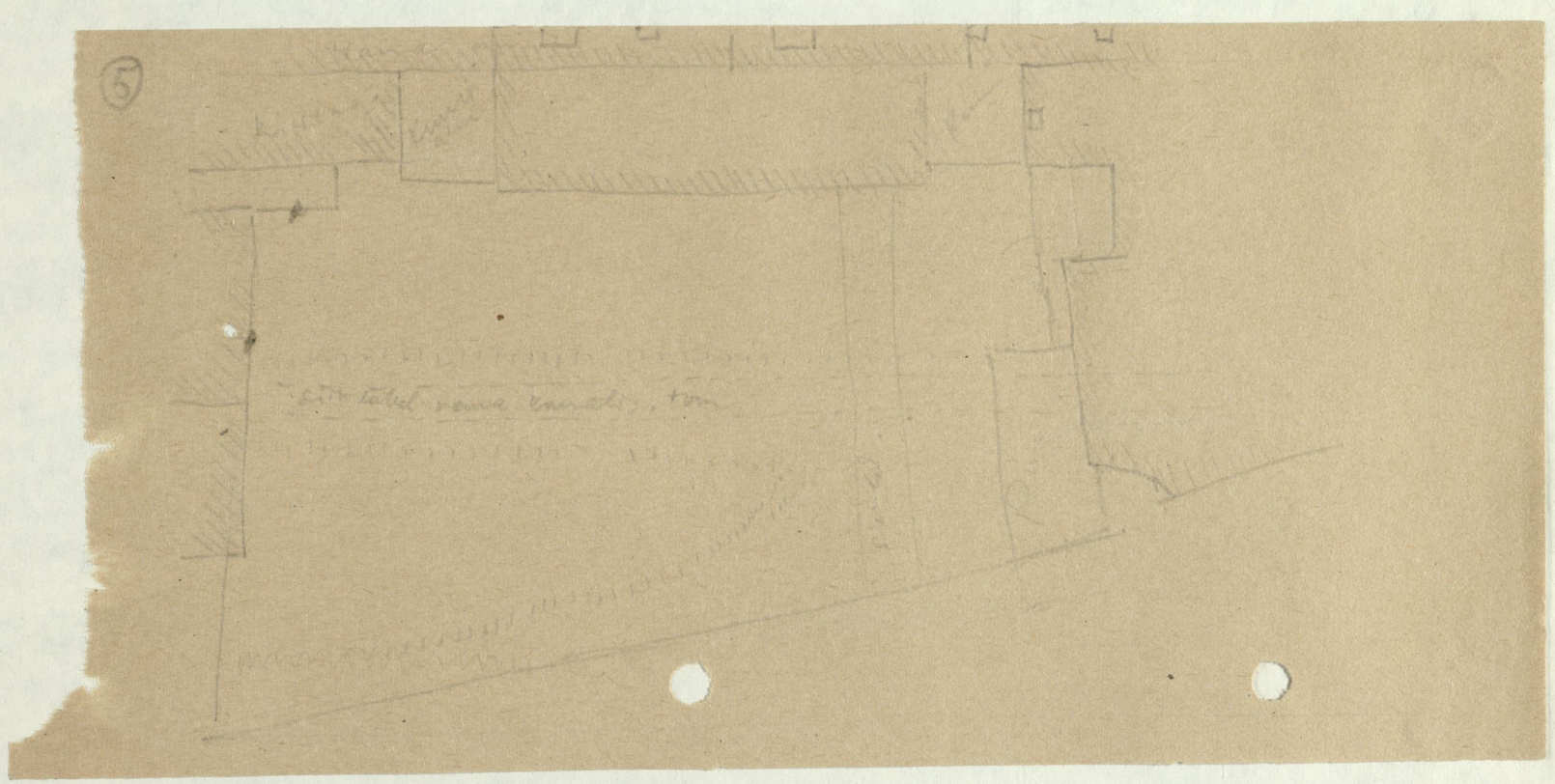
②

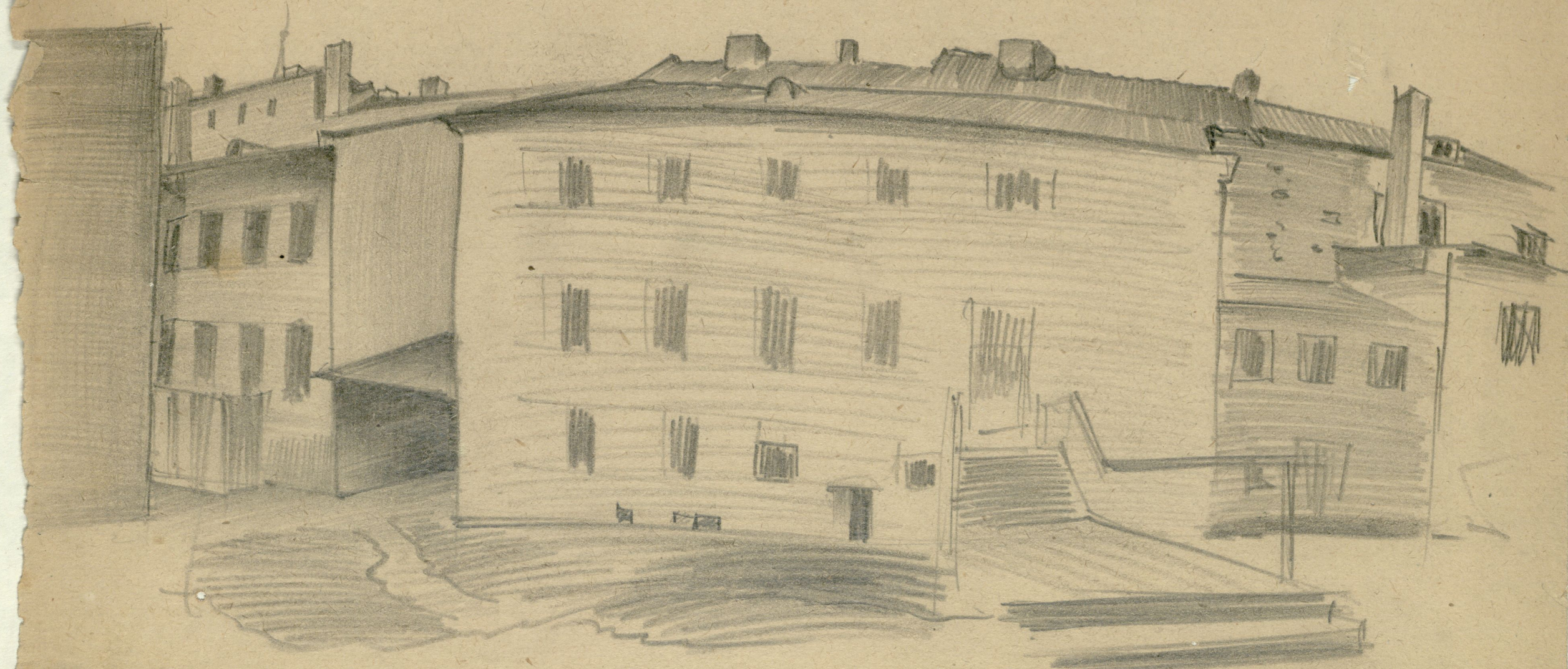
③

Späti w rüh
T. A. 28
Sivetti
maja.

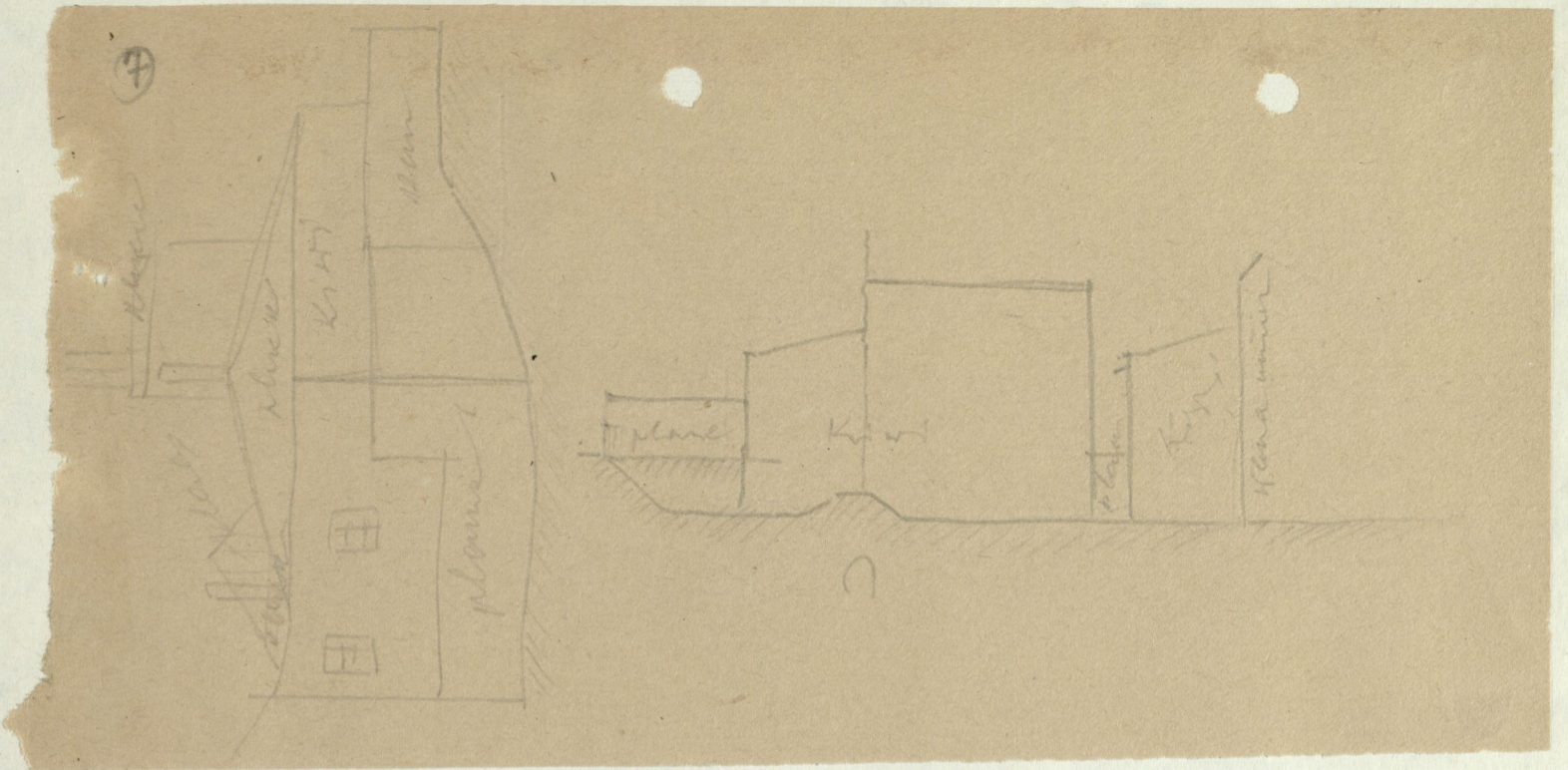
8

Universitäts- und Landesbibliothek Bonn

629

67

väga pool vaade. v. m. muinas kargi t. selge foto

Müürivahe tän. poolt. v. m. muinas kargi t. selge foto.

"Kurvaltoma" torni. Suutuse joon.
 ↑
 AUTORI EKSTISUS, ON "HINKE" TORN

Müürivahe t. 24

1935 Vaade kargi t. poolt.

Müürivahe t. 24

Kargi t.

vaade

plaine kargi t. äärel. Müürivahe t. 28 / Pärnu l. l. müürivahe t. 28 / Pärnu l.

Müürivahe t. 24

vaade müürivahe t. 24

Mit dem Verkauf wieder eines Teils der alten Stadtmauer, diesmal an den Hausbesitzer Sinisoff an der Johannisstraße, hat auf dessen Besuch hin die städtische Baukommission sich einverstanden zu erklären beschlossen, falls das von Sinisoff zu errichtende Gebäude den Bedingungen des neuen städtischen Bebauungsplanes entspricht. Dem Bauprojekt zufolge soll übrigens auch das Ende der Wallstraße und der kleine dreieckige Rasenplatz an der Ecke dieser und der Johannisstraße bebaut werden. Mit dem Verkauf des Rasenplatzes an den Saatgetreideverband und die Hausbesitzer Sinisoff und Falkenberg beschloß die Kommission sich gleichfalls einverstanden zu erklären. — So verschwindet allmählich ein Teil unserer alten Stadtmauer, dieses Stolzes und Schmuckes unserer Stadt, nach dem anderen!

Tulikahju Müürivahe saunas.
 Reede hommikul tella 10 paitu süttis põlema Müürivahe tän. asuvas saunas numbrisgauna lagi. Tuli tekkis lae alt läbi juhtitud toru ületuumenemiseft. Põhale kutsutud tulekorjajad panid leetidele warsti ptiri.

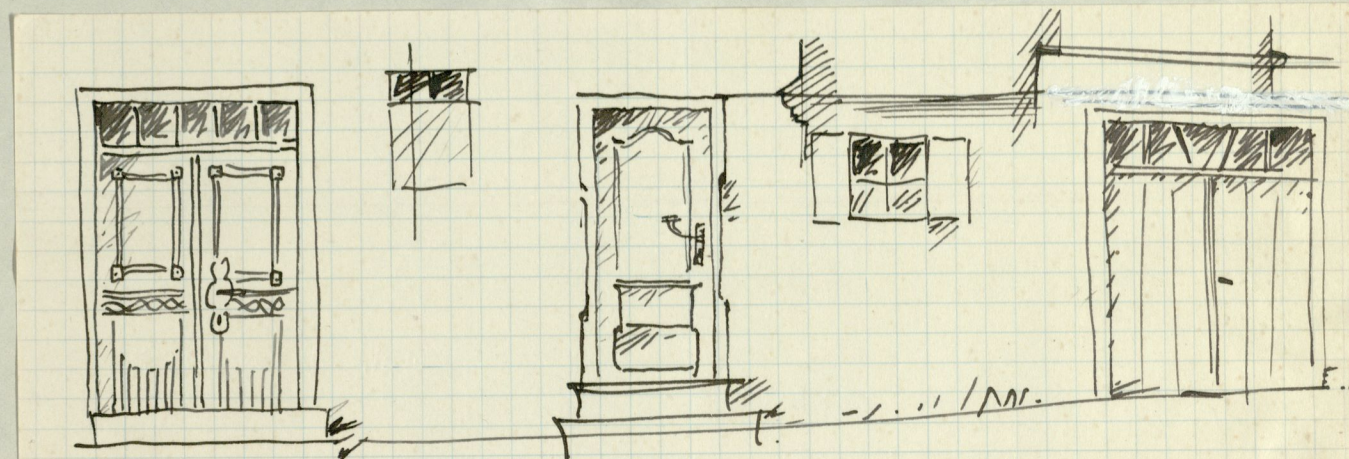
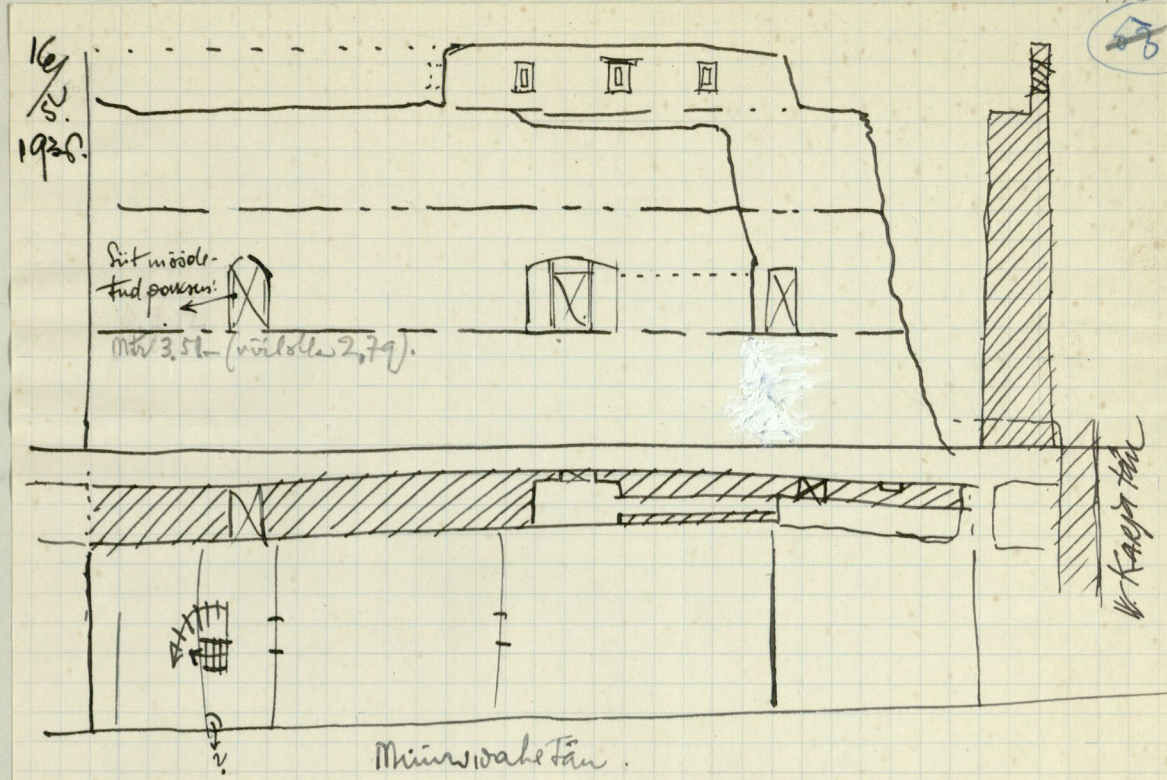
Müürivahe 30

Wana linnamüüri müüakse 40 krooniga kantsüld.
 Raubamaja omanik Hans Sinisoff tahab Müürivahe ja Walli tänavate vahel asuwaid oma kahte maja ühendada ja tahab selleks maha lõhtuda tema kruntide vahel olevat linnamüüri. Müüri mahalõhkumiseks palus ta linnawalitfuselt luba.
 Linna majanduskomisjon leidis, et palwet rahuldada võiks, aga ainult juhul tingimusel, kui Sinisoff mahalõhkumisele tulewat linnamüüri maha ära ostaks ihes seal all olewa maaga. Linnamüüri hinnaks on linnawalitfusse poolt juba warem kindlaks määratud 40 krooni kantsüld. S. Sinisoffil tuleks tarwisminewa müüri ja maa eest maksta 362.000 senti.

Müürivahe 28 / Pärnu l.

Im Jahre 1839. d. 21te September
sind diese Thüren bey die Wittwe Mühlenkamp
von den Tischlergesellen E. G. Lieberg gemacht
wordens und der Werkgeselle wahr L. Billmeier
die Wittwe ihr Sohn und die Burschen wahren
Franz Graff, Friedrich Mardens, Gustav Jönnisohn.
Luban Dienrosl. Ich bleibe Ihr Freund das
wächst syon die. ledjō ledjō Ofojo

(Lünnivale +. Tischlerer Lützinga + Tischlerer voma mese laudate valul annis
praesti nisi).

Miinivahetän uue maja omanik lubanud paigutada uued uksed uue maja külge ülesse, et saaks säilitatud.

uusid m: Miinivahetän 24/V. Karja tän ääres
Mär. 1925.

Uute pilvelõhkujate püstitamisele 26. I. 26

Asutati osahhisus „Glamu“ 150.000-kroonilise osakapitaliga

Reil päevil registreeriti sifeministeeriumis finniswarade kaotamise osahhisus „Glamu“ põhikiri. Ühise asutajateks on ärimed Alfred Miller ja Gustav Wirma, arstid dr. Bruno Wahtrik, Paul Pedusaar ja Konstantin Pedusaar, advokaadid Elmar Anderson ja Peeter Reisil.

Osakapitaliks on 150.000 krooni, mis jaotatud 3.000 osaks, nimelise hinnaga 50 krooni igalüks.

Osahhisuse liikmeteks koondatarvad Tallinnas tegutsevad arstid, advokaadid ja ärimed.

Esimiseks ülesandeks tulevat uue pilvelõhkujat (muudugi meie oludes) püstitamine Saani ja Wäike

Karja tänava nurgale, kus praegu asetseb ühe-kordne majake w.ästu linna-apteeki. Wastu S. Uula maja tõuseb ehitus 7-kordseks, wastu Karja ja Miinivahetän tänawat aga kuuekordseks. Praegused ühe- ja kahekordsed majad tulewad lammutamiseks, kui senistelt omanikelt on finniswarad omandatud.

Uue finniswara piiridesse ulatub ka wana linnamüür 26 meetri ulatuses ühes aluspinnaga. Linnawalitsus on nõus seda müüma 4.000 krooni eest. Leping wiiakse juba tulewal keeltnädalal woli-togu eraõrralisele koosolekule kinnitamiseks.

Märtsis esitati 18 ehitusprojekti 15.3.26

Märtsikuuks linnawalitsus kinnitas 18 uut ehitusprojekti.

Suurim kinnitatud projektidest oli finniswarade kaotamise o.-ü. „Glamu“ Karja ja Wäike nurgale püstitatava 7-kordse kivistaja projekt. Kivistajuste kohta kinnitati veel kaks projekti, üks kahe-, teine neljakordse elumaja kohta. Uute puniehituste projekte kinnitati 6, kolm ühe- ja kahekordsed.

Edasi kinnitati veel 4 wähemat projekti, 1 ümber-ehitus- ja 1 lammutusprojekt ning muudeti 3 warem kinnitatud projekti.

20.3.26 Linn müüb

Miinivahetän ja W. Karja tän. nurgal asetsewa wana linnamüüri 26 m pikkuselt naabruses olewale kinniswara omanikele, kes tahawad sinna püstitada moodja ehituse. Linn saab müüri ja maa eest 4000 kr.

**Saani tänawale ei lubata ühe-
fordseid ehitusi 7.8.35**

päev.
Mineval aastal lubas linnavalitsus „Kaave“ photo-
laadivabrikule rendile tükkise maad Saani ja Walli
täna wahelele wabale platsile. „Kaave“ kavatseb
püstitada sinna ühefordse kioski oma kaaduste müügiks.
Kuna maksma on hakanud uus määrus ja Uue turu
ümberplaneerimine päewakorral, ei luba linnavalitsus
sinna püstitada ühefordset maja, kuna on ette nähtud
wähemalt 5- ja rohkem ffordadega majad.

Kohtla

Vana-Viru tänav sulgemisele

Noutakse uue paralleeltänava loomist Viru tänavale

Kehtiva linnaplaani kohaselt kuulub Vana-Viru tänav sulgemisele. Ühenduses uue linnapanga hoonestamisega praeguse pritsimaja asukohale, kavandatakse lähemal ajal viia läbi ka Vana-Viru ja Merepuiestee praeguste suudmete sulgemine.

Ühenduses eelpooltoodud asjaoluga pöördusid selle ümbruskonna maja- ja krundiomanikud majaomanike koja poole, et viimane astuks samme, et Vana-Viru tänav jääks siiski sulgemata.

Palveavaldajad toovad ette, et ühenduses Vana-Viru tänav sulgemisega jääks soiku sealsete äride tegevus rajataval Aia tänaval, kui ka V.-Viru ja Uuel tänaval. Suuri raskusi tekitaks ka liiklemise küsimus. Viruvärava juures kutsuks olukord esile aga liiklemise unnmistusi.

Praeguse V.-Viru tänav sulgemise asemel soovivad sealsed majaomanikud Vana-Viru tänav laiendamist ja pikendamist ning uue paralleeltänav loomist praegusele Viru tänavale, mis suunduks Vene tänavasse.

Minn Fae.
Klänniker ö
1937.

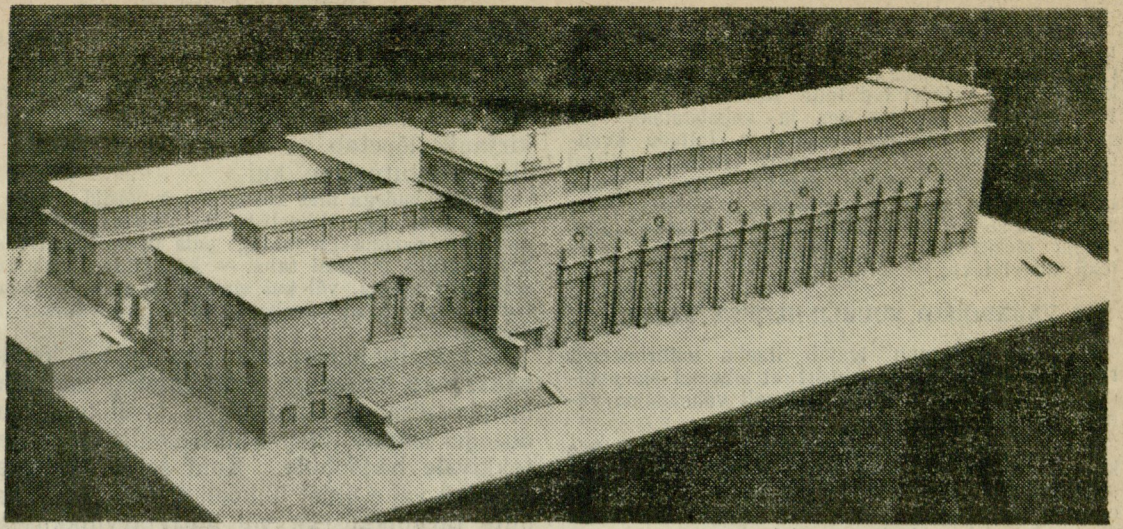

6. X. 37 **Uusi ehitusprojekte**
Linnavalitus finnitäs: J. Gwersi projekti kolme-
kordse kiviist elamu esimese korrä ümberehitamiseks B.
Wicu tän. nr. 7.
K. Siitari projekti elumaja ja garaaži ehitamiseks
Pärnu m. nr. 131-a.

Toot Kussuotipend

Päeval. 17.9.38.

Kunstimuuseumi hoone

arhitektide E. Kuusiku ja E. Jakoby projekti järele.

24. X. 38 Päeval

**ÕGVENDADA EESTI KUNSTIMUSEUMI
EHITUSKRUNDI PIIRE**

Vabariigi valitsuse otsusega 22. dets. 1938. a. lubatakse lahutada Tallinnas Aia tän. nr. 14 ja Merepuiesteel nr. 6 asetsevast ja Tallinna linna II hüipoteegiringkonna kinnistusregistris nr. 4143 seisvast kinnisvarast maatükk 1128 ruutmeetri suuruses, mis antakse ühes päraldistega tasuta Tallinna linnaomavalitsuse omanduseks.

Gildide varade korraldamise seadusega Eesti kunstimuuseumi ehitamiseks määratud ehituskrundile, mis asetseb Tallinnas, Merepuiestee ja Aia tänavate vahel, osutus vajalikuks õgvendada nimetatud krundi piire ehitise soodsamaks asetamiseks ja edaspidi vajalike juureehituste teostamiseks. Selleks tuli lahutada 1128 ruutmeetri suurune maatükk kinnisvarast ja anda see Tallinna linnavalitsusele Aia tänava laiendamiseks ning võtta vastu Tallinna linnavalitsuselt Tallinnas Aia tänaval asetsevast kinnisvarast 242 ruutmeetri suurune maatükk ja liita muuseumihoone ehitamiseks määratud ehituskruundi külge.

Kanuti Gilde aed linna kasutada.

Väinud aastal soovitas linna eelarvekomisjon samune astuda, et linnale üle antaks Kanuti Gilde aed. Seda aeda ühenduses linna tööhoovi krundiga jaaks tulevikus kasutada osalt avaliku aiana, osalt avalikkude hoonete püstitamiseks.

Ehitusosakonnale on ülesandeks tehtud Kanuti Gilde aeda linna kasutamisele nõutamiselt esineda põhjendatud ehtepanostuga.

^{rahuval}
Linnal on praegu jälle käimas paari uue tänava rajamine. Lammutatakse Aia tänavat asuvalt algkoolimaja, mille vanadust arvestatakse 100–150 aastale. Hoone peamiseks lammutamise põhjusel oligi hoone vanadus. Paksud aampalgid olid läbi mädanenud ja hoone muutus seetõttu ohtlikuks. Võis karta kolluvarisemist. Arvatavasti lammutatakse lähemas tulevikus koolimaja naabrusest veel paar maja ja Aia tänav juhitate luele tänavale välja. 17.9.38

**„Kanuti Gilde“ aia kasutamine
Merepuiesteel.**

Linnavalitsus tegi ehitusosakonnale ülesandeks Merepuiesteel asuva Kanuti Gilde aia linna kasutusse nõutamiseks vastava valit-
susajutusega läbirääkimisesse astuda. See on jama aed, kus varem ajutiselt tsirkus asus.

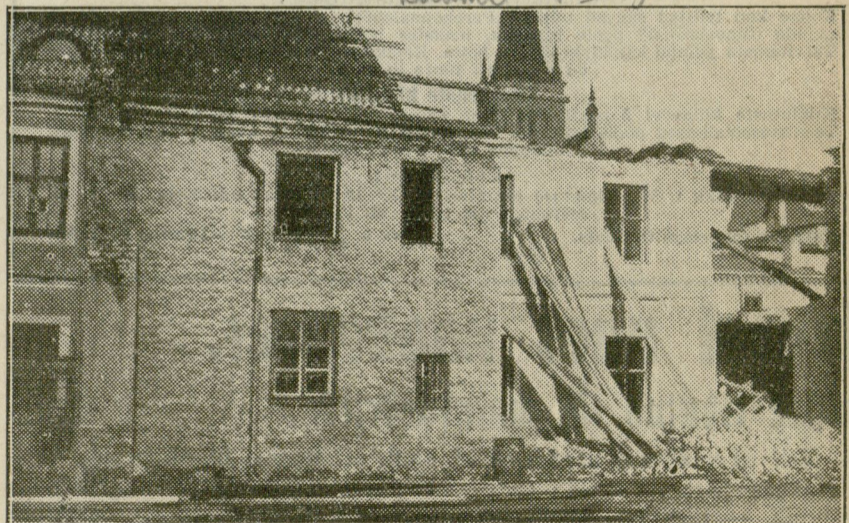
On kavatsus seda aeda ühenduses linna tööhoovi krundiga kasutada osalt avaliku aiana, osalt aga finna avalikkude hoonete püstitamisega.

**St. Kanuti Gilde aed
linnale.**

End. Kanuti Gilde varanduste kohta on hariduse- ja sõjasaalministeeriumis teatav teaduse eelnõu, mille järele Merepuiestee nr. 6 ja Aia tän. nr. 14 suur aed puustituga läheb linnaomavalitsuse omandusse. Müüd palus linna vahendusosakond linnaomavalitsust teatada, kas selle krundi kinnisvaravaks 1928 a. eest fr. 3.195 ja 1929 a. eest fr. 4.240 tuleb ministeeriumilt lisada nõuda viivitamata?

Linnavalitsus otsustas hariduse-sõjasaalministeeriumilt selgust nõutada, millal kõneolema krundi küsimus lahendatakse, tähelepanu juhtides, et kinnisvaravastuse viivitamisprotsent tuleb juurde arvata.

Linnavalitsus pooldab selle krundi Aia tän. poolele muuseumihoone ehitamist, kuna vabaks jääb oja vastu Merepuiestee jaaks avalikuks pargiks.

Rahval 17. V. 1938.

1938.
Suur-
algkooli
hoone.

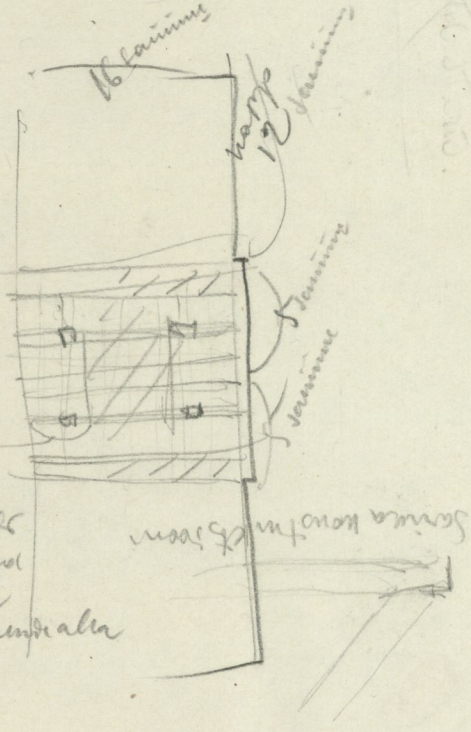
7.8.35 B. Rannavärava tänava jalgteeks päev.
Uuel linnaplaanil on ette nähtud Väike Rannavä-
rava tänava muutmise jalgteeks ühenduses sellega tu-
leb lähemas tulevikus ümberkorraldamisele ka Ranna-
väravas raudtee ülesõidukohta ümbrus.
Seepärast ajatatakse ülesõidukohta ja tõkkepuud.

19.II.38

aria t. algkooli maja

klassitsilone vormi
"sindad" aia t. majal
on need v. t. d. m. o. l.
n. i. o. l. h. a. r. i. m. o. l.
olla alle a. i. m. e. l. u. h. l.
majal koostisel
T. k. i. n. d. a. t. a. j. e.

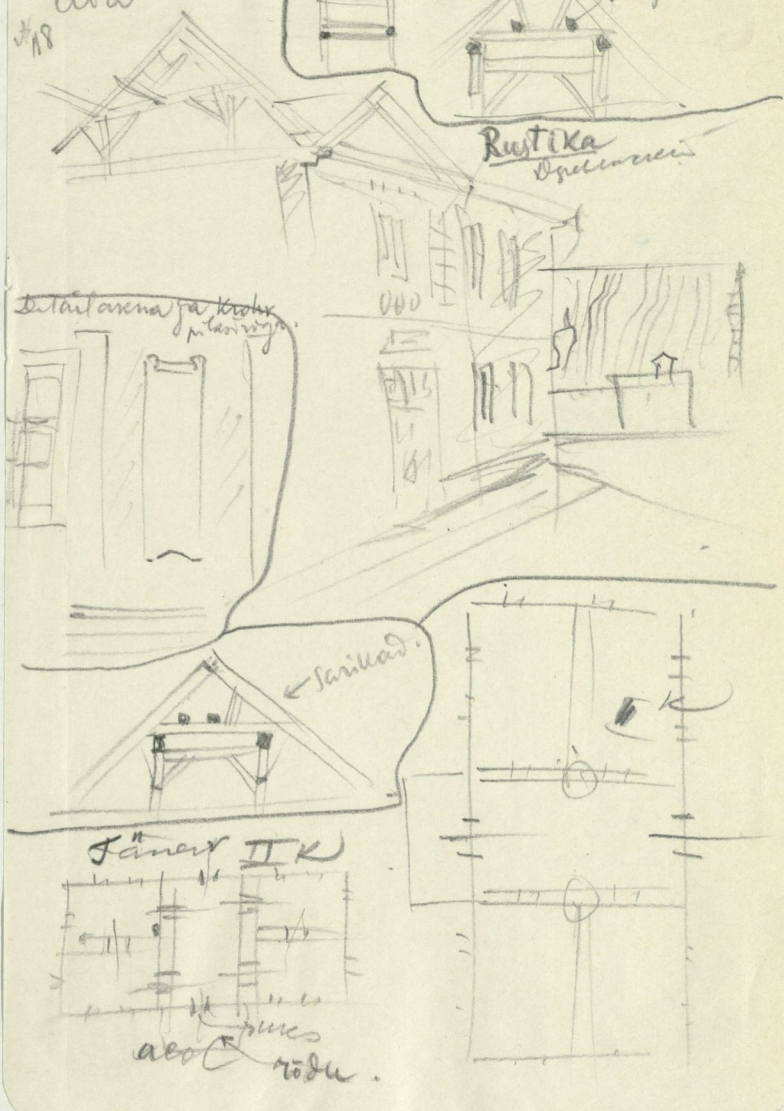

u. i. d. i. k. a. t. o. n.
j. a. e. t. u. d. v. a. n. d.
h. a. l. a. d. v. a. h. e. p. i. a. l. t.
o. r. v. a. c. a. e. d. i. t. u. d.
m. i. n. u. s. p. o. m. e. t. h. o. l.
u. m. b. e. l. v. i. i. t. - n. e. m. i. a. l. l. e.

Sama kaudu t. s. s. o. n.

19.II.1938

ava

Rustika
Opulents

Sarikad.

Fänex II K

al. o. r. o. d. u.

Laup., 20. nov. 1937. a. Nr. 268.

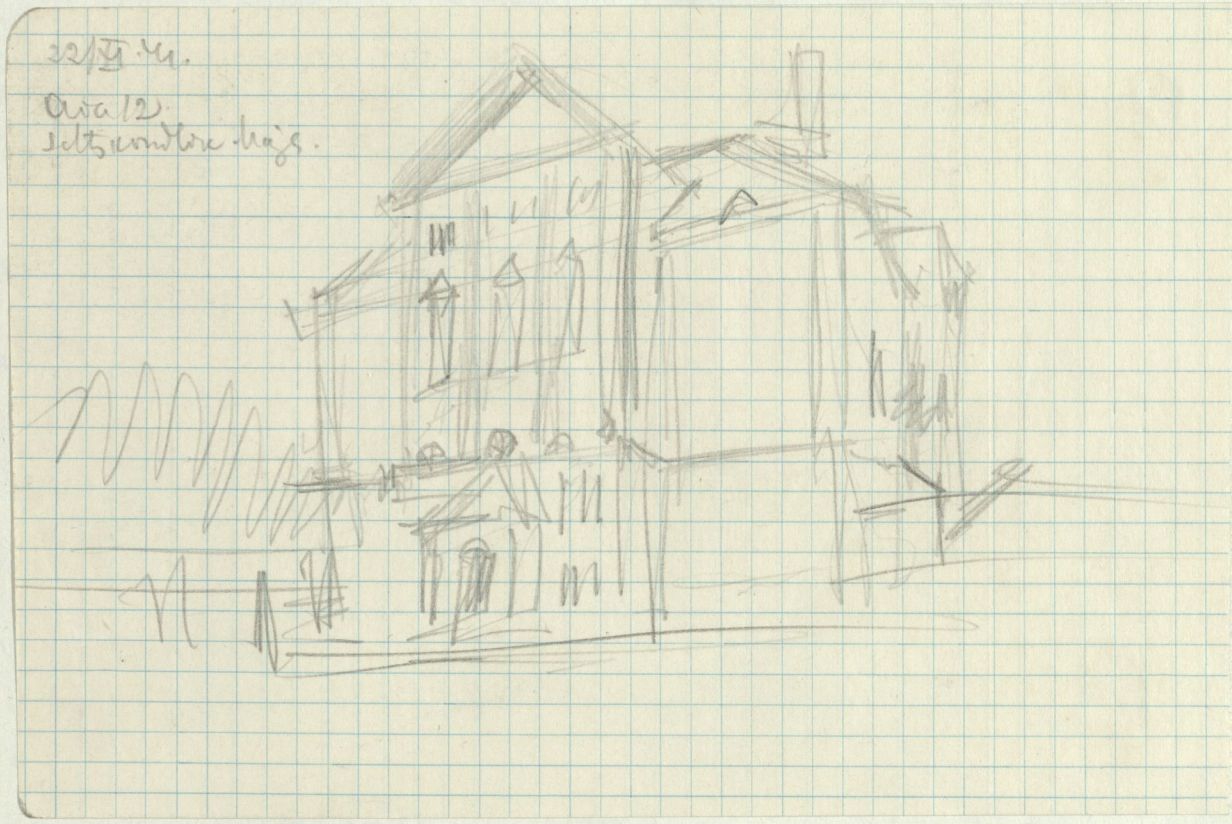
Raekojast.

Uus koolimaja Nia tänavale.
Uus algkoolimaja, mis peab asendama hil-
juti Nia tänaval juletud koolimaja, on ot-
jastatud ehitada umbes praeguse maja ko-
hale.

19.II.38

Kas remonteerida või lammutada koolimaja?

Uus vanimaid algkoolimajasid linnal on Nia täna-
val 22. Vana maja lagedesse tellisid praod ja ehitus-
osafond pidi lagedes kindlustama tugelega.
Ehitusosafond uurib maja seisukorda, et jõuda sel-
gusele, kas ta võib ilde vana maja põhjalikult remonte-
erida või tuleb see lammutada ja tärbekorral püstitada
uus koolimaja.

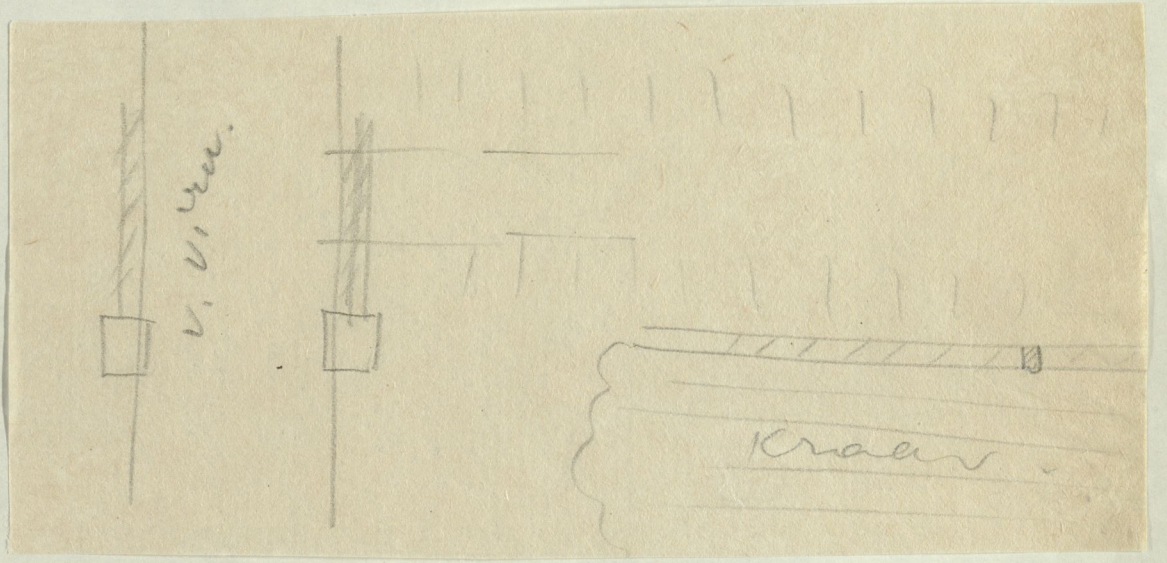
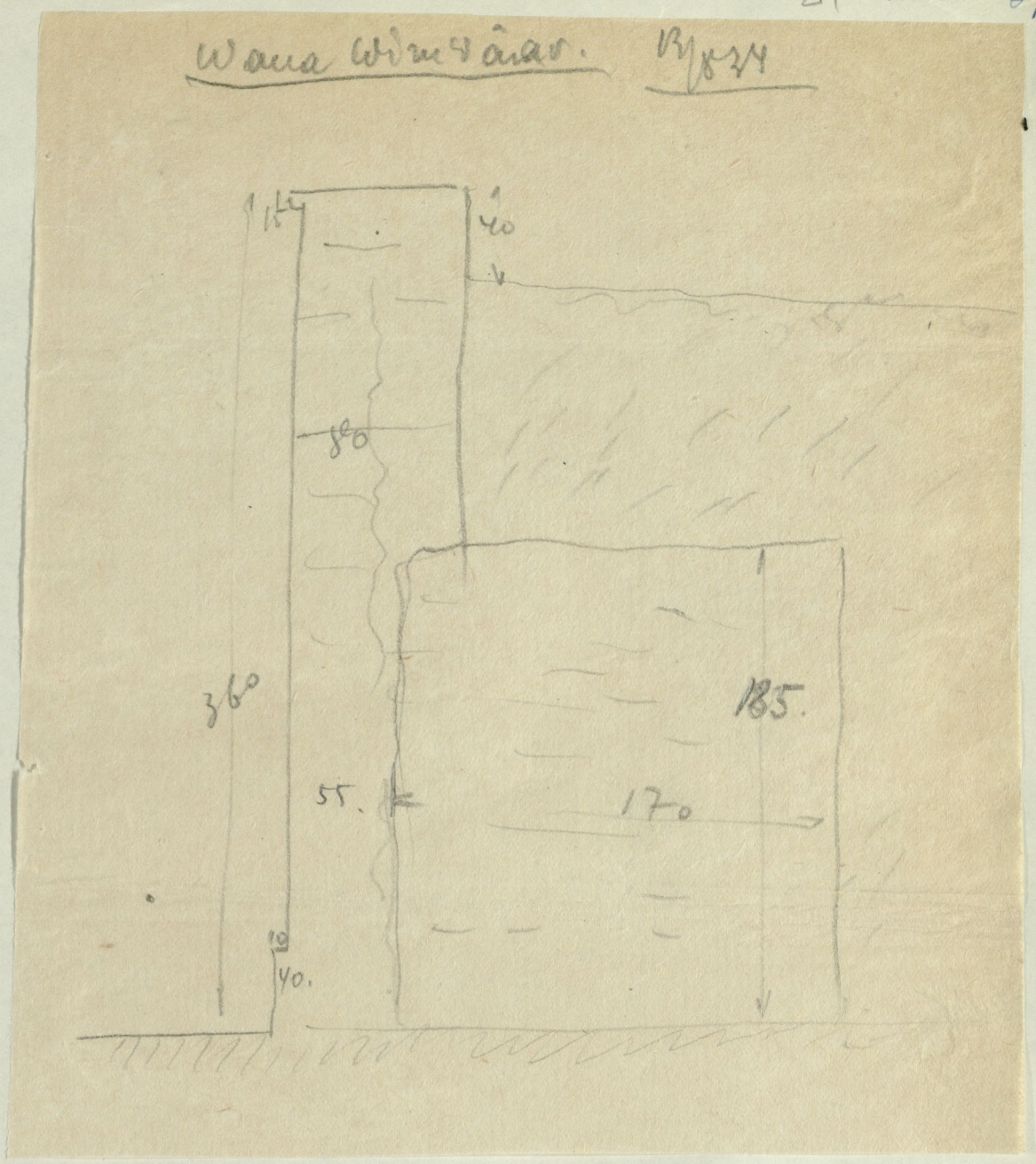

Liia tänawale ferrib juur maja.

„Anglo-Esthonian Import Co. Ltd“ ka-
watseb Wana-Wiru ja Liia tänawa nurgale suurt
kiwimaja ehitama hakata. Krunt selleks on
ühingul olemas. Uues majas leiaks aset ühing
ise, Wabrikantide ühisus, aktsiaselts „Näitus“
ja rida teisi asutusi. Ehituse teostamiseks wa-
jab ühing linnalt kitsa riba maad, mille saa-
misel töödega algust tehakse.

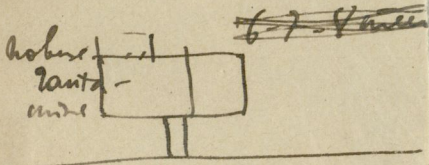
Wana Wimsanar. Ry 24

Uus + 22

Uus 24
 maaleri kypkoda
 1925 a. maaleri
 maaleri galadevika
 hobuse-
 ranta-
 maa

Uus + 22

maja gasand foto
 andin H. Kaarli
 negatiivi & lisoleitud
 15/11/37. kivi vasa sael
 tangani

Uuel tänaval
 olla mitu
 uut eluhooneid
 ka maja
 5/11/37

Uus + 14

U.T.K

Kommi has mul need brente sie ein fair
 so viel holtz und esen wie so thier
 und am für reider wesen noch so viel
 so geschicht doch was geht haben die

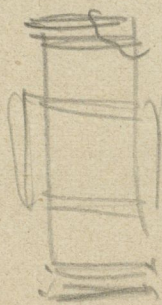
22/9 38

H. Kallas

raeiein & Aiat.

ja Wana Wilm murgel
 olevat vana lastikoo
 maharacaramil oia
 tulnud vana vana
 puitkivi puitkivi
 maa

Autopunkt
 kes aal rah-
 ti vedakund
 vätimul
 koomea pra-
 di ja kardin
 mül küll
 konna.

mit rannast
 uia mure ot-
 mul nakte
 korgus 60-70
 ct.
 (võil olla
 oia
 aje
 konna?)

**Suurforteritega ühiselumaja
 Uuele tänavale 22.T.38**

Ehitusosakonnas on projekteerimisel suurforte-
 ritega ühiselumaja, mis tuleks püstitamisele linna-
 trundile Uuel tänaval. Seni on projekteerimis-
 büroo arhitekt Johanson juhtimisel valmistatud
 ja linnavalitsuselt heaks kiidetud kaks väikeforte-
 ritega ühiselumaja projekt. Nende püstitamiseks
 loetakse korteriühingud ja majade asukohtaks on
 Politseiaed.

Wahpeal on tulnud soovimavaldufi juuremate
 forterite peale ja nähahe heameelega keslinna
 lähedust. Niiid ongi büroo jelle teostamiseks asu-
 nud. Uus maja on 4-6-toaliste forteritega ja
 kõigi mugavustega. Väliselt tahab maja olla
 eeskujuks ja anda tõuget suurelumajade püstita-
 misele keslinna piirkonnas.

Kui projekt on kinnitatud, avatakse ehitusosa-
 konnas soovijate registreerimine ühingu loo-
 mijeks.

Numb. 24 (see number on new census trickstund
 (Tamarate register)
 370 vana poliit. Nr.
 422 Krepsti Nr.
 Numb. buch Stadt Rerals 4 Nr. 515, 515a je 567

Suis.
 des Hilsigen Bürgers u. Kupferschmiedmeisters
 Christian Wilh. Birkich Haus. 83

Suis.
 Des Reralschen Bürgers u. Schuhmachermeisters
 Gustav Grünberg Haus ning tojures
 1869 on omandas Theresi Amalie
 Kregand geb. Grünberg.

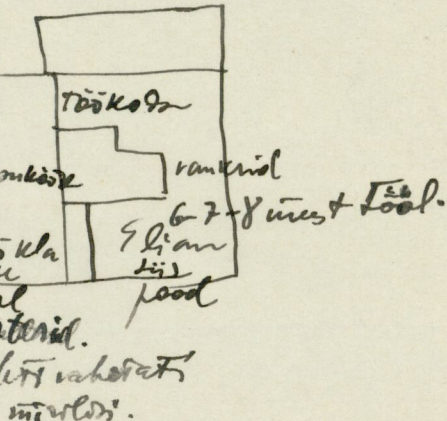
A. 1653 - kui kupa dati Nuss tänar, täoletit
 vana halli kraam, ja muulaval et di
 elmal, siis planerit Fexi mud
 maaala kumidex. Kõul selisel
 kumidil omd ka elinoinitud kinnid
 A. 1653-25 omd stabta Christoff Pitzke kumid.

asti oli Kregand salk kumiku oma
 mides, kumid 1900 aastani tal oli
 xal omd seepada ja katlooga töö-
 koda. Hiljalt ali ristitud Heli ani'le
 kes omas tal plüksiga tööloja, rab
 mis tati Kiburapi.

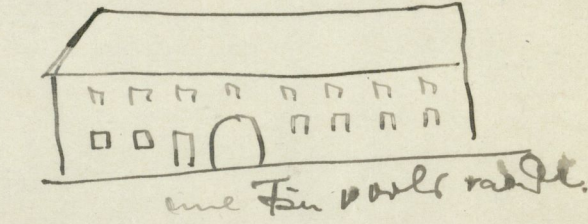
Dateerimata on kumas omandas selle kinniku
 hobuseraudaja Hans Bärenklau.
 Suis esineb Gttsfried Schultze nimi,
 ei selga mis tähendus on tal omandiga.
 Järgnevalt pärandab Bärenklau
 leht geränd kreissen kinniku

omandas juus Rogoroy, kes elitas
 meel mude mis vanad laumitas
 2 h. 7 ikkõm oli ristitud
 5 klompus omand ja elitas meel 1902.
 5 9 kum di osa - kumid ristitud

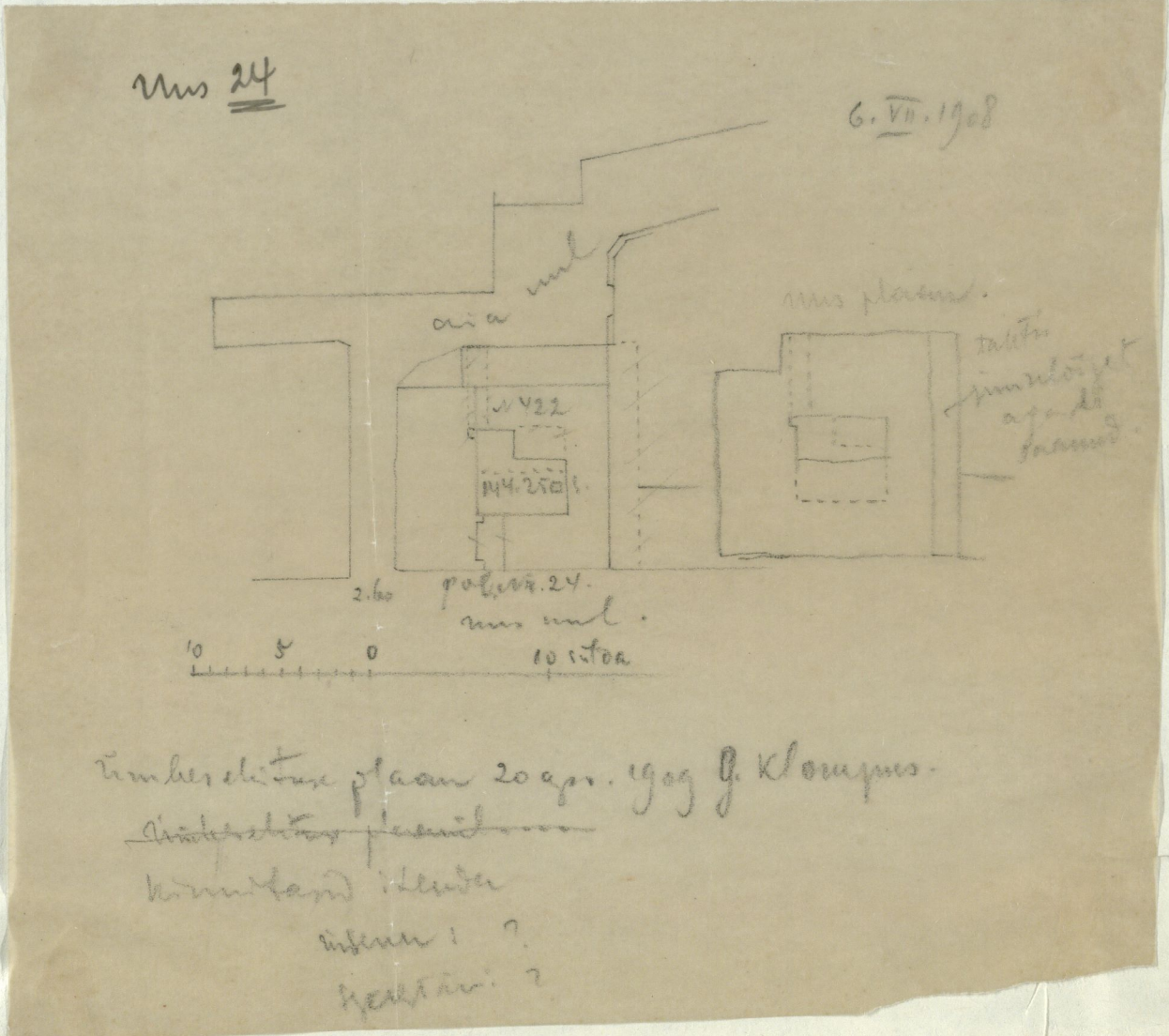
A. 1682 - Jürgen Klein'ile, kes on "Bürger
 und hufschmied" - hobuseraudaja.
 kumidil, mille suurus on 12 faden
 long u. 11 faden breit ning holmas
 132 mit hiffalid maaala asusid
 hooned ja kõvalhooned.

Dateerimata figurit on omanikuna Sadulepp
 Bernd Saner
 A. 1722 - Esineb omanikuna Friedrich Köhler
 "Huf- und Waffenschmiedmeister"
 järgnevalt on mitmesugused ristitud
 aastatid

A. 1739
 A. 1742
 A. 1746 - on mainitud omanikuna Friedrich
 Köhleri loor Anna Marra Olai
 A. 1749 - On omanikuks Eberh zur Mühlen, "Bür-
 ger und Kürschner"
 A. 1779 - on Christoph Gordon Seigler - lina ja
taku praaver kum perekonna
 A. 1802 - märgitakse Des Tapfermeisters Friedrich Peter Kay

Uus T. 24/21 v. se number on v. f. registre 370 vana poliit. Nr. 422 Krepasti Nr. Nummerbuch Stadt Rev.

1653 - kui kupa dat. uus t. vana halli kraan, ja eemale, siis planeri maaala, kymidles, kumidil oim ka elhi

1653-25 on v. t. b. t. Christof Daterimata on kumas omandas hobuseraudaja havis B. Sius esimel Gttsfried ei selga mis v. h. d. h. järgnevalt p. randa leht geit. m. d. kreissel

1682 - jürgen Klein'ile, ke. i. n. d. h. f. schmidt - h. k. r. u. n. d. i. l., mille suuru. long n. h. f. ad. n. h. e. i. t. 132 n. m. i. t. h. i. f. f. a. l. i. l. m. o. h. o. o. n. d. ja k. o. v. a. l. h. o. o. n.

Daterimata figurist omanikuna Blend Saner

1722 - Erimel omanikuna Fr. Huf- und Waffenschmied järgnevalt on mitmes. s. a. a. s. t. i. t. e. s.

1739
1742

1746 - on mainitud omaniku köhleri loss Anna

1749 - on omanikuks Ebert zü. ger und Kürschner

1779 - on Christoph Gordon Sen. taku praaver h. i. n. j. e. r. e. i. n.

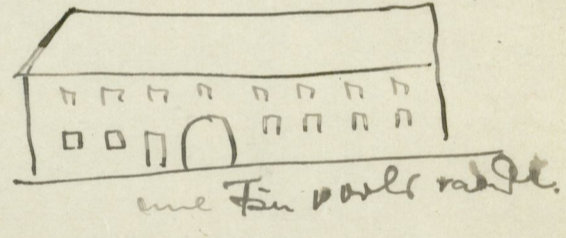
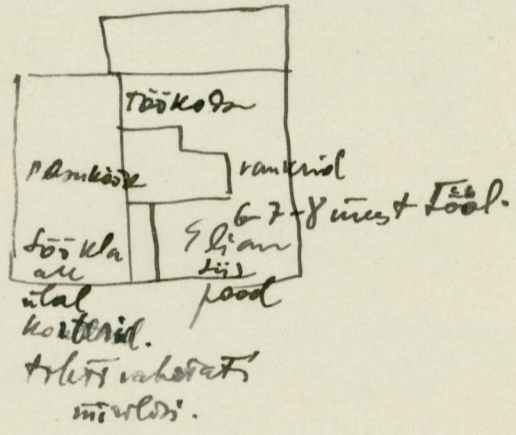
1802 - märestase De Tapfermeister

Sius. 1816 - de. Hilsigen Bärger u. Cufperschmiedmeisters Christian Wilh. Birkich Haus. 83

1853, Des Keralschen Bärger u. Schuhmachermesters Gustav Grünberg Hans ning lõpus 1861 ja 1869 on omanikus Therese Amalie Kregand geb. Grünberg.

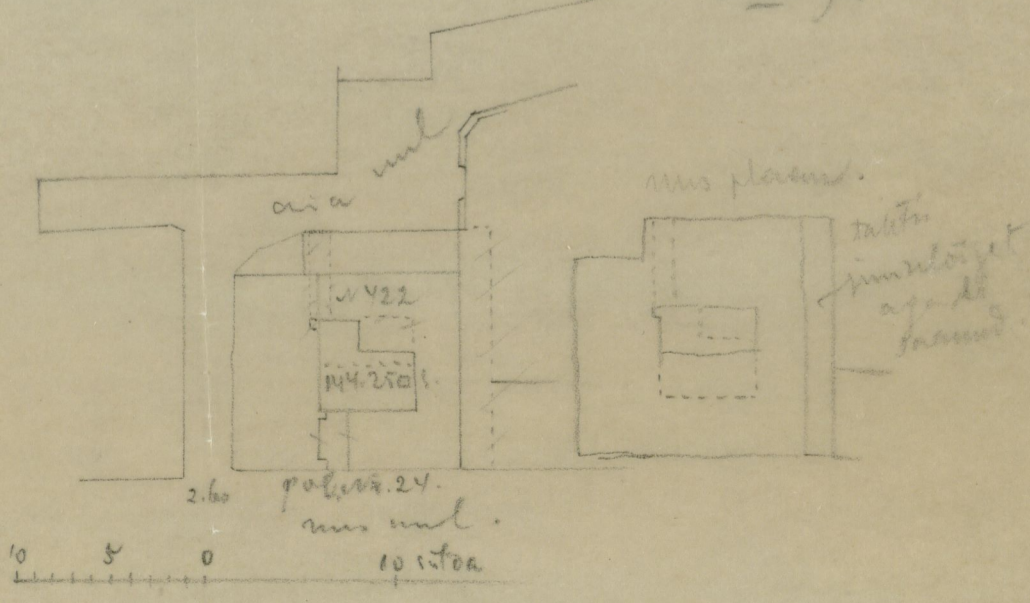
Teatavasti oli Kregand s. l. l. k. o. m. i. n. e. n. a. m. i. n. u. s. k. o. m. i. 1900 aastani, tal oli seal suur seepada ja katlaspa Töökooda. H. l. l. a. l. i. n. i. d. r. i. t. u. d. H. l. l. i. a. n. i. l. e. kes omas seal pl. k. i. s. i. g. a. T. o. o. k. o. d. a., r. a. b. n. i. s. t. a. t. s. K. i. l. u. d. e. p. i.

- 1910 - omandas juus Rogorovay, kes elistas, muu m. a. s. n. i. n. e. v. a. n. a. d. l. a. n. n. i. m. i. t. a. s.
- l. i. p. p. 2 h. 4: h. h. o. m. o. l. i. t. u. m. i.
 - juus Klouper omandas ju elistas u. l. l. g. o. z. a.
 - juus Khan oli osa v. m. n. i. d. e. n. i. v. t. e. n.

Uus 24

6. VII. 1908

timberelitus plaan 20 apr. 1908 J. Klouper. a. i. n. e. r. e. l. i. t. u. s. p. l. a. n. i. d. e. n. k. i. n. n. i. l. a. n. d. s. l. u. d. e. m. i. n. u. s. i. ? k. e. l. t. a. n. i. ?

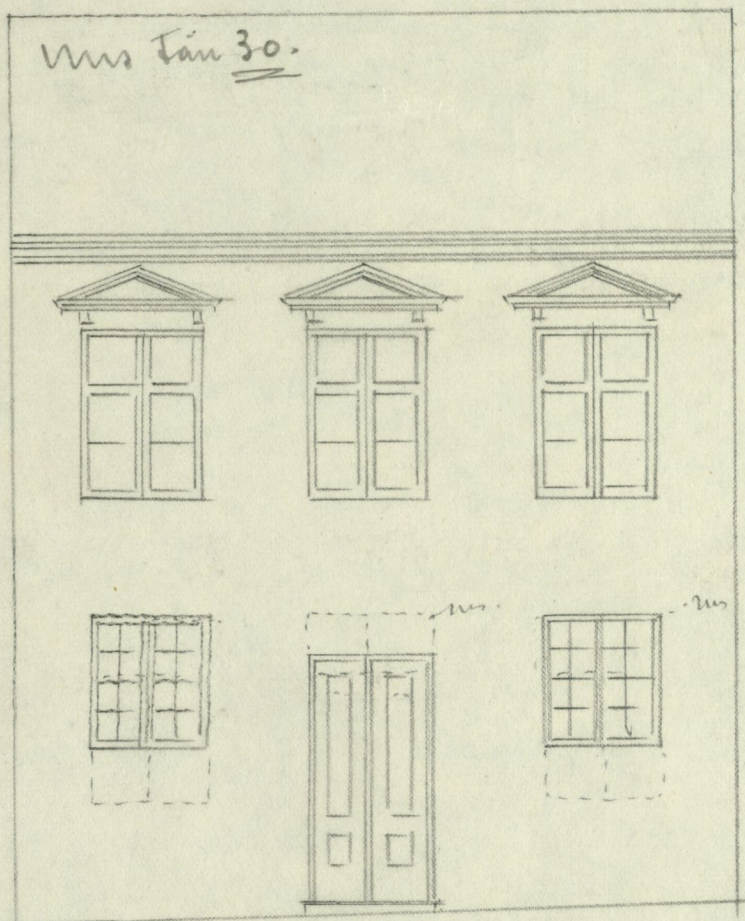
Mus 4. 30

- Paapua amb laki töösten "Mars".
- Lepp 2. M. jansen eli (fauvriinterdab)
 - Tull eli his kivi hääman siltäli

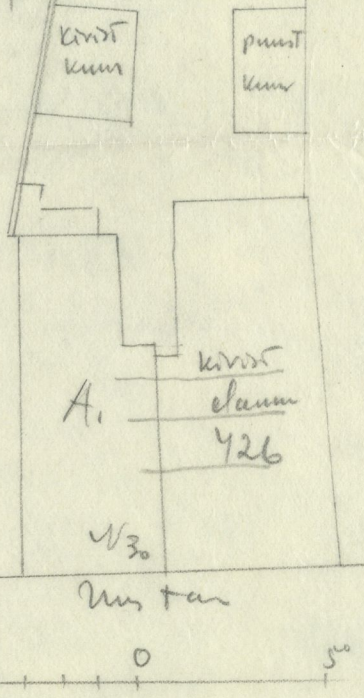
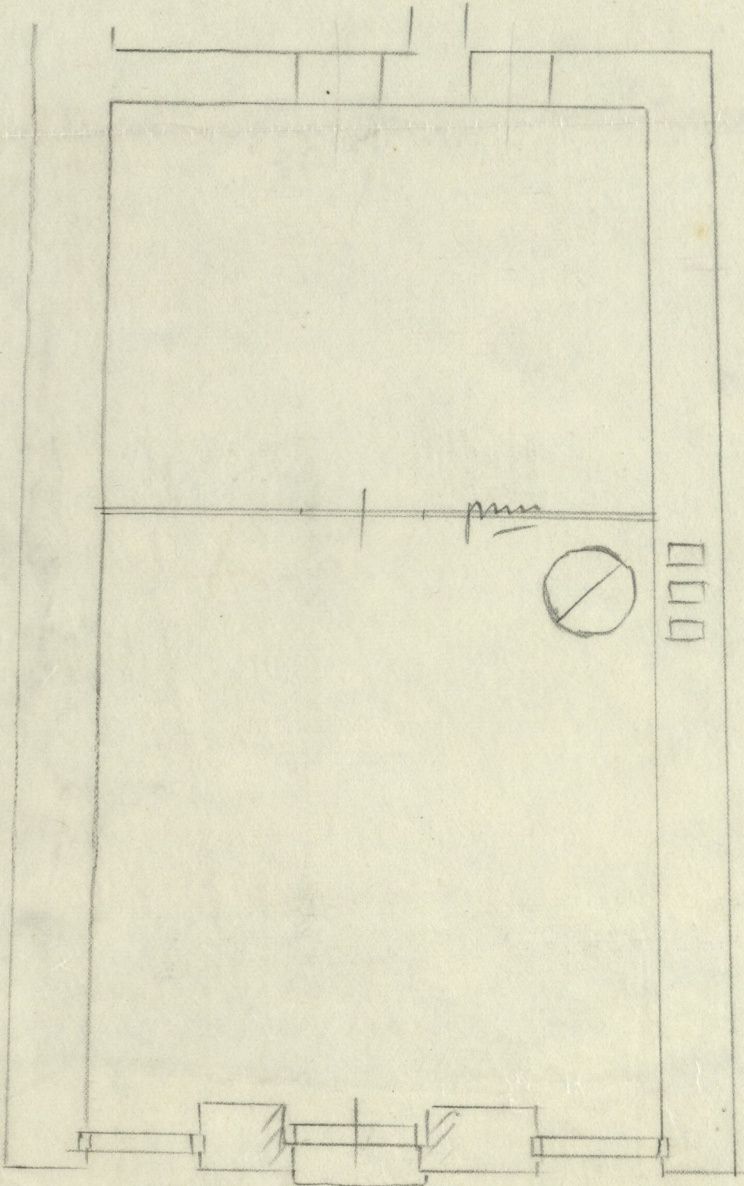
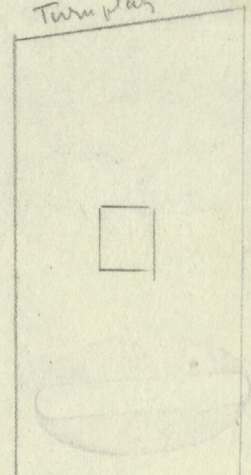
Wastan amb

- Astakorimaja
- Tull osts ära
- oli alul kontar

Mus Jan 30.

Turuplat

K. J. Jansen
10 apr 1920.

mesije aruud
ümberloetud
plaan

- ~~1777~~ Mus 21
- oli vana töökohas 20-30 meest oli tääl
- annus oli 4 ügand
- Peale 4. oli pleussid jnmt nii vana
- hii oli hiiuam murene
- hii Johanson sti ära 11.000 mlt. v.
- tal oli kaupmehe 5 sypad
- Se alas mis mal õne pjal on noore hiiuamitöö.
- Johanson sti ära 11.000 mlt. v.
- ~~1777~~ vana oli vana
- hii oli 2 mlt. 4 lin
- Johanson sti ära 11.000 mlt. v.
- Johanson kesin 4 linn lese
- 2. k. kenapua oli 4 ügand
- vana hiiuam pjal Johanson.
- 1777. tagasi rades milt oli 10 syp.
- Johanson milt vana

xxx
 Koipaala Mus 27
 Onnane ja syp Wigand - kait syp
 syp hiiuam 2 mlt.
 syp uluise poy tähtas koss Daga - Tell
 pjal da sypma milt vana - elat
 pul tähtel loomamäl. 65 v kame.

→ päloulye Jureamäl värvamamäl -
 ainult Karl Wigand - vanad poy syp. 11.000 mlt.
 W. ajal varis sama liima milt, milt
 rii vana

majaom. Johanson - syp - 2. M. Tähtas kinn 1/2
 syp kenapua 25 v li hii 1905-26.
 syp kinnig (praegu) Ma. 1926-1940
 Praegu majaomanic adre Johanson 2. M. poy
 syp on vana kinnig 1/2 milt on syp syp
 oluol.

xxx
 Wigandole kinnus ka Mus 24 maja
 milt ta ego aasta ul just Rogovskij - pleussid.
 ära milt. Sii oli nal syp
 maja oli 2 vna ning nal asus pleussid
 ja hiiuamitöösti 3 htiada onnane
 hii Helen, kes elas I kinnig. Tähtas oli
 alle. Roli nal ametis, hiiuam onnane
 + maja ja eliti 1/2 milt vana 24 maja.

Peale 3 htiada oli syp pleussid kinnig
 jnmt
 syp hiiuam oli milt Helen, kes oli ka syp
 kinnigees oli syp hiiuam jnmt syp hiiuam
 syp milt syp hiiuam ära milt syp hiiuam
 kinnigees hiiuam hiiuam.

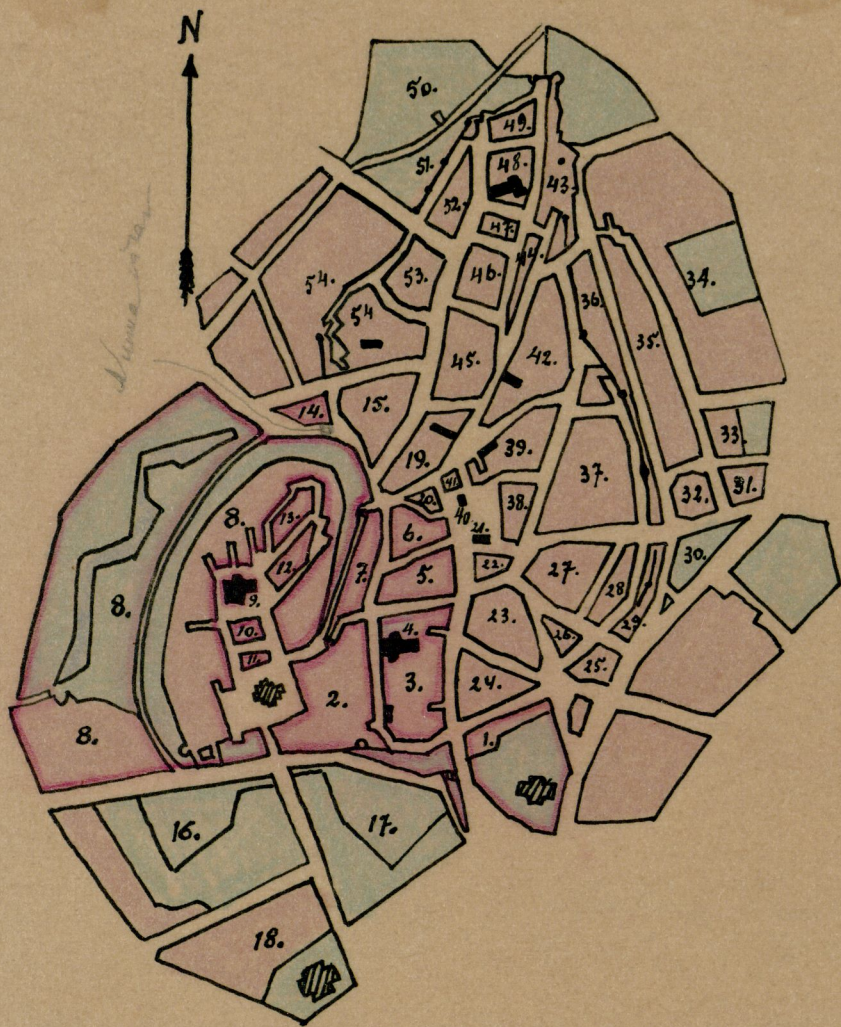
xxx
 Pärn giron de borcenta hiiuam
 syp syp kinnig kinnig kinnig milt - (hiiuam) poy kinnig
 maja andis Wigandile nahe milt on
 onnane syp ära syp kinnig kinnig
 onnane syp kinnig - hiiuam kinnig
 hiiuamitöösti ja syp kinnig syp kinnig
 hiiuamitöösti hiiuamitöösti hiiuamitöösti
 syp hiiuamitöösti syp hiiuamitöösti
 W. onnane kinnig hiiuamitöösti ja syp
 hiiuamitöösti - praegu hiiuamitöösti.

(hiiuam) poy kinnig hiiuam
 syp hiiuamitöösti kinnig
 ja syp hiiuamitöösti.

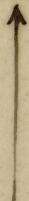
xxx
 syp hiiuamitöösti 4 kinnig hiiuamitöösti hiiuamitöösti
 praegu onnane Helen Helen, syp hiiuam
 xxx
 Mus 30 - syp milt poy syp syp
 syp kinnig ja poy
 syp hiiuam (hiiuamitöösti)
 syp hiiuamitöösti milt syp hiiuamitöösti syp hiiuamitöösti
 syp hiiuamitöösti

2. Martis (Hiiuam - Praegu)

N

Lv. 15	lk. 1	Nunneväraar
	" 2	Nunneväraar
	3	Nunneväraar
Lv. 16	lk. 4	Loostri tänava majad. Laidkivi.
Lv. 17	lk. 5	Loostri bastioon
Lv. 18	lk. 6	Harjumägi (Tageri bastioon)
Lv. 19	lk. 7	Nunne ja Pika tän. murk.. Börsihoone
	lk. 8	Börsiheldid. Pikkä tän. Vassermanni maja on.
	lk. 9	Lai tän 4 maja enne lammutamist
	lk. 10	" - " - " - " lammutamise särgus
	lk. 11	" - " - " - " pärast lammutamist
Lv. 7	" - "	Raekoja pl. 5. Võõrriike murgal. Kaubapoe lammut
Lv. 20	lk. 12	Lingä 3. Siseportaal. 1593
Lv. 21	lk. 14	Raekoda. Sise ja vähsvaated
	lk. 15	" - " Sisevaated
	" - "	Tallinna raevodurite lipp ja kivi katte tipp.
	lk. 16	Raekojaast. (afaleht)
Lv. 22	lk. 17	Luninga tän. Pankhoone, Lullassepa 7 ja 9
	lk. 18	Raekoja tän. Laevangla. Raekoja väljaku (afalehest) Pankhoon. (afalehest.)
	lk. 19	Pankhoone (afalehest)
	lk. 20	Lullassepa 11 enne lammutamist (fotod plaan)
	lk. 21	" - " lammutamine (foto, afaleht skitsid)
	lk. 22 ^A	" - " - (skitsid)
	lk. 22 ^B	" - " - (")
	lk. 23	" - " - (")
	lk. 24	" - " - (")
	lk. 25	" - " - (")
	lk. 26	" - " - (")
	lk. 27	" - " - (" ja foto pööningust)
Lv. 23	lk. 28	Püskopi (M. Böckleri) maja ümberehituse plaan 1876 ^a
	lk. 29	Lamiin Güntheri (M. Böckleri) maja õuel asuvast kabelikesest
	lk. 30	Güntheri maja väli maalüngud (fotod)

- Kv. 23 lk. 31 Linnuga tän. kanalisats. (visand) Vana Posti tän 5 (foto). Laidkivi Harju tän (foto) Suur Karja 6 ja 4; Vana Posti 13, 7, 9.
- lk. 32^A ?
- lk. 32^B Vana-Posti 9 enne ja pärast ümberhitust.
- lk. 33 Lulkoffi maja Harju tän (skitsid)
- Kv 24 lk 34 V. Posti tän! J. Kalluse majas raudkivi peremärkidega ü/m. joonis Müürivahe 5 (foto)
- lk. 35 V. Posti 2. enne hitamist ja selle algust
- lk. 36 Müürivahe 7 enne ja pärast lammutamist. (fotod)
- lk 37 Müürivahe 7 (skitsid)
- lk 38 - " - - " - (- " -), Müürivahe ja V. Posti nurgamaja.
- lk 39 Müürivahe 7 (skitsid, afaleht)
- Kv. 25 lk 40 S. Karja tän. (fotod skitsid)
- lk 41. S. Karja ja V. Karja tän. nurk
- Kv 27. lk 42. Viron tän ca 1820. Vanaturg 6 (Kagge kafe) (fotod)
- lk. 43. Viron tän. 8. (fotod, skitsid)
- lk 44 - " - " - " - (- " - - " -) ja S Karja 2 ja Viron tän?
- lk 45 Sauna ja Viron tän. kanalisatsioon (skitsid) Vanaturg 6 ja Viron 17 (fotod)
- lk 46 ? (plaanid) 1856
- lk 47 Sauna tän ? (plaanid) 1860
- lk 48 Viron ja Sauna nurk (plaanid) 1858
- lk 49 ? (plaanid) 1858
- lk 50. Müürivahe Karja ja Viron tän. vaheline teie. (foto, skitsid)